ELENCHVS

Motuum nuperorum

in ANGLIA;

Simul ac

Iuris REGII

ET

PARLAMENTARII

Brevis Enarratio.

A. 2455.

Lutetiæ Parisiorum,

Pro R. R. An. Dom.

1649.

Gilles Fletcher 20 Jan 33 Hatfield

x942.06
B3le
1649 k

SEd nondum hæc, quæ nunc tenet Seculum, negligentiâ Deum venerat; nec interpretando sibi quisque Iusjurandum & Leges aptas faciebat, sed suos potiùs mores ad ea accommodabat.

Virgil.

—— Rege incolumi mens omnibus una est;
Amissorupêre fidem; constructaque mellæ
Diripuere ipsæ & crates solvêre favorum.

Proph. *Hos. cap.* 10. *ver.* 3. 4.

Certè mox dicturi sunt; Non est Rex nobis, quia non timuimus Iehovam; Rex igitur quid nobis

825173

prodesset? Loquuntur verba dejerando, mendaciter feriendo fœdus: quapropter adducam contra ipsos quasi Capita serpentum maleficorum, Iudicium mendaciorum supra terminos agrorum.

Ier. cap. 12. *ver.* 1. 2.

Iustus es Iehova, si contendere tecum velim; veruntamen eloquar: Cur via Improborum succedit? Cur tranquilli sunt qui agunt perfidè? Tu plantas eos, etiam radicantur, pergunt & edunt fructum. Quorum in ore propinquus es, sed lonquinquus à renibus ipsorum.

Lectori,

Lectori.

IN hoc qualicunque Opusculo, ea prælibavi, quæ Regis, Senatus, Populique Jura, quasi Imperii fines inter se dirimant; ut Jura factis conferendo, possis Lector idem & Arbiter nostris interesse dissidiis. D. in Motuum causas, Motus ipsos, Finemque (si futuræ Calamitatis gradum

sic

ſic appellare liceat) atque Regicidium, ſummos tam in horum apices, & quaſi Iliada noſtram brevi in membranâ perſtringendo deſcripſi.

In utriſque loquor non modo ex Fide, ſed & familiari Rerum Conſuetudine. Illis atteſtantur Archiva, Rotulæque Parlamentariæ, & Optima Iuriſconſultorum Monumenta. Hæc ut melius perſpicerem, ſæpe in proſcenium, & poſt ſiparium admiſſus ſum, eademque quin vere referam, nulla impedit animi ægritudo, vel Horum gratia, vel

vel illorum odium, Solonianæ Legi obnoxius esse malui, quam Civilibus Incendiis fri-gidam suffundere.

Sub hujus Tragœdiæ finem Rerum atrocitate motus con-cepit flammas animus, & in-caluit Calamus, religiose ta-men intra Veritatis metas se continuit, & scelera, Auto-resque nefarios, mitiori, quam par esset, stylo perstrinxit.

Quod si Historiola hac Alios quibus ad justam historiam adornandam plus Otii est, ex-citaverim, deturque Extero-rum sitim nostratia cognoscen-

Lectori,

di tanti ſper remorari, cenſu
ram & Periculum, quæ vera
ſcribentes hoc ſculo manent
flocci fecero,

Theodorus
Veridicus.

ELENCHUS
Motuum nuperorum in ANGLIA.

ANGLIÆ Regnum non aliâ quàm *Regis* Autoritate, ab ultima Annalium memoria, fretum (etsi in plura *Regna*, dicam, an *Castra*, divisum) non priùs ab intestinis Motibus aut exterorum incursibus respirare potuit, donec in unius Monarchæ obsequium & clientelam concesserit. Ius Regis apud Anglos. penès unum Monarcham;

Ex eo, summâ in posterum autoritate, annos ultra mille, perpetuâ *Regum* serie regnatum est. Is subinde *Populum* incessit unius *Principis* amor atque observantia, ut eum fore optimum & dignissimum Imperio facilè existimaverit, qui *Regem* anno ultra mille.

proximè ſanguine contingeret
eúmque hæreditarium, nec alio, quàm Natalium merito & hæreditario Succeſſioni jure placuit rerum ſummam naſcenti, non ambienti, deferre. Demortui ſtatim in ſolium, non aliter quàm in cunas, *Regium* quantumvis *Infans* transfertur. Hâc quaſi immortalitate quâdam regnandi, jactitant ferè & nunquam intermorientem. Leges, *Regem Angliæ nunquam intermori.*

Huic quæ inſuper adhibentur Hunc Stipulatione ſive Coronationis ſolennibus oſtentari Populo. *Inaugurationis & Stipulationis ſolennia*, oſtentant aliquando, non faciunt *Principem*; aut etiam mutui utrinque officii admonent, & accepto invicem fidei pignore animos conciliant; quum neque in longum protelatæ Diadematis Cerimoniæ quicquam de Regia Autoritate, aut imperatis faciendis derogent.

Imò verò *Principi* necdum inaugurato, tenentur ex veteri inſtituto

instituto Omnes omnino Subditi *Juramentum* (quod vocant) *Fidelitatis* præstare; útque ad officium accederet geminata parendi Religio, alterum postea *Suprematûs Sacramentum* Regi dicendum est.

Huic Juramentum præstare omnes Subditos tum *Fidelitatu* tum *Suprematûs.*

Deprecari mihi hîc par est Lectoris fastidium, si, in ipso Historiæ aditu, statim divertar ad *Regis Prærogativas, Parliamenti Priviligia, Populíque Libertates* explicandas, Rem (vereor) nostratibus fastidio futuram, verùm Lectori (cui ista scribimus) peregrino, necnon operi, quod modò parturimus, ferè necessariam; nec enim aliter quæ quibus violata sint Jura vel servata, constabit.

Regis Prærogativæ, seu Insignia Majestatis præcipua,

&

Regalia jura quæ Regi soli competunt.

Primò, quantam in Vitas & Fortunas *Subditorum Rex* potestatem habeat, (& habet sanè plurimam) ex eo intelliges, quòd *Patrimonia Regi* accepta ferant, seu mediato, sive im-

ut omnes fundi & possessiones ab eo deriventur;

mediato nexu, hoc est, *Feodali* vel *Fiduciario* Jure prædia omnia & fundos possideant, quotquot possident; *Regis* magis quàm Fortunæ munere locupletati.

ad eum redeant.

Regis proinde ad fiscum refluunt tanquam ad Oceanum suum Opes, quoties defecerit Hæredum series, aut Possessores à jure suo per *Feloniam*, *Homicidium*, *Læsámve Majestatem* meritò exciderint.

Pupillorum curam habeat,

Penès *Regem* (ut Patriæ Pater jure audiat) *Pupillorum* & *Idiotarum* cura omnis, ut & *Regis* in peculio eorum Reditus. Imò per avitas Leges, eo inconsulto, hisce non est integrum, sine gravi censura, Matrimonium contrahere.

&

Monetæ cudendæ potentiam;

Ut porrò, quid sit *Cæsari* tribuendum, ex *Nummis* constaret, Monetæ cudendæ materia, forma, modus, pretium denique, pro Regis arbitrio variatur.

A *Regio*

A *Regio* Diademate Honorum omnes radii refulgent, *Tituli* omnes & *Privilegia* emanant, *Hominum collegia* & *Municipia* constituuntur. *Admirallius*, *Cancellarius*, *Thesaurarius*, *judices Regni*, *Vice-comites*, *Eirenarchæ*, non nisi *Regio* jussu munia capessunt, & *Regis* unius nomine *formulas Mandatorũ* omnes, *Brevia* & *Sententias* emittunt in Vulgus; nec ulli Magistratum priùs ineunt, quàm *Regi* fidem *juramenti religione* obstrinxerint; nè quid detrimenti capiat *Rex*, aut nè uspiam cessarent ipsi in Provincia gnaviter & fideliter administrandâ.

Honores, Collegia & Officia impertiat;

quæ administranda sunt ejus unius nomine.

Illud præterquam *Regi*, competit nemini; *Pacis* & *Belli* rationes constituere; *militarem* porrò *Disciplinam* ad placitum & arbitrium suum, non ad Legum formulas erigere; *Militiam* sive *Terrestrẽ* sive *Maritimam*, ordinare; ut cui, in ex-

Bellicis in negotiis;

cubiis usque agenti Reipublicæ tutandæ caussâ, suppeteret, unde posset internas Seditiones opprimere, externos insultus amoliri. Hôc nomine, penès eum est *Armi-lustrium* instituere, *Munitiones* & *Castella*, (quibus maritimis propugnaculis in alta pace non minùs quàm Mari circumfunditur Anglia) necnon *Classem*, quoties opus est, iustaurare & emittere; Istis præficere *Præsides*, *Gubernatoréſque*. Imò *Jus Gladii* ad eandem manum unicè pertinet, quâ sceptrum est vibrandum; adeò ut, arma si fortè quis arripiat *Regis* ipsius defendendi caussâ (*Regis* modò injussu) *læsæ Majestatis* reus, ab ipso Officio, evadat; nec impunè ferat, nisi impetratâ postmodum *Regis* veniâ.

in Ecclesiasticis pariter.

Nec in *Ecclesiasticis* negotiis angustiores habet Imperii terminos quàm in *Civilibus*. Ex eo enim, quo, eliminato *Pontifice*

ifice Romano, intra *Regni* ambitum Ecclesia recepta est, & subditis accenseri cœperunt diu reluctantes *Clerici*, tum demum *Rex* custos evasit utriusque Tabulæ, nec minùs *Ecclesiasticis* in rebus quàm Civilibus, *Supremus Dominus*, ut semper exstitit, tà denuò agnitus est, Legibúsque constitutus quasi *Regni Pontifex*; in Episcopis promovendis, Dignitatibus conferendis, Jejuniis indicendis, etiam Cerimoniis Ritibúsque Ecclesiæ præcipiendis (non tamen inconsultis hoc in negotio rerum divinarum Mystis) sacram jam diu potestatem exercuit.

Tantum etiam in Leges ipsas (Legibus utcunque astrictus) imperium habet, ut nonnunquam ex æquo & bono Legum rigorem soleat temperare, Delictorum gratiam facere; causísque Jure nullo definitis Jus dicere, & ex se sententiam ferre.

Legum rigorem moderatur:

& in non definitis statuit.

Postremò, (nihil hic temere, sed ex Juris-consultorum fide omnia refero) in uno Rege comperias Vitam, Caput, & Autoritatem rerum omnium quæ in Anglia geruntur,

Consiliarios suos eligit, qui sint à sæveris.

Quoniam tamen nec *Briareo* cujuspiam Centimani, nec *Solis* instar, unico omnia perlustrantis oculo, esse poterat *Rex Angliæ*, *Consiliarios* illi adhibere, quos, & quo numero collibuerit, ex *Proceribus*, *Episcopis*, *Regni Judicibus*, & minorum Gentium *Nobilibus* adscitos, absque cujusquam invidia, onerum & curarum participes, in usu fuit.

Pro Tribunali nunquam sistendus, qui solitū conscendit:

Post hæc *Augustissimi Imperii Insignia*, istud quid esse dicam, non Patrium, imò nec humanum institutum, *Regem judicio sisti*, scilicet, ad *Regis Tribunal*; & gladio plecti, quem ipse solus stringit; *Regem* (inquam) *quem nè mori quidem posse* Lex libentissimè

tissimè prædicat. Hâc tantâ in *Regiam* Personam inhumanitate & tyrannide, nihil opus est licentiam dominandi coërceri; verùm quicquid in administrandâ rerum summâ, vel contra Patriæ Leges, vel minùs ex Populi bono gestum fuerit, id omne *Ministris* luendum rejicitur. Neque enim vox ista ab adulatione Legis, sed ab æquitate summâ profecta est, *Rex nunquam potest errare, aut cuiquam injuriam facere.* Siquidem in *Administros* & *Consilarios* (quorum est admonere *Principem*, vel iniqua imperanti detrectare operam, aut ad postremum officio renunciare, potiùs quàm contra Leges quicquam jubenti parere) tum *Culpa* omnis, tum *Pœna* derivari & solet & debet.

ut quem lex affirmat, *Errare non posse, aut cuiquam injuriam facere.* Vt per ministros peccat, ità & plectitur.

Imò eâ sòlicitudine salutí *Principis* prospiciunt *Leges*, cujus est *Leges* ipsas custodire, ut vel

Hæres Regni per Anteceſſoris mortem ipſo facto liberatur ab omni pœna & culpa.

Hæres Regni proximus, quocunque, dum Privatus eſſet, crimine flagraverit, quocunque *Judicii* vel *Accuſatione* implicitus fuerit per mortem tamen *Anteceſſoris* (quaſi *expiatione quâdam*) ab omni pœna & reatu eximitur, & Solium aſcendens, eo ipſo Tribunali eripitur. Illi, qui Regni habenas tenet, id unum ſufficit in frænum, *Quòd Deum ultorem expectet.*

Nec tamen illi fas eſt dominari ad arbitrium.

Neque tamen ex libidine fas eſt Regem in Anglia dominari, Subditos expilare, aut ſuâ ſolius Autoritate Leges condere vel abrogare; ſed ex Legum præſcripto, ut ipſa abſolutæ poteſtatis Decora adminiſtranda ſunt, ita & alia non levia *Regni Jura* cum *Populo* habet communia, quò promptiùs Subditorum obſequium conciliaret communicata regnandi Autoritas.

Ad Parlamenta quæ jura ſpectant.

Leges figere & refigere.

Ad Leges quippe *figendas refigendáſque*,

figendáſque, atque ambiguis fraudum laqueis expediendas *interpretando*, ad pecunias extra ordinem (quoties res poſtulat) exigendas, ſpurios præterea natalibus reſtituendos, *exteros* Civium albo *aſſcribendos*, Poſſeſſionum jura commutanda & hirciſcunda, *Cultum Divinum* à *Synodo* priùs ad Dei Verbum conformatum Sanctionibus corroborandum, *Ponderibus* & *Menſuris* modum ſtatuendum, & iſtiuſmodi, opus eſt (nè quid gravius ferre videretur citra ipſorum conſilium & operam *Populus*) adjunctis *Parlamenti* conſiliis & ſuffragiis, quod ſupremum *Angliæ* forum eſt, & cum *Rege* poſt *Deum*, *Quiddam hoc in Orbe Omnipotens.*

Pecunias exigere.

Cultum Divinum omnibus imponere

Ponderibus & Menſuris proſpicere.

PARLAMENTUM eſt Conventus Regni Ordinum, à Rege conſcriptus, ex Epiſcopis, Paribus, & Plebis Delegatis, cujus Rex Caput eſt; qui tamen

Quid Parlamentum Angliæ.

men in Senaculis vel Cameris duabus, inferiore scilicet & superiore sedes occupant.

Hujus superior Consessus sive Senaculum.

Superius Senaculum (quod *Domus Parium* audit) *Episcopi* & *Pares* (*Duces* scilicet, *Marchiones*, *Comites* & *Barones*) implent, assidentibus unà Legum *judicibus*, ad consilia, non ad suffragia, adscitis.

Inferior.

Inferius constituunt (quod etiam *Domum Communium* Nostrates appellant) delecti per singulos Regni Comitatus *duo* cujusque Comitatus *Equites*, ex Civitatibus autem & Municipiis *unus* vel plures Burgenses, pro ratione atque usu loci à commendatioris sortis hominibus illuc cooptati, & majoribus suffragiis cohonestati.

Dies Locúsque à Rege designantur Conventui.

Dies Locúsque Comitiorum à Rege indicitur, ut & ab eo prorogatur, in alium transfertur, & omnino pro ejus arbitrio abrogatur Consessus.

Dy-

Dynastis, seu Paribus quidem, per *Rescripta* ipsis viritim Regiâ de manu transmissa; reliquis verò cujusque Comitatûs sive provinciæ Vice-Comes, aut Civitatis Præses, à Rege ex Cancellariâ suâ Rescripto ad id recepto notum facit, velle Regem intra certum diem Equitum & Burgensium suprà dictorum delectum agi; quem Vice-Comes, vel Præses loco & tempore commodissimo fieri curant. Per Rescripta Regia convocantur.

Rescriptum Regis ad Dynastas seu Pares, sic sonat: *CAROLUS Dei Gratiâ*, &c. *Reverendissimo in Christo Patri*, &c. (sic Episcopos compellat) *Cognato*, (si Pares alloquatur) *Quia de advisamento concilii nostri pro quibusdã arduis & urgentibus negotiis, Nos, & statum & defensionem regni nostri Angliæ & Ecclesiæ Anglicanæ concernentibus, quoddam Parlamentũ Nostrum* Vetus Rescripti formula ad Dynastas.

ſtrum apud Weſtmonaſt. &c. tene-
ri ordinavimus, & ibidem vobiſ-
cum, & cum cæteris Prælatis
Magnatibus, & Proceribus di-
cti Regni Noſtri Angliæ, Collo-
quium habere & tractatum, Vo-
bis in fide & dilectione (ſi Epiſco-
pis mittatur Reſcriptum) per fi-
dem & Allegiantiam (ſi ad Pares)
quibus nobis tenemini, firmiter
injungendo mandamus, quòd con-
ſideratis dictorum negotiorum
arduitate & periculis imminen-
tibus, ceſſante quâcunque excu-
ſatione die & loco dictis perſona-
liter interſitis, Nobiſcum cum
cæteris Prælatis, Magnatibus
& Proceribus, ſuper dictis ne-
gotiis tractaturi Veſtrúmq; con-
ſilium impenſuri; & hoc, ſicut
Nos, & Honorem noſtrum, ac
Salutem Regni prædicti, & Ec-
cleſiæ ſanctæ, Expeditionémque
dictorum negotiorum diligitis,
nullatenus omittatis (ſi ad Epiſ-
copos ſcribat) præmonere Deca-

num

num & Capitulum Eccleſiæ Veſtræ, totúmq; Clerum Veſtræ Diœceſeos, quòd idem Decanus & Archidiaconi in propriis Perſonis, ac dictum Capitulum per unum, idemq; Clerus per duos Procuratores idoneos, plenam & ſufficientem poteſtatem ab ipſis Capitulo & Clero habentes, prædictis die & loco perſonaliter interſint, ad conſentiendum his, quæ tum ibidem de communi conſilio Regni noſtri, divinâ favente Clementiâ, contigerit ordinari. Teſte me-ipſo, &c.

Ad Communes, ſeu Inferioris Conſeſsûs Senatores.

Aliud Reſcriptum ad Vice-Comites & Præſides Civitatum ſeu Municipiorum, conceptis hiſce verbis ità ſe habet : *REX Vice-Comiti ſalutem. Quia de adviſamento & aſſenſu Concilii Noſtri* (dein progreditur, ut ſuperiùs) *& ibidem cum Prælatis, Magnatibus, & proceribus Regni noſtri Colloquium habere & tractatum, tibi præcipimus firmiter injungentes,*

injungentes, Quòd factâ Proclamatione in comitatu tuo, post receptionem hujus Brevis Nostri ad Parlamenti tenendi die & loco prædictis, duos Milites gladio cinctos, magis idoneos & discretos comitatûs prædicti, & de quâlibet civitate comitatûs illius duos cives, & de quolibet Burgo duos Burgenses de discretioribus & magis sufficientibus, liberè & indifferenter per illos, qui Proclamationi huic interfuerint, juxta formam Statutorum indè editorum & provisorum eligi, & nomina eorundem Militum, civium & Burgensium in quibusdam Indenturis, inter te & illos qui hujusmodi Electioni interfuerint, conficiendis, sive hujusmodi electi præsentes fuerint, sive absentes inseri; eósq; ad dictum diem & locum venire facies. Ità quòd iidem Milites plenam & sufficientem potestatem pro se & communitate prædicti comitatûs, ac dicti Cives

&

& Burgenſes pro ſe & communitatibus Civitatum & Burgorũ prædictorum diviſim ab ipſis habeant, ad faciendum & conſentiendum his, quæ tum ibidem de communi Concilio Regni Noſtri (favente Deo) contigerit ordinari, ſuper negotiis antè-dictis, ità quòd pro defectu poteſtatis hujuſmodi, ſeu propter improvidam Electionẽ Militũ, Civium, aut Burgenſium prædictorũ prædicta negotia infecta maneant quovis modo. Nolumus tamen, quòd tu nec aliquis alius Vice-comes dicti Regni Noſtri aliqualiter ſit electus.

His ritè ad Legum ſcrupulos peractis, ad Templum primò, deinde ad Comitiorum locum, indicto die, convenitur, trabeato ordine, & ſolenni inceſſu, planè qualis augeret in vulgus ſedendi autoritatem. Modus conveniendi.

REX eo tempore *Superius Senaculum* ingreſſus, aut ſuis ipſius verbis auſpicatus, aut *Can-* Rex exponit cauſſas Conventûs in ſuperiori Senaculo

Cancellarii ex ore, exponit Conventûs istius graves causſas, ob quas provectiore prudentiâ viros impensè consultos velit, quò rationes (quas habent dubiis in rebus certissimas) in commune conferant; His ipsum Consilii interesse, nisi quoties adlibuerit nulla cogit necessitas in posterum, nisi in fine Sessionis, ut robur & vim Legum decretis adjiciat.

Senatores Inferioris Consessûs singuli juramentum Regi præstant Allegiantiæ.

Equites, Cives, & Burgenses in Senaculo Inferiori viritim evocantur nominibus suis, à quoda ad eam Provinciam à Rege delegato: & singuli in Juramentum Allegiantiæ adiguntur sub his verbis: *Fidem & veram Allegiantiam Servabo* Carolo *Dei gratiâ Angliæ*, &c. *Regi, Hæredibus Successoribusq; suis: eum & illos defendam ad extremum virium & vitæ & fortunarum cum dispendio, contra omnes conspirationes & conatus adversùs Perso-*

nam

am ejus, Coronam & dignitatem.
Nè verò quiſquam, in excelſum
mperii conſortium evectus, &
Auguſtos cum Rege conſeſſus, ſe
ubditum obliviſcatur, quò ma-
ìs in officio contineatur, aliud
djicitur *Juramentum Supremа-*
ûs, cujus notæ ſunt hæ voces;
Ego A. B. *conſcientiâ meâ teſte,*
rofiteor atq; denuncio, Majeſta-
em Regiam ſolam eſſe ſummam
oderatricem hujus Regni, alia-
úmq; ditiönum ſibi ſubjectarum,
ecnon omnium tam perſonarum,
uàm rerum tam Eccleſiaſtica-
um quàm civilium; adeóq; nul-
um exterum ſive Principem, ſi-
ve Pontificem, ſive Statum, ſive
Poteſtatem, vel habere in hoc
Regno, vel habere oportere, ullum
omnino jurisdictionem, poteſta-
tem, celſitudinem, præeminentiã,
auctoritatem, vel Eccleſiaſticam
vel Civilem. Itaq; palàm ac a-
pertè rejicio atq; repudio quaſ-
cunq; peregrinas jurisdictiones,

& Suprematûs.

Po-

Potestates, Celsitudines, Præeminentias & Autoritates, sanctéque recipio, me Regiæ Majestati, ejúsque Hæredibus, legitimísq; Successoribus, debitũ fidem & obsequantiam perpetuò præstiturũ, (quantũ in me fuerit) propugnaturum & defensurum omnes omnimodas Jurisdictiones, Privilegia, Præeminentias & Autoritates quascunq; vel concessas vel commendatas Regiæ Majestati ejûsq; Hæredibus & Successoribus, vel Imperiuli hujus Regni diademati conjunctas & annexas &c. Spondeo insuper, non credere me, Papam, vel ullam aliam Potestatem posse de jure Regem dispensare, vel ab obligatione istius Juramenti me absolvere.

Oratorem deligunt, quem concomitantur ad Regẽ, rogantes ut ratam habeat Electionem

Sic obstrictis ad officium, interim novi Honoris auspicia, animis, *Oratorem* deligunt, quem comitantur ad Regem omnes; cujus ut *ratam habeat electionem petunt* quod Rex plerunq; alacriter in

dulge

ulget. Quo facto, gratias *Ora-*
r suo & totius Domûs inferioris
omine agit, *ſupplicátque, ut in-*
riori Conclavi Privilegiis uti,
& libertate diſſerendi bonâ cum
eniâ liceat; ſi quiſquam ſenten-
iam in quacunq; re diſceptan-
dâ vehementiùs dixerit, Regia
Majeſtas id ipſũ non ægrè ferre,
nec propterea ſuccenſere digne-
tur; ut ad Regiam Majeſtatem
liceat acceſſus, vel Conclave Su-
perius, quoties res poſtulaverit;
uâ veniâ datâ dimittuntur.

neque liberè oquentibus ſuccenſeat.

Integrum eſt utrique Domui
ve Senaculo, de rebus à Rege
ropoſitis, vel de Legibus con-
endis, abrogandíſve, &c. diſ-
rere, & ſtatuere, ſcriptis man-
are, quod Alteri invicem per
uncios tr n mittendum eſt.
ui ſi habitâ diſceptatione ſuf-
agiis ſuis eidem ſententiæ ac-
ſſerit, conſenſus in ſcripti
pite notatur, hâc inter Proce-
s formulâ, *Les Seigneurs ont*
aſſentés;

Modus diſceptandi & communicandi ſententias inter utrumque Conſeium.

assentés; inter Communes, ist
les Communes ont assentés. S
vero in diversum abeant, ute
que non raro Consessus in
num coït, aut ex his selecti pr
cipui viri, qui sermones co
ferant, loco ad conventum a
commodo; quem *Cameram* a
pellant *depictam*. Erecti *Co*
munes, & nudatis istic capit
bus, *Proceres* pileis tectos
sedentes excipiunt grandi cu
tu; atque ibidem utrorumqu
exponuntur sententiæ; quas
discrepare contigerit, (sicut a
cidere interdum solet) in nih
lum res abit: si verò in unu
convenerint, ad *Regem* res d
fertur; quam si probaverit
Ille, scribit, *le Roy le veult*
quo, veluti animâ corpori i
fusâ, vitam accipit, atque
efficacem transit legem, m
populo promulgandam. U
verò *Rex* oblata sibi compro
bare noluerit, scribere in sum
m

Conveniendi ubi opus fuerit,

Regio consensu placita sanciendi, ut fiant leges,

vel repudiandi.

no paginæ ſolet, *le Roy s' avi-era*, interdum in terminis ne-gat, quæ propterea ut penitùs bjecta & abolita reputantur.

Res verò *Sacras* (quæ *Regias* ropiùs exigunt curas) *Rex* aud temere *Comitiis* permittit, ed *Synodis* tractandas; niſi for-an ut Senatoria ab Autoritate Legum vim habeant, quam à Divina veritate ſatis aſſequi on poſſunt. *Decani*, *Archi-Diaconi*, *Procuratores* pro *Capi-ulis*, ut & pro quolibet *Archi-Diaconatu*, illi *Præbendariorum*, i *Miniſtrorum ſuffragiis* dele-ati, de hiſce diſceptaturi con-eniunt in loco deſignato, ubi *Prolocutore* priùs electo, de *Re-gionis* apicibus, de *Cerimo-iis*, aliiſque *Eccleſiam* ſpectan-bus, ut & *Subſidiis* Regi ero-andis *Cleri* nomine ſtatuunt. Quorum tamen *conſulta* non btruduntur *ſecularibus*, Legum utoritate obſervanda, donec (ut

Eccleſia-ſticâ Sy-nodo quæ diſcep-tantur.

(Conſta-tur illa ex Deca-nis, Archi-Dia-conis, & Procura-toribus, ſeu Dele-gatis à toto Cle-ro tranſ-miſſis.)

Horum tamen Conſulta non obti-nent Le-gum vim abſque conſenſu Regis & Senato-rum.

(ut suprà dictum) *Senaculi* ut usque & Regio assensu compr bata fuerint. Adeò severè ca tum est à Regibus, nè Civil manus negotijs istis injicerentu ut Reginam *Elisabetham* A nales nostri memorent cum Sen tu pluribus expostulâsse, que jejunium, ipsâ inconsultâ, i dixissent, nec in gratiam, n impetratâ veniâ, rediisse.

Habet sua domus utraque (ad Autoritatem Senatoria revertamur) singularia seors *Privilegia*. Ad *Domum Sup rioremid* spectat muneris, no *Consilia* tantùm ferre, *Legibu que* condendis navare operam sed & *Judicandi potestatem* ad óq; *juramenta* exigendi, cau sis præsertim in gravioribus, e ercere; utpote in *corruptela j dicum* & *Magistratuum*, & in *n timis Provocationibus*, quæ t men ad examen revocare, præt fas júsque esse dicunt *Juri perit*

Privilegia, seu jura Domûs Superioris.

eriti, ſine Regio *permiſſu* & *Diplomate*; ídque more receptum eſt non fieri, niſi aſſidentibus Legum Judicibus.

Domus Communium ſuppli- Inferioris.
candi & *rogandi* Juris Privilegia, aut etiam Actores partes, nunquam Judicis munus ſibi indicavit, niſi intra ſuos *parietes*, & in *membra propria*; ídque non ultra Incarcerationis aut mulctæ pœnam extendit. Tantũ berat, per avitas conſuetudines; à ſententia ferenda (nè dum Capitali) nomine populi, vel in infimum ſervulũ, ut adigendi in Juramentum nunquam ſibi quicquam Juris arrogârit. Etiam Statutum in Rotulis exſtat, quo *humiliter Domo communiũ petente, quandoquidem Judicium Parlamentarium pertinet ad Regem & Dynaſtas, non verò ad Communes, niſi ex indulto Regis in eorum gratiam, placeat Regiæ Majeſtati, nè teneantur contra*

consuetudines judicium ferre. Illos Rex ab eo onere subinde liberos esse jubet, atque judicandi Parlamentariam potestatem ad Regem solum, Procerúmque Domum in posterum spectaturã, praeter id unum, in Statutis condendis, aut Subsidiis erogandis & censu agendo; nisi sicubi Regiæ Majestati visum fuerit peculiare eorum consilium vel assensum requirere ad expedienda negotia, Regno in commune profutura.

Imò, siqua dubitatio vel controversia circa *Electionẽ membrorum Domûs Inferioris* mota fuisset, non per *Communes* in *propria Camera*, sed per *Proceres* in *Domo Superiore*, vel per *Judices* in *Cancellaria Regis* determinatum iri mos olim erat. Etiam siquis horum discessisset à *Comitiis*, non impetratâ priùs Regis & utriusq; benatûs veniâ, sistebatur *Regii Concilii* ad Tribunal

bunal, vel *Regia Subsellia* neglecti officii pœnas luiturus, non autem proprii Senaculi ad arbitrium plectebatur. Hoc ampliùs (ut ad Privilegia redeat oratio) *Domui Communiũ* peculiare est, ut de pecuniis irrogãdis populo, ipsa primùm disceptet, statuátq;

Unde mirabile exstitit *Monarchiæ* nostræ temperamentũ, quo *Regi, Senatui, Populóque* in rebus administrandis suæ sint propriæ partes; ità tamen refractæ, & probè castigatæ, ut peculiarem cujusque opem, non utique perniciem sentiat *Respublica*. *Regis* enim *Prærogativa* omnis, quâ summum imperium, quâ gladium circumfert, eò respicit, ut satis adsit Illi virium, quibus Leges vindicet à *Magnatum* factionibus & Populi tumultibus; dum interim *Magnates*, eâ, quâ pollent, judicandi Legésque ferendi præcipuâ Autoritate, hinc *Regis*,

(ſiqua exæſtuaverit) Tyrannidi indè *Plebi* tumultuanti obicem ponunt: Nec minùs *Populus* ex iſtâ quemvis incuſandi, pecuniáſque irrogandi, vel negandi facultate, abundè habet unde *Magnatum* & *Conſiliariorum Regis* licentiam coërceat, graſſantíque in publicum *Principi* nervos intercîdat.

Legum providentia, quâ liberi & abſq; metu diſceptent Senatores.

Summâ Legum ſolicitudine cautum eſt, nè quid per metum, aut inſolentias improborum, ſuffragiis ferendis & diſceptandi libertati decederet. Siquidem ſeverè prohibent, ne quis per aream vel ipſa Comitiorum confinia deambulando gladio accinctus, vel alio quocunque telo armatus, terrorem circumferat, aut loci reverentiam comminuat. Imò *Membra Parlamenti*, ut & ſervi horum neceſſarii, durante Parlamento Lictorum comprehenſione, aut violentis manibus ob æs alie-

num, aut leviora dilecta, eximi consuetum fuit. *Homicidii* tamen, *fractæ Pacis*, vel *Feloniæ reos, nullum liberet ab ordinario Justitiæ processu Parlamenti Privilegium.* Imò si per imprudentiam *Magistratûs*, aut *Lictorum*, contingat è Communibus, eorúmve famulis comprehendi quempiam, non nisi Rescripto (causâ priùs prolatâ) ex Regis Cancellaria per Leges nostras liberari potest. Sed eadem & limitata.

Tantopere intra Modestiæ cancellos continere sese assuevit olim utrumque Senaculum, ut siquis inconsideratiùs in receptas consuetudines peccâsset, vel proterviùs de Rege locutus esset, non nisi condignâ culpæ pœnâ delictum expiaret, propriorum membrorum pœnas proprio reposcente Senaculo. Modestis Senatûs. Quo honore Senatum prosequi Reges consueverunt.

Raró etiam *Reges*, nec nisi graves ob causas, quicquam com-

commiserunt, quod tam Augusto Consessui crearet offensam. Evenit tamen, ut Optimi *Principes*, nimiùm lacessiti universum *Senatum* reprehensionibus perstrinxerint, & Senatorum nonnullos aliquando coram *Regni judicibus* sistendos ad pœnam postulaverint; alios quandoque carcere, pecuniâ, morte, mulctârint.

Data tamen occasione, in ordinem redigunt.

His moribus antiquis, virisque stetit *Res Anglicana*, & efloruit per multa retrò secula, domi felix, gloriosa foris; donec nimia felicitas, (ut sunt res Mortalium) luxum & vitiorum illuviem invexerit, Fastum, Ambitionem, Divinorum Humanorúmque contemptum; unde Libido magna incesseret mutuâ æmulatione & invidiâ aliena rapere; & Regem, Religionem, Leges potiùs proterere, quàm observare.

Felicitas Regni sub hoc Regimine.

Nuper

Nuper malè-sani homines (& perpauci primò illi) qui sese insinuârunt *Senaculo* Inferiori, rerum novandarum cupidi, sibi inaudita privilegia arrogare; miscere se negotiis, satagere, etiam ubi nihil interesset; curis sese implicare, quibus fortasse impares essent; debacchari insolentiùs; tandem & invehere in *Regiam* potentiam; vectigalia maritima (quibus antè Reges continuò gaudebant) in jus & litem vocare; Regi denique vetare solvenda; imò gladiis strictis Oratori suo vim inferre, vel intra ipsos Inferioris Senaculi parietes; avitam modestiam, omnémque Regiæ Majestatis reverentiam, sacratissimas Regni consuetudines, & Comitiorum Privilegia conculcantes.

Semina Motuum à Senatoribus quibusdam in Domo Communium quandã fuerunt.

Hinc mutuæ simultates, hinc suspiciones; *Regem Parlamenti* Libertatem imminuturum, *Comitia*

Hinc mutuæ suspiciones inter Regem & Parlamentum.

mitia Regiæ Majeſtati derog-
Rex diſſolvit. tura: horum cauſſâ *Rex* uni
alteri Parlamento ocyùs quà
multorum expetebant vota,
nem imponit, (neque tame
præter Majorum ſuorum exem
pla) quorundam petulantia
carcere corrigit, & aliquandi
Novùm non properat indicere. póſt nova indicere Comitia di
tulit, quó Spiritus iſti defe
veſcerent, modeſtiámque
poſterum, & gravitatem maje
rem ad graviſſima concilia a
ferrent.

Vnde nata occaſio Plebis adverſùs Regem irritandæ. At hinc ſpecioſiorem captan
anſam impigri & verſutiſſim
homines fermentum ſuum pe
Angliam diffundendi. De *Re*
ligione actum eſſe, de *Libertat*
publicâ conclamatum, *Leges i*
ſummo periculo verſari paſſim
clamitant; ídque credulis, &
pronâ aure nova ſtudia & Po-
tentiorum calumnias auſcultan-
tibus facilè perſuaderi ſperant;
Regiam Majeſtatem convitiis

pro-

roſcindunt, tanquam Uxorium, imprudentem, Pontificiæ Religioni addictum, avarum, & ſi quod aliud occurrat nomen Vulgo inviſum; omnia ab eo optimo conſilio profecta ſugillant, ſuſpicionibus onerant, & in peſſimum ſenſum detorquent; infortunia lapſúſque mirum in modum exaggerant, & vel ipſâ adverſante fortunâ iniquiùs exagitant.

Inter tot quæſtus & vociferationes, ſi quæris quid ſolidi infortunii acciderit, ſuo etiamnum in ſtatu (ſi non florentiore) perſtat res Britanica; ſuperba undique conſurgunt ædificia, publica, privata, ad ſpectaculum, ad luxum uſque; Mercatura latior indies & quæſtuoſior jam promoverat patriæ fines in utramque Indiam; hoc uno infelix, quòd cum opibus importaverit peregrina longè vitia. Vigent inſuper Artes, in

Regni conditio nihilominùs florentiſſima.

Academiis, in Foris, in Officinis, nuſquam ſplendidior cultu; diteſcunt incolæ, nunquam ſuperbiores. Juſtitia e præſcripto Legum adminiſtratur; nec re aut vitâ ſpoliatur quiſquam, niſi ex judicio legitimo eorum, quibus hæc deberi eſſe chariſſima, duodecim virorum contribulium: Regni omnia ità adminiſtrata, ut in bonum publicum conſpirâſſe viderentur; niſi quòd iſtam ex nimia hac felicitate natam inſolentiam reprimere non poſſent; niſi etiam (quod utique non eſt diſſimulandum) infeliciter foris, nobis diu inexpertis, alea Belli cecidiſſet, & domi Impoſitionibus quibuſdam (licèt moderatis admodum, & quas publica neceſſitas, aut Legum non vanus obtentus cohoneſtarat). Proprietatem Subditorum labefactatam quereretur Plebs irritata. Et ſeveriores (ſaltem

Bellum tamen foris infeliciter geritur; Domique Vectigalia imponuntur.

pro

pro temporis illius Halcyoniis diebus) incarcerationis, auriúmque mutilationis pœnæ quas paucis (quatuor ſcilicet, vel quinque) ſeditioſis Cameræ Stellatæ Judices irrogârunt; atque Curiarum Eccleſiaſticarum exundans juriſdictio & cenſura multorum commiſerationem & iras commoveret. Indignantium etiam hunc chorum auxerunt *Scrupuloſi* quidam, qui Cerimonias inter Cultûs divini ritus nuper invectas Papiſmi ſubſecuturi prodromas eſſe ſuſpicarentur. His etiam acceſſit importunus Archi-Epiſcopi Zelus introducendi in Eccleſiam *Scoticanam* Liturgiæ *Anglicanæ* Librum & Praxin; ſcopo quidem laudabili (ſic ſua ſibi blandiebatur opinio) ut tres finitimæ Nationes, unius Regis ſub Imperio, uno pariter conformi Dei cultu conjungerentur; eventu tamen peſſimo:

Cerimoniæ novæ Scrupuloſos angunt.

Archi-Epiſcopus Anglicanam Liturgiam Scotis impoſiturus.

peſſimo: hinc ſiquidem ſubita Tragœdiæ & Tumultus, dei Bellum & Invaſio; faciente animos Religionis pravâ opinione & verſipellibus quibuſdam Anglis (qui rebus miſcendis excubârunt) clanculum ſtimulantibus.

eos irritat.

Rex, ut Scotorum tumultus, citra novum tumultum reprimeret, *Parlamentum* indicit; ſed cùm huic quoque tumultuandi ardor irrepſerat, Comitia diſſolvit. Pòſt-paullò tamen conſilii illius pœnitens, alterum cogit Senatum; ſerio ſeſe placandis omnium animis accommodat; & quaſi ſatiandis vel avidiſſimorum cupiditatibus ſtuderet, plus Ille brevi unius Parlamenti ſpatio concedit in utilitatem Reipublicæ (utinam non & in libidinem Inimicorum) quàm longis & frequentibus Comitiis (in quibus liberalitate mutuâ olim ſolebant

Rex ad hoſce reprimendos Parlamentum indicit.

In quo Subditis indulget plus quàm omnes Anteceſſores.

lebant Principes cum Subditis contendere) Avi Ipsius & Majores omnes.

Inter alia, unum istud jactamus modò, modò querimur Beneficium, ut omni Superiorũ beneficio majus, ità omni Posteriorum temporum gravamine tristius. Concessio priùs triennali Parlamento, ex Cancellariâ præstitutis temporibus sine jussu Regio (modò Ipse omiserit) indicendo; mox rogantibus ipsis (*quò ære alieno oneratam fidem publicam liberandi spatium haberent, & indultu à Rege Privilegia rata ad posteros transmitterent*) *eam retulit fiduciam, ut Comitiorum præsentium dissolutionem penès arbitrium utriusque Senaculi reliquerit*, quasi intermissa diu Comitia pensaturus uniùs diuturnitate; Quod, utut interpretantur alii, Candoris erat erga Subditos summi argumentum,

aut

Sed eò magis appetitum audaciám que Novatorum acuit.

aut saltem animi vim & Arm minimè meditantis indicium. Vafri tamen hi homines, qui jam rerum potiti sunt, & tum temporis Patriotarum larvâ insigniebantur, tot scrupulos & suspiciones injiciunt incautioribus, & minùs-prudentibus, (quod factu facile est per popularia Consilia, ubi succenturiantur præcentoribus alii, & nodos in scirpis quærunt, non quòd eorum animis malitiæ quicquam insideat, sed nè cæteris minùs-oculati, vel magis Reipublicæ deesse videantur) ut instar Hydræ capitum consurgerent simultates, & dissidia plura ex favore Regio & placandi studio, Concessiones Illius potiùs sitim illorum accenderent, & animum exposcendi, quàm explerent; adeò ut jam parùm fugeret oculatiores, non tam Parlamentariis Privilegiis asserendis, non tam Reipub-

licæ

licæ paci & utilitati procurandis invigilâſſe bonos hoſce viros, quàm Regiæ Majeſtati deturbandæ inſidiatos eſſe ; ſibíque-ipſis ad ſummum Potentiæ faſtigium jam gradus præſtruere. Quod cùm Regi, Rerúmque publicarum conſultoribus ſubolere intelligerent, nec in Senatu per ſuffragia liberis decernenda calculis, obtinere ſuas rationes aut Regium aſſenſum exſpectandum viderent, ad vim ſe convertunt; Plebem per Emiſſarios irritant, ut, agmine facto, armis inſtructa ad Parlamentum, ſupplicum tamen ſpecie, quædam petendi gratiâ, accederet.

Quibus, aliis prætextibus, tunc erat in animo deturbare Regem, & ſibi-ipſis Imperium arripere. Quod, cùm innoteſceret, Plebẽ irritant per Emiſſarios, & ſpecie ſupplicandi vim inferunt aliis Senatoribus;

Nec minùs illa promptè obſequitur, minas intentat, violentas manus ingreſſuris Senatum compluribus Nobilium, aliíſque injicit. Diſſentientium à Novatorum ſententiis (quos *Benè-animatos* vocitabant, mutuóque

tuóque colunt & coluntur) nomina expoſcit, ut vivos diſcerperet, aliorum nomina poſtibus affigit; imò inſolentiùs in Regem ipſum (domi ſuæ turba hæc ſe contineret jubentem) debacchatur.

Regíque ipſi

Vnde deterriti Senatorum complures à Conſeſſu abſtinent.

His quidem perterriti à Senatu prorſus abſtinent; & poſtea, eò nomine, à potentiori factione exautorantur; alii etiam cùm interſunt, libere in ſuffragia deſcendere, & publicæ rei conſulere, de proprio capite ſoliciti, non audent: adeò ut ex eo tempore Senatûs omnis Autoritas exoleſcere viſa eſt, poſtquam jus ſuffragandi in Comitiis ima ſibi Plebecula vendicaverit.

Conſtabat jam iſta ad ſeditionem tendere; nec minùs liquidò plurium in utraque Domo ſedes occupantium non ſolò aſſenſu nutúque, ſed etiam aſtu & machinatione concitatas eſſe turbas.

turbas. Rex verò (quò obviàm iret, & maturè compesceret in herba) quinque è Plebeiis unúmque è Proceribus læsæ Majestatis postulat, sisti jubet judicio, rémque omnem secundùm Leges Angliæ coram Regni Judicibus contestatâ lite decerni.

Rex occurrit initiis turbarum,

Seditionis duces perduellionis postulando

Istis (factione jam latiùs serpente, pluribus etiam probísque viris, nè minimum decederet à Privilegiis, religiosiùs solicitis) patrocinatur inferius Senaculum; nec Regem audit, Petitoris & Actoris ad partes se demittentem, sed accusat potiùs; privilegiis vim afferri Senatoriis clamitat, nec sinit Senatorum quenquam ad Tribunal trahi, aut accusationibus à Reipublicæ curis avocari, & reorum sordibus Judices Arbitrósque Regni dehonestari. Quo Rex commotior factus, suasu Consiliariorum, etiam & quorundam

Hinc Rex in persona

propria Senaculũ ingreditur,

quorundam ex ipso Parlamento, centum plùs minùs Nobilibus, Generosis, eorúmque famulis circumstipatus, ad Aulam properat *Westmonasterien-sem*; mandat, nè quis alius vestibulum auſit gradus conſcendere, vel quenquam, etiam laceſſitus contumeliis afficere. Solus cum Palatino Rheni Domum Inferiorem intrans, poſtulat, ut ipſi tradantur Incendiarii in manus, pollicetúrque ſe juxta notas Leges cum illis acturum. Hi verò præmoniti (ut ferebatur) *Marchionis Hamilteni & Nobilis fœminæ*, (quæ formâ priùs, nunc Ingenii dotes, alterius ætatis munera apud Senatores geſtiit oſtentare) operâ ſe ſubſtraxerant; Quocirca, ut *Rex* ſubterfugientibus accuſatis, citra cujuſquam injuriam aut noxam reverſus, litem placidè remiſit, etiámque (quo demulceret exacerbatos hominum

ut eoſdem poſtulet.

Deſtitit verò, imò & culpam quodam modo agnovit.

num animos) aliquoties retractavit, & quasi culpam deprecatus est:

Hinc tamen ansam arripientes Illi, qui continuò invigilabant omnibus occasionibus faces admovendi, mentésque hominum inflammandi, mirum in modum Regem, ob tam insolens ausum, exagitant, & in furias agunt imprudentum animos, exertásque discordiarum scintillas latè circumferunt ad excitandam totius Regni flammam.

Sed & hinc Plebem exagitant adversùs Regem.

Accusati delitescunt in Civitate *Londinensi*, mensis integri spatio, donec magna pars Civitatis concitari potuerit, armísque instructâ acie, in satellitium & custodiam comitari prodeuntes ad Comitia reos. Quo audito, *Rex* eo manè saluti & Majestati suæ (quâ solâ potuit ratione) fugâ consulturus, cum *Regina* secedit ad

Accusati delitescunt in Civitate Londinensi; Redeúntque brevi ad Comitia, exercitu circumstipati.

Castellum

Subducit se Rex.

Caſtellum Windſoram; & poſt
latiùs ſerpentibus jurgiis & p
riculis, amandatâ in part
tranſmarinas *Reginâ*, *accerſ*
Principe (quem Novatores Pa
lamenti nomine interceptu
ſubaudierat) Eboracum ſe rec
pit. Miſſis tamen priùs ad S
natum literis, *Rex* omnes Pac
rationes ineundas ſuadet,
quicquid id eſſet, quod tanto
ab ipſo cuperent conceſſum a
factum, ſcriptis explicarent
Quid Senatus, quid Popul
ſibi vendicarent, quid viciſſ
Regi tribuendum, abſque umb
gibus definirent; recipitque ſa
ctiſſimè, aliena Se non mag
Jura imminuta velle, qua
Propria Sua; quin & libenti
ſimè aſſenſum operámque
præſtiturum omnibus, quæ Re
publicæ Jura ſua, & Pacem
integrum reſtituant.

Mittit ad Senatum Literas Pacificatorias.

Hanc tamen clementiſſim
Regis æquitatem non aſſper
nantu

antur modò, ſed tanquam Privilegiis Senatoriis contrarium convitiis excipit Domus Inferior, jam ſcilicet Novatorum arbitrio mancipata, & potentiâ Plebis intumeſcens. Dici non poteſt, quantum iſtis ad Pacem monitis, tanquam ad nova periculà, & anguem in herba latitantem, ſpecie ſaltem conterriti expalluerint, ſéque in ſummo Capitis diſcrimine verſari clamitaverint; nec ſine maxima neceſſitate, Militiæ totius Regni ordinandæ poteſtatem à Rege (in id unum, ſic præ ſe ferebant, ut ſecuri de rebus à Rege propoſitis conſilium inirent) ſibi tradi petierint; eam, ipſo renuente, occupant. Hæc fundi noſtri calamitas, hæc tuba rixæ fuit, dum Rex Jus avitum tueri, Illi rapere nituntur invicem, Bellum oritur.

Quibus Privilegia Parlamentaria minui quiritantur

A Rege petunt Militiæ poteſtatem:

quam, cùm ipſe ſtrenuè negaret, arripiunt.

Per Apologias diu velitatum eſt; at cùm Rex calamo ſuperior,

Per Apologias primò res

agitur; in quibus cùm Rex esset superior, ad ferrum descenditur. Factiosorum opportunitas ad bellum inferendum.

rior, plurium opinione palmam præriperet, ad ferrum descenditur. Factiosis promptum erat ad Bellum se parare, *Londini* potitis, unde tot hominum examina, rerum novarum abundè cupida, effundi possent ad conflandos & reparandos exercitus; ubi tot arma, tam grandis commeatûs opportunitas & tanta vis pecuniæ, tot millia tormentorum præstò essent, qui etiam tot speciosas causas (ob quas vel mori pulcrum esset) Declarationibus evulgant, tot honestas tesseras vexillis inscribunt, quibus hominum animos vehementiùs quàm tubis tympanísque accendunt. *Ad Regium quippe Personam tutandam, eripiendámque è maleferiatorum manibus, ad Parlamenti Privilegia propugnanda, ad Religionem sartam tectam conservandam, ad Leges, avitúmque Angliæ regimen protegendum,*

Prætextus etiam.

gendum, *imò ad æras & focos defendendos*, *arma se capessere protestantur*, *& in subsidium omnes invitant.*

Quibus ineſcati *Concionatores* (ſpe etiam nonnihil titillante, ſeſe diſſentientis Cleri Sacerdotia, & opimos Epiſcoporum Decanorumque reditus, ceu juſtam hæreditatem poſſeſſuros) qui *Preſbyteriani* regiminis in Eccleſia deſiderio tenebantur, è ſuggeſto claſſicum canunt, unde Pacis Evangelium promulgare debuerant. Quibus ineſcantur Concionatores Preſbyteriani, &

Populus inſuper aliâ ſpe aurei futuri ſeculi, Regníque temporalis Meſſiæ, œſtro quaſi percitus, undique concurrit, immenſam vim ſignati æris, & argenteæ ſupellectilis, abjectâ rei familaris curâ, ſummâ contentione conferunt; imò mulieres annulos aureos, & pignora connubii, inaudito prorſus exemplo, in ærarium immit- Populus.

qnorum operâ exercitium conscribunt.

immittunt ; Viri seſe in mili tiam, quasi sacram, certatim offerunt ; unde brevi coalu exercitus ad viginti circiter ho minum millia antequam Re in sui defensionem quingento conscriberet ; & *Illi* plura po sedere tormenta, quàm *Hi* sclopetos. Eâdem operâ & fa cilitate Classem occupant. Mi litiæ terrestri *Comitem Essexi* præficiunt, Maritimæ *Warwicensem.*

Classem occupant.

Ad Exercitûs stipendia (ne dicam in privata commoda) præter profusas populi largitiones, Bona diripiunt Nobilium & Generosorum, quos Regiis partibus studere compererant ; in eorum omnium, Episcoporum, Principis, Reginæ, Regísque ipsius reditus, *Sequestri* nomine, manus injiciunt, ut vix unde victum coëmeret sibi relictum Regia Majestas verè conquereretur.

Diripiunt Bona, & reditus alierum invadunt.

Nec

Nec jam quicquã illi reliquum videbatur, niſi ſigna movere, *Regíque* manus injicere; quod *menſis futurũ ſpatio promittere nõ dubitârunt*. Aliter verò Deo placuit. Nec enim adeò latere potuit dolus, quin in Regias partes tranſiret longè maximus *Nobiliũ* & *Dynaſtarũ* numerus *è Senaculo ſuperiori*, æqualis penè *Domus Inferioris*, ſed qui cæteros tum latifundiorum avitâ amplitudine, tum natalitũ ſplendore longè antecellerent. Etiam inter illos qui ſe *Londino* non ſubduxêre, complures Regiæ cauſſæ clàm favebant: imò multi Generoſi & Plebeii per omnes Regni Provincias. Horum ope, & Autoritate propriâ (quâ ſolis inſtar, in Eclipſi, ſpectatorum turbam attraxerat) & nonnullâ hominũ commiſeratione (quos miſerè puduit Regni caput intueri in eâ ſortẽ dejectũ, ut ab Imperii ſede *Eboracũ* profugiens, ab *Eboraco Notinghamiam*,

Regiis partibus qui favebant.

miam, à *Nottinghamia Salopiam* & *Walliæ* fines, quatuor plùs mensibus vagus & extorris, Subditorum fidem & suppetias diu fruſtrà imploraret) Rex tandē aliquando exercitum aliqualem collegit, posteáque majores copias promptiùs confluente ad Regis suppetias populo, quâ parte stare Rem-publicam crediderunt: Regina etiam pecunias & armamenta (quæ gemmis aliquot oppignoratis conquisiverat) submini strante; ob quod debitū marito officiū Perduellionis à factiosis postulatur.

Rex conscribit Exercitum.

Dum istæ Domi nubes cœlum obducunt, dira tempestas foris intonat in *Anglorū* capita; quam (quoniam in res nostras haud parùm affert momenti) nè prætermittam penitùs incognitam, in *Hiberniam* brevi transfretandus mecum Lector est.

Digressio in res Hibernicas.

Hiberni quippe, quibus *Anglorū* grave semper jugū incubuerat,

rat, insitúsque à Natalibus, & auctus ex æmulatione, Pontificiæ Religioni s ardor inerat, diu isti excutiendo, huic asserendæ (ut se ferebat occasio) invigilantes, jam pridem versatum animis facinus aggrediuntur. Ecce subitâ universæ gentis (quodq; mirum magis adhuc clandestinâ) cõspiratione, in *Anglos* per *Hiberniã* sparsos, nihilque tale opinantes irrunt, re familiari fundisq; exuunt; centum & quinquaginta millia plùs minùs fœdè (nullâ sexûs, ætatis, hospitii, vel affinitatis habitâ ratione) superstitioni diræ, ceu tot humanas hostias mactant. Parùm aberat (ni *Dublinia*, quæ Metropolis est, conjuratione detectâ, aliisq; in locis pauci cautiores arreptis armis obstitissent) quin eodem impetu nomen *Anglorum* per *Hiberniam* extinctum esset.

Rebellio Hibernica: & Immanitas.

Quinam ejus Autores, & quibus opportunitatibus usi.

Animos fecerant *Proceribus* & *Sacrificulis Hibernis* (qui primas

in hâc Tragedia concitãda ſuſtinuerunt) in hoc facinus, nuperi *Scotorũ* ſucceſſus; *qui* (verbis utor Viri *Primarii* qui, initio *Parlamenti* noſtri, à ſacris Regi cõſiliis fuit in *Hibernia*, poſtea verõ ſecutus eſt partes *Parlamentarias*, & in Senatorũ ordinẽ cooptatus) *rebus ſuis bene feliciterq; geſtis, immunitates à Rege inſignes per noviſſimos motus impetrârunt.* Adhæc, turbæ domeſticæ libertatẽ illic inſurgendi videbãtur permittere quibus jamjam *Anglos* implicatũ iri, rerũ Civiliũ prudentiâ vel leviter imbutis ominari facilè fuit, ut ab illis minũs metuendum foret in vindicias Inquilinorũ in *Hiberniam* transfretaturis. Auxerat quoq; audaciã abſentia & nupera mors *pro-regis Hiberniæ* (Viri prudentiſſimi, motibus primíſq; Rebellionis ſeminibus opprimendis paratiſſimi) quẽ *Hiberniæ Proceres*, dum Rebellionem animis

animis a:itarẽt, æquè ac Zelotæ *Parlamẽtarii* hîc insectati sunt, & nescio quæ prava consilia & acerbiora gesta objicientes, ad necẽ usq; Lege ex pòst-facto latâ, nullique in posterum absq; consensu Senatus intentandâ (quam tamen *Regem* sancire, per minas & clamores Populi coëgit potẽtior Comitiorũ factio; quam & ipse petiit, saltem permisit *Pro-Rex*) persecuti sunt. Sic denique frementibus & irritatis vires attulit, Exercitûs *Hibernorum*, ad octo millia virorũ conscripti in *Scoticã* Expeditionem, importuna dissolutio. Quorum quatuor millia, Rex pace cum *Scotis* factâ, (nè novis rebus in *Hibernia* studerent) *Hispaniarũ* Legato *Don Alonso* de *Cardenas* transportandos permisit: Quos quidem *Ille* (irritâ primâ Concessione) in ampliorem numerũ multis millibus adauxit; *Tribunis* & *Chiliarchis* Parlamenti

Don Alonso Clariss. Hispaniarum Legato Copiæ conceduntur.

Jussu exauctoratis, & in gratiam stipendiorum ipsis debitorum, permissis, ut unusquisque, ex animi sui sententiâ, ad quas velint terras cum suis Legionibus emigrarent.

Quibus alendis 30000 libras impendit Legatus.

Quapropter Pactum est inter *Legatũ* prædictũ, & illos *Chiliarchas*, quibus conducendis, & quotidie alendis, postquã 30000 libras impendisset (ut ipse *Legatus* conquerebatur, & plurimis innotescit) & conductitias Naves ad eos milites transvehendos à Portu jamjã soluturos, apparâsset; ecce illæ omnes quæ *Legatus* tantâ pecuniarum largitione & indefesso studiorũ tædio procuraverat inopinatò à Parlamento in *Dunis* subdolè detinentur,

Naves, quas militibus transportandis conduxerat, detinentur.

eâ ratione (ut credebatur) *Hispano* irritato, Regem *Angliæ* ut exosũ redderent, unde Rex (cùm sic res postularet) *Hispanorum* suppetiis prorsus destitueretur.

Hisce (inquam) tantis in turbido

bido piſcandi opportunitatibus deliniti cũ *Sacrificulis Proceres*, quò *Inquilinis noſtratibus* vires attenuarent, animósq; labefactarent, Populares verò ſuos in cædes & rapinas incenderent, modis omnibus ſatagunt. Inter noſtrates jactitant, Reginã ſuis intereſſe Copiis, Regem cum exercitu adventurum, *Scotos* ſecum pepigiſſe fœdus, cui ut fidẽ facerent, in ipſa *Anglorũ* cæde, prorſus temperant à laceſſendis *Scotis ſe Regio Diplomate inſtructos* (oſtentantes fictitium Diploma apud *Farnam Abbatiam*, multis eò concurrentibus *Sacerdotibus* & *Proceribus*, à quodam *Plunketto*, ut multorum confeſſionibus poſtea conſtitit) *Regiã cauſſã adversùs Puritanos ſuſtinere*. Inter ſuos literas venditant, quibus aiunt ſe ex *Anglia* edoctos *Sanctionẽ nuperrimè latam, quâ Hiberni omnes Proteſtantiũ Sacris intereſſe cogerentur*; *primamq;*

Quibus artibus in conſortium facinoris exſtimulant inquilinos.

mámque abſentiã Bonorum, ſecundam Hæreditatem, tertiam Vitæ diſpendio luerent. Spem *Libertatis* faciunt, & Avitarum Conſuetudinum, *Anglorum* jugum excutiendũ, Regem è propria Gente eligendum; *Anglorum* omnium Bona & Poſſeſſiones inter eos diſtribuenda.

Hâc prædæ, & inſtituendæ in poſterum ex votis vitæ ſpe ad commilitium allecti, in furias aguntur *Hiberni*, & tanta patrant facinora, quanta vix ullum retrò ſeculum audivit.

Anglorum zelus in vindicias atque defenſionem ſuorum inquilinorum.

Quibus in *Anglia* pervulgatis, mirum quanta cæſos perfidè Inquilinos vindicandi cupido, quantus Superſtites defendendi zelus inceſſerit. Certatim brevi ſpatio in Militum ſtipendia & commeatus procurandos, pecuniæ ad trecenta millia librarum ſterlinarum cumulantur, multa *Anglorum* millia ſeſe in militiam accingunt.

Cæterùm

Cæterùm Genti noſtræ tantum impendebat Infortunium, vel Ira potiùs Divina, ut vel ex hoc ipſo propriæ gliſcerent ſimultates; quod aliis, inter ſe quantumlibet infenſiſſimis, pacem tantiſper conciliare ſolet. Hinc qui rebus novandis incumbebant, neſcio quibus ſcrupulis & ſuſpicionibus homines (abundè per ſe pronos, & in pejora credulos) aeriter pungentes, obtinent apud Comitia, nè Regiis auſpiciis Bellum geratur, néve quis Militum Regi addictior, aut qui in *Scotica* Expeditione meruerat, huic ſe militiæ immiſcere permittatur. Obtrudunt in Belli adminiſtrandi Provinciam homines factioſos, & *Regi* parùm gratos. Illinc Rex propriâ perſonâ Exercitum contra Rebelles ducere conſtituit; útque jure Belli gerendi, per Leges & Regni conſuetudines ſibi con-

Eluditur domeſticis inter Regem & Parlamentum ſimultatibus, reciprociſq; Accuſationibus.

Quæ deferveſcunt tandem, Rege de jure ſuo cedente.

credito utatur, inſtat. Tandem verò, cedendi ſaltem humanitate, ſi minùs imperandi viribus, æmulos ſuperare cupiens, annuit *Rex*, ut ſui-ipſius & Comitiorum ſimul Autoritate geratur Bellum, & Diplomata, ut & Commiſſiones nominibus *Regis* & *Parlamenti* conſignentur, attributâ exercitum conſcribendi, armandi, ducendi, ductorúmque deligendorum Comitiis facultate, *Regi* nullâ pacis cum Rebellibus ineundæ, vel veniæ elargiendæ copiâ, ſine Comitiorum conſenſu, relictâ.

Recrudeſcunt iterum.

Sed nec ità reſederunt contẽtionum fluctus: haud diu enim poſt, ſcintillis Belli civilis in flammas per *Angliã* erumpentibus, Comitia centum millia librarum, nomine Belli *Hibernici* erogata, invadunt; & duas tréſve Legiones, Rebellibus illic reprimendis conſcriptas, in Regem

gem hîc opprimendnm convertunt. Quinetiam emendicatas in Evangelicorum pereuntium subsidia Eleemosynas, in militum suorum stipendia transferre non dubitant.

Ex adverso, Regii milites commeatum diripiunt, à *Comitiis* versùs *Cestriam* transmissi; quem statim ac *Hiberniæ* destinatum illi vociferarentur, *Rex* curat in ejus Regni usus restituendum. Comitia, (quò Regis infamiâ suam existimationem augerent) leviculis in medium adductis suspicionibus, Rebellionem *Hibernicam* contra Regem excitatam, Regi, ceu Autori, referre non erubescunt. Verùm (quod res erat) in factiosos Senatores, majoribus rationum momentis suffulta, crimen & infamiam *Regia Majestas* retorquet.

Nostrates funduat Hibernos.

Ista tamen haud obstitere, quò minùs nostri Auxiliares *Hibernos*

nos undiq; in fugam verterent, funderéntque, Incendiis, direptionibus, & cædibus centena aliquot millia Indigenarum ad Inferos mitterent, *Anglorum* manibus parentaturos. Sed longè latéque solitudinem simul inferunt, quæ non minùs sibimetipsis, quàm Indigenis damnosa tandem exstitit. Incrudescentibus enim per *Angliam* Bellis, annonâ, commeatu, vestitu, stipendiis, necessariis omnibus militi deficientibus, militéque tandem istis deficiente, vix verbis assequi fas est, quantum miseriarum Nostrates in *Hibernia* perpessi sint; quibus diu colluctati (sæpiùs ad ravim usque, sed frustrà invocatâ Comitiorum operâ) *Regi* literas scribunt, *qui* sunt à *sacris* Regni illius *consiliis*, *militum ductores*, ipsíque milites; quibus instanter missionem petunt, & in alia castra avocari;

tantámque Regno solitudinem inferunt, ut ipsi, deficientibus supplementis, multas paterentur miserias.

Vt revocentur postulant.

avocari; ubi cum quolibet hoſte præterquam fame, pugnandi locus eſſet.

Rex tandem (*Scotis* auxiliares copias in *Parlamenti* caſtra ducentibus) in imparem pugnæ conditionem cum Parlamentariis *Anglis* redactus, hinc neceſſitate propriâ, indè importunis Subditorum precibus, coactus, jubet *Inducias in annum cum Hibernis paciſci*, ut interea temporis Pax, æquis modò conditionibus fieri id poſſet, coaleſceret.

Vnde inducias Rex paciſcitur cum Hibernis.

Pactis Induciis, copiiſque quæ præſidiis tutandis ſufficerent, poſt ſe relictis, redeunt milites ex *Hibernia* in Regis (cujus domi contra *Parlamentarios* fortuna manifeſtè nutabat) auxilium. *Scoti* tamen, qui maximam *Vltoniæ* partem occupabant, induciis obſtringi recuſant, ut & pauci *Angli* in *Connactia* & *Vltonia*, quibus cum

Milites multi ad Regis defenſionem accerſuntur, Scotorum in partes Parlamentarias acceſſu, jam periclitantis.

cum *Scotis* interceſſerat conſuetudo.

Paulò pòſt *Baro Inchequin* qui copiis præfuit *Mononienſibus*, perductis millibus nonnullis in Regis ſuppetias, cùm non ſatis pro dignitate & merito acciperetur, clàm ſe in *Hiberniam* ſubtrahens, *Coragiũ* primò, poſtea totam *Mononiæ* Provinciam quanta à partibus *Anglorum* ſteterat, in partes *Comitiorum* trahit, & deteſtationem Induciarum, ipſis ſtatim in ejus & *Scotorum* auxilium, copias, pecunias, & commeatum ſubmittentibus.

Induciæ, quorum opera violantur.

Ex altera etiam parte *Hibernis* ſub imperio legati *Pontificii* & *Oweni Row*, Genti noſtræ infenſiſſimi, quin & nominis æquè ac Reg minis *Anglicani* impatientis, cæteris Indigenis moderatioribus ſub ductu *Preſtoni*, *Taffique* nihilo ſeciùs amplexantibus, & Paci porrò cum

Rege

Rege ineundæ ſtudentibus ſe opponunt & prolatâ Pontificis Bullâ contra pacem & inducias milites eorum à fide & ſignis deterruerunt.

Hinc proculcatis Induciis, paſſim ad arma convolatur. Unde *Marchioni Ormundii* (Regio ibidem Archiſtratego) Soli hinc ab *Anglis* & *Scotis*, indè ab *Hibernis* ſe ſuóſque defendendi neceſſitas incumbit. Tandem autem *Regiis* copiis in *Anglia* fuſis, Rebellibus *Hibernis* obſidione *Dubliniam* prementibus, Marchio diutinæ obſidioni ſuſtinendæ impar, pactis conditionibus *Dubliniam* & quicquid in *Hibernia* ſtetit ex partibus Regiis Parlamento tradere honeſtius duxit, quàm permittere rem *Anglorum* & Proteſtantium in *Hibernorum* poteſtatem devolvi.

Bellum Regiis imminet & ab Hibernis & à Parlamentariis.

Regius Archiſtrategus *Marchio Ormundius* tradit Parlamentariis quicquid à Regiis partibus ſtabat in Hibernia.

Poſt

Post anni ferè spatium, *Rege* in custodiam tradito, cùm spem omnem Pacis redintegrandæ, Libertatísque Regi restituendæ Novatores per suffragia *de non adeundo Rege* præcidissent (de quibus fusiùs postea) novis documentis instructus, & *Deputati Hiberniæ* titulo auctus, denuò in *Hiberniam* revertitur *Ormundius*, ut pacquâ posset optimâ factâ, *Anglos*, *Scotos*, *Hibernósque* consociaret. Huic *Baro Inchequin*, statim ac innotuit *Regicidium*, sese cum *Anglis*, quot quot ejus parent Imperio, conjungit. *Hiberni* quidam sub *Pristoni Taffique* vexillis, & qui pristinas inducias haud prorsus aversati fuerant, non dubitant socia signa admovere. Alii etiamnum suspensis hærent animis. *Scoti* primò ab hostilibus se temperant, debellando tamen communi inimico interim

Rege tamen in custodiam dato, redit novâ auctus Autoritate.

Cui se conjungunt Angli plerique.

Hiberni quidam.

Scoti quoque.

rim navant operam, & ſpem faciunt in unum tandem cum *Marchione* coalituros. Nunc denuò *Dublin'æ* Præfectus *Jones*, copiæque ibidem Parlamentariæ (iidem ſcilicet illi, qui Inducias & Pacem cum Pontificiis ab *Ormundio* initam, vehementiùs convitiis diríſque proſequuti ſunt, tanquam de Religione actum foret) in eodem deprehenſi ſunt Meretricis Babylonicæ amplexu, cum *Oweno Row*, Rebellium Archiſtratego, cædibus & ſanguine Anglorum infami, & juratiſſimo Proteſtantium hoſte; iſtis enim monſtris, non ità pridem exſtirpandis, ſe tandem intimo fœdere aggregare, ſociáque vexilla jungere nihil erubeſcunt.

Sed repugnante Præfecto Parlamentario

Cum Rebellibus immaniſſimis inducias pacto.

Ab alienis cladibus (nec prorſus tamen alienis, quarum contemplationem unico aſpectui ideo placuit ſubjicere, licèt

licet temporum diffitiſſimorum res forent, ne ſæpius excurrere neceſſe fuerit) redeamus ad noſtras, majoribus longè & apertioribus præliis, minore licèt ſtrage & perfidiâ ſævientes; parciùs deflagrante (quod dolendum) diuturnioris mali fomite. Siquidem vario diu Marte, & diverſis locis, de ſumma rei pugnatum eſt, inter Copias *Regias* & *Parlamentarias*. (Parlamentariorum deinceps vocabulo intelligendi ſunt, qui Senacula ſeu Comitiorum ſedes occupabant, quamvis numero ſecedentibus inferiores, quos tamen Regii non aliò quàm *Rebellium* & *Perduellium* titulo perſtringunt.) Pugnatum eſt (inquam) diversâ fortunâ, donec, illâ partibus Regis adſpirante, animos apertiùs deſponderent Parlamentarii indiéſq; à partibus ipſorum deficerent Factionis aſſeclæ.

Redit ur ad Angliæ turbamenta.

Prælia varia inter Regios & Parlamentarios.

Parlamentarii deſpondent animum, deficientibus multis, & inclinante fortunâ.

Redacti

Redacti in anguſtias Senatores *Scotos* in Belli ſocietatem invitant; ítque refrigentem, & tantùm non ex inclam Populi opinionem de zelo eorum in publicum commodum & Religionis puritatem, reſuſcitent, pecuniáſque interea emungant, ad notas recurrunt artes, in Regem ipſúſque partes commenta de novo cudunt, & paſſim ſpargunt inter Populum, quaſi *Rex Tyrannidem abſolutam meditaretur, omniúmque qui ex adverſo ſteterant, poſſeſſiones fiſco addiceret, perſonas ſub jugum miſſurus, aut iſtud deſit fatũ, ità vulgo tamen perſuadent, Regios milites humanis carnibus aſſuetos, eoſdẽ inter epulas devoraturos.* Hoſtias inſignes aliquot juſtitiæ immolant (ſic enim ſub illa tempora apud rerum ignaros audiebat ſanguinolentis ſpectaculis Plebis captandæ ſtudium, & propriæ vindictæ cupido)

Quibus artibus populum nutantem in ſuas partes conciliant.

Gulielmum

Gulielmum Laud Archi-Episcopum Cantuariensem; *Hothamium* utrumque, patrem Equitem Auratum, & filium; *Carœum* etiam Equitem, omnes tribunos militum, securi prætutiendo. *Illum* nempe Perduellionis, ipsorum judicio, damnatum; *hos* proditionis militaris, concilii censurâ, reos. Nec miratus est quisquam *Archi-Episcopũ* ab illis plecti, utpote quem perditè odissent, & *Scotiæ* totius, populíq; *Anglicani* invidia premebat: Sed præter expectationem in Tribunos animadversum est, qui præcipuos Turbones in Comitiis, primíq; (pauciſſimis tam grande facinus audentibus) qui adversùs Regem arma indueram, & duo validiſſima propugnacula maritima, unde maximum belli momentum tum temporis pendebat, *Hullam* scilicet & *Plimoutham* (illam armamentario

rio Regio instructissimam, hanc commodissimum æstuarium) *Regi* præripuerant in Parlamenti fidem. *Preces* publicas & *Jejunia* indicunt, leviculis etiam de Victoriis dies *festos* instituunt; Tabulas superstitiosas, in quibus Christi, *Deiparæ Virginis*, aut *Sanctorum* imagines depictæ erant, publicè magnáque cum solennitate igni & novo martyrio devovent. *Crucis* signa & *obeliscos*, quibus istæ vel Sanctorum picturæ insculpebantur, quamvis plateis *Londini* eminentioribus essent tum ornamento tum usui, diruunt: *Episcopatum* & *Liturgiam* (cujus verò contrarium pridem Declarationibus evulgatis voverant) omnino *pronunciant abroganda*: *novúmque Regimen Ecclesiasticũ cum Directorio introducendum*, Synodique suâ Autoritate coactæ (ab omnibus quidem Provinciis, hominibus

Viam sternunt ad Scotos invitandos.

hominibus præfervidis, concionandíque peritis, ſed minoris ut plurimùm literaturæ, regiminíque Eccleſiaſtico infenſis) conſtitutionibus commendant, non autem huic liberè res eventilandas permittunt ultra metas ab ipſis ſtatutas.

Scoti conſentiunt pactis Articulis

Scoti nuper ab *Epiſcopis Anglicanis* proritati, ſibimet etiam timentes, modò *Rex* de *Parlamentariis* triumpharet, prædæ inſuper fortè cupidi, *pactis Articulis* conſentiunt, (quos inter primarius erat, qui Honeſtatis ſpecie reliquis fucum & gratiâ conciliabat, *nè quid noxæ Regiæ Perſonæ intentetur, ne quid fraudis Coronæ ejus juribus, vel Hæredibus fieret*) *Sacramento* etiâ invicem à Membris utriúſque Parlamenti inito, omnibúſque aliis incolis utriuſq; Regni ſub eorum poteſtate obtruſo, quòd *Nationale Fœdus*, & *Ligam* vocant. In eo promittunt,

& Fœdere

pro

pro *muneris & loci ratione sese Reformatam in Ecclesia Scotica Religionem, quoad Doctrinam, Cultum, Disciplinam, Regiménque defensuros; Religionẽ in Angliæ & Hiberniæ Regnis, quoad Doctrinam, Culti̅, Disciplinam, Regiménq; juxta Dei Verbum, & Ecclesiar̅ optimè reformatarum exemplar reformaturos; Ecclesiásq; in tribus hisce Regnis ad arctissimã Consensionẽ & Uniformitatem in prædictis pro uribus adducturos; Papismum, Prælaturã, Superstitionẽ, Schisma, & Impietatẽ exstirpaturos; Parlamenti in utroq; Regno jura & Privilegia, Regnorúmque libertates conservaturos: & Regiæ Majestatis Personã atq; Autoritatem (in veræ Religionis libertatúmq; Regnorũ conservatione & defensione) protecturos; ut atteſtetur universus Orbis Conscientiis suis, de sua in Regem fidelitate; debitámq; Regiæ*

Majestati

Majestati potestatẽ & amplitudinem imminuendi, nullũ illis animum aut intentionem subesse; omnes Incendiarios & Malignãtes (hisce perstringũt titulis omnes, quicunq; *Regius* favebãt partibus) *detecturos, ut publicas pœnas luãt; firmã æternamq; pacẽ inter duo Regna molituros; invicem quoq; se defensuros omnes, qui fœdere hoc sese obstrinxerũt, & in isto constãter permansuros.*

In quibus Independentes Antesignani

Hujus Fœderis cum *Scotica* Natione paciscendi, non postremi Autores *Independentes* erant, ut & invitis & reluctantibus quibuscunque in hoc Sacramentum adigendis præcipui & acerrimi, quanquam ex ipsis complures ab eodem abstinuerint, nè scilicet hoc nomine ad Regiæ Personæ defensionem astringerentur. Nec hoc prætereundum existimo, *Fœdus* sive *Sacramentum Nationale*, prout *Scotorum* exiit ab incude, *Perso-*

ne

næ Regiæ ſimpliciter defendendæ mentionem feciſſe, conditionem verò *adjectã* fuiſſe *à noſtris*, Inferioris *Senaculi* hominibus, contra ſen ſum & tenorem Sacramenti, ſuggerentibus id fraudis atque fuci *Independentibus, obtentu* ſcilicet Regiæ ſaluti ſatis proſpectum eſſe aliis juramentis, repetitam ſalutis ſuæ in iſto Sacramento promiſſionem Regis animum adversùs Parlamentum obfirmaturam, animóſque Plebis contra Parlamenti obſequia ſcrupulis oneraturam; *revera* tamen ut Regicidio (quod tum animo meditabantur) patrando, viam, remotis (quantum fieri poſſet) obſtaculis, præſtruerent.

Iſtis inter *Scotos, Anglóſque* peractis, hoc Sacramento qui bonâ fide ſe obſtringi patiebantur, *Presbyteriani* audire geſtierunt, & ſummam rerum adepti ſunt, famulantibus aliis

Qui fœdere iſto ſeie obſtrinxerunt bonâ fide, Presbyteriani audire geſtiunt.

Immaniter sæviunt in dissentientes.

minoris notæ factionibus. Hi sæviunt immaniter in dissentientes; Omnes qui *fœdere hoc sacrosancto* teneri renuunt, quamvis contra factionem Parlamentariam nihil antè admisissent, quamvis nullas impositiones & tributa detrectâssent, imò sponte in Copiarum Parlamentariarũ stipendia pecunias erogâssent (*Ministros* præsertim *Ecclesiæ*, qui opimis fruebantur Beneficiis) ædibus, bonis, & reditibus, sequestri nomine spoliant; carceribus inclusos per annos plures (imò navibus in fluvio *Thamesi*, idque efferveſcente jam æstate) nec auditâ caussâ, neque accusatione allatâ, squalore, jejuniis, & vigiliis macerant. Hoc crudelitatis & barbariei exequuntur Parlamentarii, delegatâ selectis quibusdam in quâlibet provinciâ & Civitate viris autoritate, quos *Commissarios* vocant.

Ex

Ex hujus Fœderis religione (ut illuc, unde digreſſus ſum, revertar) Filii Patres, Patres Filios, Servi Dominos, Uxores Maritos, &c. inſectari, deferre,& ſpoliare (ad minimum, contra-ſentientibus debita detrectare officia) docebantur. Hiſce de cauſſis multi contra conſcientiæ dictamina, porrigunt ora Sacramenti capiſtro;& tandẽ, ſive quòd Regi ſe crederent obnoxios, vel conſcientiâ Sacramenti laborarent, ſe Parlamenti partibus addixerunt. Fructus Fœderis.

Adverſùs hoc multi paſſim docti juxtà & religioſi inſurgebant, editiſque tractatibus ad volumina juſta excreſcentibus (inter quos *Judiciũ Oxonienſe*, opus irrefragibile, Latinè prodiit) convellebant, utpote divinis humaniſque Legibus contrarium, nil opponentibus præter vim & Argumenta bacillina Presbyterianis.

Scoti in Angliam irrumpunt.

Hiſce prodromis artificiis præmunientes aditum in *Angliam*, viginti millibus armatorum in Boreales tractus effuſis, bellum *Parlamenti* cauſsâ *Scoti* capeſſunt: Sed priùs miſſis ad Regem delegatis, qui ſuaderent ſuâ ſponte pronum ſatis, ut in gratiam cum Parlamento rediret, & ſeſe arbitros Controverſiæ proponerent, qui tùm eos Rex ceu iniquos Judices repudiaret, juberétque ut res ſuas domi curarent, bellum illico ſociale denunciant.

Rex ſibi ex hac tempeſtate proſpicit.

Rex haud ignarus tempeſtatem iſtam in ſe ſuóſque ruituram, ſibi, quantum potuit, ex adverſo proſpexerat. Proceres & minorum Gentium Senatores, qui de Senatu pulſi, nec dum Rempublicam deſerere officii eſſe ſui ducentes ad Regias partes ſe contuleranr (quorum Illi numerum quadrageſimum,

drageſimum, unà cum magni Sigilli Cuſtode, Hi bis centenum excedebant) *Oxonium* transferre Comitia videbantur; ubi non priùs ad Arma, quàm ad Conſilia apud Regem admiſſi, Conſeſſum pro Comitiorum more, Autoritate Regiâ peragebant, de Regni negotiis pacatiùs illic deliberaturi, ubi nihil ad Parlamenti poteſtatem dignitatémque deerat, præter parietes, & conſtitutum Regio Edicto Senatûs habendi locum. Parlamentum Oxonii.

His id unicè à Rege propoſitum erat, ut quantū in iis eſſet, procellam averterent, vel, ut ſuſtineri commodiùs poſſet proſpicerent. Scriptis itaque monent hi viri nationem Scoticam, *nè hoſtiliter Angliæ Regnum & Regem invaderent, nec Legem pacificatoriam pridem ratam violarent. Perduellionis eſſe crimen pronunciant, armis Regem* Scribit ad Scotos.

Læsæ Majestatis reos pronunciat Senatores apud Westmonasterium.

invadere; nec minùs Gentẽ exteram, ipso inconsulto, in Regnum accersere; Homines (cæteros scilicet Senatores) *apud Westmonasterium etiamnum sedentes, utroque nomine læsæ Majestatis reos esse*; Pecunias etiam (quas possent exhaustæ Provinciæ & Civitates, quæ Regi adhuc parebant, suppeditare) ad duplicis futuri Belli sumptus ferendos cogunt.

Rex mittit *Marchionem Hamiltonium* ad Scotos retrahendos.

Rex *Marchioni Hamiltonio* imperat, ut domi suæ *Scotos* contineat, nè se alterius *Regni* negotiis immisceant; quem postea (cùm malâ illum fide officium Regi præstitisse innotesceret) ad Regem è *Scotia* periculi prætextu transfugientem, custodiæ mandavit *Regia Majestas*, *Comitémque Montis-Rosanum*, Archistrategi & Pro-Regis titulo auctum in *Scotiam* transire jubet, ut à fovendis in *Anglia* turbamentis revellentur,

Ab eo deinde *Comitem Mont-Rosium* mittit.

revellerentur, domi ſuæ recíprocè perturbati.

Verùm iſta non effecere, quò minùs inceptis ſuis (ut ſuprà monuimus) perſiſterent *Scoti*: qui mox Regiarum Copiarum magnam partem Borealibus in plagis diſtinent occupatam, à debellandis alibi Parlamentariis, tandemque ope manûs *Anglicanorum* Militum (quæ parabatur à Comitiis in eorum auxilium) fundunt fugántque; *Novum Caſtellum* expugnant, aliáſque munitiones, unde indies inclinat Res Regia, & labitur tandem, cedente Parlamentariis undique victoriâ.

Scoti diſtinent Regios,

fundunt.

Regiæ partes inclinant.

Rex tandem acciſis copiis, attritíſque viribus, partim *Scotis* Parlamento Copias ſubminiſtrantibus, partim factionibus inter *Proceres* ſuos, & *Ductores* Exercitûs indies gliſcentibus (ut minimè lateat divinæ vindictæ vis, cui fruſtrà

humanis quibuſcunque viribus obſiſtitur) primò *Londinum properare, Fideiq; Parlamentariæ ſe committere*, deinde Exercitûs *Anglicani* in amplexus ſe conjicere obtulit; ſed ab utriſque rejectus, rebus in creperis, audaci conſilio uſus, in *Scotorum* ſe manus tradit, ſtipulante de ſalute ejus, & æquis conditionibus paciſcendis, cum utraque Natione *Legato Gallico*, (qui tunc temporis in *Scotorum* caſtris commorabatur) ut & Ducibus quibuſdam *Scoticis*. Hinc ſimultates inter *Scotos* & *Independentes* (ſic enim jam audit *altera novatorum Factio*) priùs nata, latiùs diſſeminatur, & pænè in bellum erumpit.

Cùm fruſtrà tentârat Anglos.

Rex in Scotorum ſe tradit manus.

Simultas inter Scotos, Anglóſque Independentes priùs nata, latiùs diſſeminatur.

Jam pridem ſtipendiis fraudare *Scotos*, neceſſitatem ipſis imponere, victum & pecunias à Provinciis, in quas, caſtra moverant, extorquendi, indè odio exponere, extenuare merita,

Independentium irritamenta, quibus Scotos laceſſebant.

rita, derogare fortitudini Gentis, Mercenarios & conductitios appellare, dum ipsi interim non aliam iis reponunt, præter opprobria, mercedem. Jam autem instant, aperto Marte exturbandos è Regno, irritare, & adversùs eos signa movere incipiunt. Nec multùm ausi contrà hiscere Presbyteriani *Angli* (qui cum *Scotis* idem sentiebant) nè viderentur *Scotorum* potiùs insolentiæ consulere, quam Patriæ honori.

Continentibus sese Presbyterianis.

Tandem, post longas altercationes (*Scotis* præ se ferentibus, *per Leges Naturæ, Nationum, Hospitii, non licere sibi, Regem, qui ultro cesserat in eorum potestatem, Parlamentariis tradere; Independentibus* autem *Comitiorum* nomine contrà urgentibus, *non licuisse Scotis Regem in suum exercitum admittere, intra Angliam, & stipendiis Anglorũ militantibus,*

Altercatio inter Scotos & Parlamentum Anglicanum.

Scoti acceptis pecuniis Regem tradunt in manus Parlamenti.

tantibus, multò minùs penes se, invito Parlamento retinere) Regia persona traditur in *Parlamentariorũ* manus, *Scotiq*; centum millibus librarum sterlinarum acceptis, centum aliis millibus intra spatiũ unius anni promissis, è *Regno* discedunt, eâ tamen interpositâ cautione, nè *quid noxæ Regiæ (quod absit) personæ intẽtetur, atq; Ipse intra aliquam è Palatiis Regiis Basilicã reciperetur, ità ut Majestati non minùs quàm saluti Regiæ prospiceretur; unde tentari posset Argumentis ab utraq; Nationc ad Propositiones utriusque Regni rati-habendas.* Hoc fine Rex *Novo Castello* excipitur à Delegatis Parlamentariis, quatuor scilicet de Senaculo superiori Proceribus, & octo Generosis de Inferiori, cum militum satellitio, & deducitur ad *Holmby*, palatium in agro *North-Hamptonienſi*; ubi splendidam quidem,

Rex à Novo-Castello deducitur ad Holmby.

quidem, sed arctam passus est custodiam, omnibus scilicet longè amolitis, qui Regis unquam partibus studuisse vel suspecti essent; imò & Sacellanis, quos ardenter non unis ad *Comitia* scriptis expetebat.

Non ampliùs dissimulata Victorum studia de præda & Imperio concertantium, in diversa nomina & sectas abierunt, quas omnes unico *Novatorum* nomine priùs perstrinximus, nunc in suas classes dirimemus; atque etiam quo astu, quibúsve gradibus ad principatum contenderint, enarrabimus. Novatores inter se dissentiunt.

Novatorum larga acceptio complectitur omnes, qui Regi adversabantur, avitísque Legibus, sive in Ecclesiasticis, sive in Secularibus quicquam innovandi prætextu (& sic *Presbyteriani* omnes, qui novatum ibant Regimen Ecclesiæ & Liturgiam, ut & statum Civilem Digressio ad enucleandas Novatorum Secta & studia.

in

Presbyteriani Aristocratici sub prætextu Monarchiæ.

Independentes Aristocratici sub prætextu Monarchiæ.

in Aristocraticum, servato nomine Regio, & Umbrâ Monarchiæ) mutatum volebant. *Independentes* etiam moderatiores, & de grege *Anabaptistarũ* aliqui, qui Regimen *Ecclesiasticum* nullum Nationale stabilitum optabant, & quibus magis arridebat *Democratia*, servato tamen Regis nomine & personâ. Præcipui tamen, quibus hæc appellatio pro meritis inurenda est, ex pauculis *Presbyterianis* rigidissimis, maximam verò partem ex Independentibus & Catabaptistis constabat, qui penitùs evulsis Monarchiæ radicibus, & deleto nomine Regio, *Oligarchiam* nonnulli, *Anarchiam* quidam, *Democratiam* plurimi exstruere conabantur. De hisce præsertim loquimur, qui Antesignani aliis erant, rerúmque turbandarum primi Autores, & jam consecuti sunt, ad quem à principio

Oligarchici Monarchiam pessim ibant.

Hi præcipui Novatores.

principio collimârunt ſcopum; qui, proculcatis avitis Legibus, proſtratis etiam iis, qui manum commodârunt aſcendentibus, aliorúmque pœnè omnium operâ abuſi, ad Imperii culmen aſpirârunt.

Factio hæc, à teneris turbarum incrementis, vix ullo diſtinguebatur titulo, ſed Patriotarum & Religioſiſſimorum hominum larvâ tegebatur. At rerum miſcendarum, & Civilis Belli inflammandi occaſionibus invigilabat ſeduló, inſufflabat, & mox bello flagrante, turbatóque Reipublicæ ſtatu, nè diſſidia componerentur, nervis omnibus adnitebatur. Hinc Regem irritate adversùs Senatum, Senatorum viciſſim animos in Regem exulcerare, poma contentionis undique ſpargere, Plebem verò quâvis aurâ huc illuc agitare in fluctus, atque

Factionis hujus origo, & artes

Quibus miſcent omnia.

que miſcere, ut Demagogi aſſolent.

Bellum ſuſcitant

Cùm ità bene felicitérque verterat Regem calumniandi & per omnia odium in Principem congerendi ſolertia, à Rege primùm, deinde etiam à pace animos populi avertunt. *Comitia* ſiquando vel Propoſitiones ad Regem mittendas, vel à Rege tranſmiſſas obſervarent (quibus, obductis Contentionis & Belli cicatricibus, pacem reſtitutum iri probabile erat) in ſecundis prætumida, poſtulant, *ni quod jam ferè adepti ſunt vi & armis, precariò, & pactis conditionibus acquirerent*; reflante verò fortunâ, ſtatim deſponentia animos obteſtantur, *nè iſte in ſtatu de pace redintegrandâ cogitarent, quam afflictâ fortunâ durioribus conditionibus inire neceſſum foret, nè tantum excideret honoris Parlamentarii*

Pacem coalitam impugnant.

cura,

cura, ut quicquam facere metu & vi coacti videantur. Etiam rumoribus ſparſis, & fictis literis, teſtibúſque ſubornatis neſcio quas machinationes, dolos, & monſtra periculorum, ſpecioſis amicitiæ larvis ſubeſſe clamitant, per omnia amoris in Rempublicam viſcera, per fidem quâ tenebantur, obteſtantur, longis orationibus & argumentis contendunt, ut incertam potiùs Belli aleam ſubirent, & indè Dei (ſic placuit appellare) ſuffragium de re tantâ exſpectarent, quàm pacem cum Rege conditionibus infidis, & Reipublicæ damnoſis inirent, vehementer urgere.

Iſtis artibus creduli & in ſuſpicionem proni, adde etiam, & meritorum conſcii facilè irretiuntur; conditionéſque adeò duræ Regi obtruduntur, ut hiſce abſque conſcientiæ læſione, Amicorum ruinâ, Honoris

ris naufragio consentire non licuerit. Litteræ & Proposita Regiæ Majestatis, licèt æquissima, & sæpius (vicies pænè) transmissa, sûsque déque habita rejiciuntur.

Interim Bellum ad sua commoda trahunt.

Interim opportunitatem belli ad sua commoda trahentes hi boni viri, dum ipsi publicæ Libertatis Propugnatores sese venditant, Zelúmque Religionis asserendæ planè divinum præ se ferunt, insinuant se plurimis & quæstûs & potentiæ muneribus. Deinde radices latiùs spargentes, in conspirationem alios post alios pertrahunt, & tum in *Comitiis*, tum in Provinciis ubeEorum incrementa: res progressus faciunt. Hîc, levem Plebeculam ad Petitiones commovendo, vel potiùs Populi nomen Petitionibus (à duobus tribûsve suæ Factionis & concinnatis) affigendo. Illic verò, Autoritatem Senatorum per

per fraudes & astutias technis propriis accommodando. Quod factu non adeò difficile erat, dum vel primo manè, vel concubiâ nocte, aut non comparentibus, qui diversa censebant, Senatoribus, aut ad privatas commoditates procurandas dilapsis, captarent omnes suffragiorum ferendorum opportunitates, & per sinciput prehenderent secuturam occasionem; ità ut minor pars, sed vigilantior, majorem, sed minùs sedulam paulatim circumveniret. Siquid inter Comitia disceptandum in medio proferretur, quod minimè concludum vellent, aut molitionibus adversaturum è longinquo prospicerent, manibus pedibúsque contrà-eundo, vel quæsitis diverticulis, aut injectis inter æstus disputandi scrupulis, ut rei determinatio in aliud tempus distineretur, procurabant.

Indefessa sedulitas in Comitiis.

bant. Si major suffragiorum numerus eorum vicerat sententiam, captabant aliunde occasionem alicujus sciti sanciendi, quod infringeret prioris nervos, & Scopum eluderet. Si quid animis volutâssent, quod suspicionem crearet adversariis, aut plenis & frequentibus Comitiis nullo pacto obtineri speraret, fictis necessitatibus, aut negotiis revera urgentibus, ablegandos rus Presbyterianos curabant, quibus peregrè Reipublicæ caussâ nihili aliquid molientibus, consentientibus mire suffragiis, quidvis apud se decernendum proponebant.

Neque inde parùm res suas promovebant, quod solerent *privata* agitare *Conciliabula* & Conventus; ubi collatis invicem sententiis, quod in re esset prospiciebant, quomodo se publicè gererent, & quas quisque partes sustineret.

Privata Conciliabula agitando.

Hisce

Hiſce & iſtiuſmodi Artibus potentiam mediocrem adepti *Novatores* iſti, *Independentes* audire non recuſant (nato indè nomine, quòd hi nullius Eccleſiæ Nationalis, nullius Civilis ordinis arbitrio pendentes, omnia ad Doctrinam Regenque Eccleſiaſticum ſpectantia intra privatos Cœtus administrârunt) non quòd de Religione magnopere ſoliciti eſſent horum plerique, ſed quòd ſpecioſa iſta profeſſio latiſſimã aperiret ſectis omnibus feneſtram, unde Factionis ſuæ numerus & potentia intumeſceret. *Fratres* etiam & *Sancti* (quòd ſe mutuò compellarent) ab omnibus per ludibrium appellabantur.

Potentiam adepti *Independentium* titulum arrogant.

Quinam Independentes vocitentur.

Nihilominus, quò latiùs familiam diſſeminarent, fictáque humanitate, & cedendi atque obſequendi alacritate complurium aucuparentur benevolentiam,

Latè familiam ſpargunt, ſeſe omnium hominum ingeniis accommodando.

tiam, cujusvis farinæ hominibus solicitè se applicant, & congruis cuique naturæ illecebris pertentant animos; Religiosis Divini cultûs reformationem pollicentes; Concionatoribus factâ spe redituum Episcoporum & Decanorum, Presbyterii quoque lege sanciendâ salvâ piis, modestè dissentientibus, libertate; Schismatico licentiam, Hæreticis impunitatem bonâ fide præstantes; ambitiosos Honore Titulísque inescantes; Avaris pecuniæ vel compensationis vel stipendii nomine, persolvi procurantes; minas Obnoxiis intentantes; Facinorosis asylum aperientes; & (ut verbo dicam) videbant neminem propositis ipsorum obstinatè contrarium, quem non, Emissariis & Exploratoribus passim dispositis, literis interceptis verbis & actionibus in sequio-

Obstinatos persequuntur.

re-

rem ſenſum detortis, in ſuſpicionem & diſcrimen pertraherent, neminem in clientelam admittebant, quin ei, licèt flagitioſiſſimo, maximíſque facinoribus infami, in omnibus patrocinarentur. Quos inter, Oratorem Domûs Inferioris *Lenthalium*, hominem promovendis rebus ſuis idoneum, cùm repetundarum teneretur, impunitate oblatâ, pecuniiſque elargitis, ſibi adſciſcunt ſocium, rationibus eorum non minùs inſerviturum, eóque (utì par eſt) fideliorem, quò magìs obnoxium.

Pronis patrocinantur quibuſcunque.

Novi & ſpecioſi quidem Decreti obtentu, (quo Senatum quaſi refringere, & integritati ſuæ reſtituere prætendebatur, & quod *ſpontaneæ ſui-ipſius abnegationis*, ſive ἀρναυτίας nomine ſanctiùs incruſtârunt) *Preſbyterianis* nervos maximè ſuccidebunt, propriáſque firmârunt vires. Hoc enim inſtituto cautum

Prætextu Decreti ἀρναυτίας Presbyterianos eludunt.

cautum est, ne quis ex alterutro Senaculo, post præfinitum diem, sive castrensi, sive quæstuario fungeretur officio. Quo effectum est, ut æmulæ Factionis plurimi privarentur muneribus, quibus sese immiscuerant.

Quæstuariis & Militaribus muniis fraudant.

Hinc totius quasi Civilis statûs immutandi, universæ quoque militiæ, novo pro modulo (uti tunc loquebantur) ad nutum & arbitrium suum disponendæ ansa arripitur; quorum utrique magnâ ex parte sufficiuntur Factionis istius Candidati. Quin nec abstinere brevi ab eorum ambitu potuerunt ipsi Senatores Independentes, avidè conquisitis interdum, ubi deficerent, occasionibus, & Ἀγραφίας Decreto solenniori in Φιλαυτίας studium planè verso.

Quibus se ipsos & assecias ingerant.

Exercitui præficiunt, (post sepositum (ipsorum genio minùs-

Novi Ductores Exercitûs

nùs-quadrantem) *Essexium*) Equitem *Thomam Fairfaxium*, *Ferdinandi* Baronis filium, qui supererat, unicum; bellicosum quidem, sed eo ingenio, ut jussa capessere aptior videretur, quàm impetrare; telíque instar, certissimo ictu petere, quò ferientis manus dirigeret. Huic, *Hypo-Strategi* titulo, Moderatoris verò in locum, adjungebatur *Cromwellius*, qui decocto ad assem pænè, nec prælargo patrimonio, resarciendis fortunis novam instituit ex Religione mercaturam, Schismaticorum se turbis ingerens Antesignanum & Propugnatorem; atque horum favore in Senatorium ordinem cooptatus est. Vultis ipsum vivis coloribus, qualísque à suis (etiam scriptis vulgatis) depingitur, intueri? *Egregius simulandi, dissimulandíq; artifex, qui sublatis in cœlum oculis, dextráq; pectori applicatâ,*

Fairfaxius

&

Cromwellius.

catâ, Dei Nomen invocabit, lacrymabitur, precabitur, agat pœnitentiam, donec ſub quintâ viſtâ trajecerit alloquentem. Taceo de Ambitione, Avaritiâ, ſuperbiâ, quas Democratici ejus Socii plenis buccis objiciunt.

Tribuni, Centuriones, &c. è Schiſmaticis.

Tribuni, Centuriones, minorúmque Ordinum Ductores reliqui, ex Schiſmaticis, aut hiſce non valdè infenſis potiſſimùm deliguntur. Interea *Cromwellii* genero, Agnatis, & familiaribus eodem tempore ſplendidiora in Exercitu munera deferuntur.

Horum ſolertia

Non illi horas, tantam nacti opportunitatem, inutiliter terere, ſed ubique locorum ſedulam navare operam, diſcurrendo, hortando, concionesque identidem habendo, ut militum ſibi animos conciliarent.

ſuos in Comitia promovendo.

Quorum ſibi jam propitiorum beneficio ad vacua Burgenſium (i. e.) Senatorum Inferioris Conſeſſus,

sûs, loca sibi aditum quærunt. Municipiorum siquidem incolas in demortuorum, vel expulsorum Senatorum vices, alios per liberam electionem sufficere volentes, adductis copiis & armatâ manu, per metum passim cogebant Exercitûs Ductores, vel quos illi saltem probarent, calculis suis ad *Comitia* designare. Adeò ut brevi spatio, multis istiusmodi in Parlamentum adscitis, & posthabito Ἀγναυτίας Decreto, tam Militaria quàm Civilia negotia & munera iisdem manibus tractarentur. His etiam quasi optimè defunctis, ut popularis gratia, & secunda fama accederet, prelis conductitiis & scriptoribus dispositis res eorum omnes gestæ miris efferuntur Elogiis, Mercuriisque hebdomatim & triobolaribus Diariis populo fabulam avido obtruduntur legen-

eorúmq; facinora ebuccinando.

da, *Cromwellii* laudes undequaque personantibus ipsius assectis.

Presbyterianos apertiùs aggrediuntur.

Cùm res Regias planè deploratas perciperent, & securam jam ex parte Comitiorum stare victoriam, in æmulæ Factionis, etiamnum prædominantis, Presbyterianæ scilicet, ruinam convertunt animos, & horum palàm existimationem imminuere, viréque paullatim labefactare conantur. Quod ex facili consequuntur, libellis in dedecus & ludibrium Disciplinæ ipsorum Ecclesiasticæ divulgatis, contra Decimarum solutionem, Avaratiam, Fastum, & Severitatem Presbyterianam (Concionatorum imprimis) debacchantes. Imò, quò plus odii in horum capita conflarent, rigidas, populóque ingratas Reformationis partes, ipsis (plus satis officiosa solertia

Scriptis in eorum dedecus evulgatis

solertiâ properantibus solitudinem & calamitatem passim inferre) demandant; cujusmodi erant, Fœdere suo renitentes onerare, mulctas exigere, pecuniis emungere populum (& quod Posterorum quoque odia accenderet) Academias visitandi specie, doctissimos quosque in exilium amandare. Presbyterianis conciliabulis ubique se immiscent, ut, scrupulis & remoris injectis, evanescerent in auras eorum placita, ipsique publicè deridendi propinarentur. Hoc magnâ ex parte jam præstito, ulteriùs moliuntur, dum conquisitis delictorum coloribus, *Præsidiorum* & *Munitionum* Præfecturas extorquent è manibus eorum, qui factioni Presbyterianæ nomen dederant; exercitus alios omnes, copiásque quibus in singulis ferè Provinciis abundabant, exiguas licèt, exauctorari

ipsóque in officia populo ingrata protrudendo,

Conciliabulis eorum se immiscendo,

Civitatum præfecturas extorquendo,

Copiásque iis addictiores exauctorando,

rari curant, excepto cui præerat *Fairfaxius*. *Scotos* ex *Anglia* dimittunt; muneribus corruptos, vel minis perterrefactos Presbyterianorum primores in partes suas trahunt, ut vel palàm prævaricentur, vel clam, (dum tesseras vel nomina Presbyterianorum frontibus inscripta gerunt, & in arcana penetrent) non minùs securam quàm efficacem Independentibus operam navent. Inter quos prima tenent subsellia duo potissimùm viri, *Skipponus*, & *Marshallus*; ille Majoris Generalis munus in Exercitu *Fairfuxiano* sustinens; hic Minister, & Presbyterianorum oraculum; vafer uterque, & in rem propriam attentior, sub moderandarum rerum & reconciliandarum partium prætextu, Presbyterianos ludendo, Independentium rationes haud parum promoverunt, privatis eadem operâ consulentes

Scotos dimittendo,

Antesignanos in partes suas trahendo.

consulentes utilitatibus.

Victoriâ, & (quod majus est) *Rege* potitis Parlamentariis (ut paullò interruptam narrationis telam persequamur denuo) præsertim Presbyterianis, qui suffragiorum in Senatu numero hactenus pollebant, minore opus *Exercitu* videbatur, ad publicos sumptus imminuendos, & periculum, quod eorum cervicibus à militari potentiâ & factione Independentium palàm imminebat, avertendum. Hunc in finem diu disceptatum est, atque tandem statutum in *Comitiis*, duodecim millia in *Hiberniam* transmittenda, cæteros exauctorandos, præter sex millia Cataphractorum, mille aut circiter Sclopetariorum Equitum, necnon sex peditum millia, quos imperante *Fairfaxio*, in omnes Regni ditiones æqualiter distribuendos ordinârunt; eo

Redditur ad Historiæ telam prosequendam.

Senatus, prævalentibus etiamnum Presbyterianis, exercitum minuendum statuit.

consilio, ut Tumultibus quaquaversus insurgentibus, in herba (quod aiunt opprimendis essent in procinctu; nec ipsi in unum conglobati, rebus novis studere possent.

Tumultuantur Milites clàm plaudentibus Ductoribus.

Hinc verò tumultuari milites, ratiunculas in contrarium obtendere; ad speciem oborgantium, (fluctibus componendis intermedios offerentibus sese Ductoribus Exercitûs quamplurimis, clàm tamen animos addentibus, facéque furori subministrantibus) tandem in seditionem prorumpere. Quod cùm ex voto successisse iidem Ductores comperîssent, personam deponunt (inter omnes primò *Cromwellius*, qui nuper in *Comitiis*, invocato Dei nomine, pollicitus est *Exercitum ad arma præ pedibus jubentium Senatorum deponenda paratissimum*; quinetiam non ità pridem sanctissimè professus *conflagratum iri se potiùs*

Ductores personam deponunt; præsertim *Cromwellius*.

cum

cum familia, quàm milites tumultuarentur.) apertè militis gregarii partibus adhærent; centum plùs minùs Tribunos, Centuriones, locum-tenentes, signiferos, & inferiores Officiarios, qui fidem Parlamento intemeratam servare maluerant, officiis exuunt & ab Exercitu arcent.

Exauctoratis qui Parlamento adhæresceret.

Hoc tam grande facinus aggressi sunt Factiosi, inauditorum priùs inter Milites Ductorum operâ, quos *Agitatores* vocitabant: Hi gregarii Milites erant, de singulis cohortibus Equitum, & legionibus Peditum delecti, qui nomine militum concilia celebrarent, quid facto opus esset, decernerent; & emissariis per omnes stationes & præsidia demandatis, cæteros edocerent. Tandem pro Autoritate, communia cùm melioris notæ Ductoribus in *Conciliis* loca occupantes, age-

Vũ sunt ad Seditionem hanc concitandã operâ duũm virorum ex quâque Legione selectorum, quos *Agitatores* vocitabant.

bant, nihilque frequentius in ore quàm populi libertatem & potentiam habentes, *Democratiæ* erigendæ ex professo navârunt operam, *tertiæ familiæ* nomen dantes & incunabula.

Qui Democratiæ studebant apertius.

Regi manus injiciunt.

Eò audaciæ provecti Militum Ductores, Regem è custodia in Castra abductum, specie Libertatis majoris, Officiis, & Pollicitis blandioribus promereri satagunt; deplorare sortem ipsius visi, qui à Subditis tantùm non vivus sepeliretur, & intra suam Basilicam non aliter quàm in Ergastulo à Suorum omnium consortio aceretur. *Profitentur* (quod ipsis omni juramento sanctius) *nunquam se Arma posituros, nisi pòst Ipsi Sceptrum, Amicis æquiores conditiones restituta.* Sacellanorum aliquot liberos introïtus, & Sacrorum usum pro libitu permittunt. *Nuncii* quoque à Regina, & frequens Epistolarum obsignatarum

Demulcent eum promissis & blandimentis verborum

Indulgent multa Regi.

obsignatarum ad eandem à Rege commercium indulgetur. Mox *Regii proli* (ut ad suos saltem rediisse, partéque Regni suavissimâ frui videretur Majestas Regia) Parentem invisendi, imò & ultro citróque colludendi copia conceditur. Migrare pæne in Aulam Castra videbantur, dum servi necessarii ad Regem gratulabundi recurrunt, Aulicorum numero indies accrescente. Nè verò minùs serió cum Rege agere de rebus componendis viderentur, *Propositæ cudunt, quibus Regi, Sibi ipsis, & Reipublicæ prospectum esse juxta æquum & bonum præ se ferebant; quibus Rex si calculum adjecerit, operam illi suam pollicentur, quâ restituatur è vestigio ad Regiæ Majestatis culmen.* Hæc postea, cùm *Regi* oblata per suos Delegatos non admodum arriserint, emolliunt, & ad *Regiam* pæne *mentem* ac-

Propositiones effingunt, quibus Regi, sibi ipsis, Reipublicæ consultum velunt.

Eadem ulterius emolliùt Regis gratiâ.

commodâsse videri volunt. Imò è famulitio Regio uni vel alteri permittitur (quoties ipsis adlibuerit) militaribus consiliis interesse.

In Declarationibus suis invehuntur in Parlamentum.

Declarationes interea in publicum & Remonstrantias emittunt in dedecus & ludibrium Senatûs, quem Avaritiæ, Philautias, Ambitionis, Injustitiæ, Crudelitatis stigmate inurunt, stipendia debita postulantes. Undecim Minorum Gentium, septem Majorum Senatores consultissimos, & ex contrariâ factione, Perduellionis insimulant; frivolisque tandem contrà exhibitis articulis, instant, ut *caussam dicam expulsi Comitiis*; petunt, imò jubent ad statum tempus præsentia Comitia (cujus unius beneficii spe universum populum sibi devinciendum præviderant) abrogari, aliâque eorum locum succedere (qua

Perduellionis postulant plures Senatores.

Comitia volunt abrogari.

solo

solet miseris spes blandiri) æquiora.

Non est dissimulandum, utilia ipsos complura (ut Populo lenocinarentur) in medium protulisse; in quibus Regias Rationes semper promovebant non obliti Regis in gratiam aliquoties obliquè, nonnunquam etiam palàm perorare; idque ut in *integrum Rex, Regina, Sobolésque Augusta restituantur, sine quo pacem solidam neutiquam sperandam clamitant.* Regias partes usq; agere prè se ferunt;

Ità tamen plerunque ludificantur adjectis conditionibus, aut verbis ambiguis, ut ab istis in posterum nodis extricare se possent, superatis (modò sors ferat) Presbyterianis. sed verbis ambiguis.

Cùm tamen militaribus postulatis astipulari, nec è re suâ, nec ex dignitate fore, statuerent Comitia, Exercitus inversâ jam tesserâ pro Rege, pro Populo contra Parlamentum Signa Adversùs Parlamentũ Signa movent.

Signa movent. Ex adverso defensionem parant cum Londinensibus *Parlamentarii, Regémque* pronunciant *Londinum* invitandum.

Ex quo diffugiunt in Castra utriusque Senaculi Oratores, & nonnulli Senatorum.

Adornatâ interim fugâ, dilabuntur extra Civitatem utriusque Senaculi Oratores cum quinquaginta circiter Senatoribus Independentibus, & ad castra trepidantes se recipiunt, clamantésque vim se à Sociis, Civibus, & quibusdam exauctoratis Militibus passos, eandem armis vindicandam quiritantur, aliis interim, ejusdem furfuris, intra Senacula permanentibus, ut frigidam suffunderent, & consilia Presbyteriana perturbarent.

Civitas & Parlamentum defensionem parant.

Cives, usque febriculosos, (qui statim atque efferbuerint, algere incipiunt, & contremiscere) ex facili delinitos tenuerunt splendidæ sponsiones. Exercitûs de Rege restituendo (quod

(quod jam unicè spirabant) Parlamento abrogando, pace & æquitate publicâ inducendâ. Rustici verò, qui in procinctu olim ad Civitatis Subsidia accurrere consueverant, infensos jam erga Cives juxta ac Senatores gerebant animos, quippe qui primas Belli Civilis faces accenderint, nec dum restinguere parati, Paci jamjam redituræ portas claudere soli videbantur. Quid supererat, nisi ut diffluentibus universis, animos desponderent Parlamentarii? Officiosi per Civitatem Exercitus & Factionis ejus assecłæ, pandunt portas, nec præmissis ullis articulis demississimè se tradunt arbitrio Exercitûs.

Desponderent animos tamen; & in Exercitûs arbitriũ se tradunt.

Hinc fugitivi statim Senatores in relictas sedes cum solennitate non exiguâ deducuntur, compluribus inter Presbyterianos dilabentibus ab utroque *Senaculo*, aliis re-ipsâ prævaricantibus,

Fugitivi Oratores cum cæteris restituuntur sedilibus apud Senatũ.

cantibus, & (ut fieri assolet) ad victrices partes deficientibus. Ex eo tempore, malorum, quæ patrârunt, retexitur historia in iis quæ patiuntur. Nonnulla *Parlamenti* Membra, *Prætor* etiam *Vrbis* cum præcipuis Senatoribus in turrem conjecti, luunt nimiam illam pro salute Concivium timiditatem & ignaviam, pristinámque in Regem ferociam. Dynastæ septem vel octo è Domo Superiori, perduellionis accusati trudun-tur in carcerem. Deinde tamen paulatim defervescente æmulationis æstu, & planè compresso, nec ullâ adversùs captivos intentatâ probatione, dimittuntur, situ & squalore carceris aliquantùm macerati, quod aliis sufficere potuit ab istâ obsistendi proterviâ absterrendis.

Prætor Vrbis cum aliquot Senatoribus conjiciuntur in Turrem, & postulantur Perduellionis.

Multi pariter & Dynastæ dimittuntur impunè, squalore carceris paulùm frâcti

Postquam gemina illa Regni propugnacula, Senatum Urbemque *Londinensem* domùb-rat

rat Exercitus (bis jam victor Sociorum & Hostium) nihil habet ultrà curandum, nisi, quod summo cum otio expedire licuit, ut potentiam, quam jam nacti erant, ratam sibi firmámque redderent. Turri quamprimum *Londinensi* Præfectus & præsidium apponitur ex Civium fæce, sed qui sese victrici factioni totos mancipando nobilitârant. Præfectus cum consuetâ custodiâ prior ejicitur, ob unum hoc crimen, quòd in Presbyterianos propensiori esse animo videretur. Delegati (penès quos erat totius Civitatis ordinandæ potestas) necnon Tribuni, Centuriones, Decuriónésque infimi, novi furfuris hominibus cedunt locum. Imò *Civitatis Suburbiorúmque* militia dirimitur in diversas partes, quò simultatis inter *Cives* & *Suburbanos* sparsis seminibus, & diversos consessus occupanti-

Turri Londinensi novus præponitur Præfectus.

Militia quoque Londinensis ordinatur novo modo.

bus *Delegatis*, in posterum difficilius foret in unum convenire de conscribendo exercitu.

Illud verò supervacaneum nonnemini videatur, cùm arma dudum atque animos posuerint Cives, quod *Londinenses* præterea *Civitatis munimenta* diruerentur, prætextu pacis jam Regno restitutæ. Postea, postes & repagula per plateas dispósita auferuntur, quó liberior in omnes angulos aditus reditúsque Equitatui pateret, nec ulla relinqueretur Civibus vel mulierculis recalcitrandi facultas.

Munimenta diruuntur.

Ut porró terrâ marríque Dominatum stabilirent, Classi præficitur Tribunus quidam militum, præcipui nominis vir è *Democraticâ* Factione. *Fairfaxius summus Armorum Imperator* (vulgò *Generalis*) non solùm Exercitûs prædicti, sed & omnium ubique militum in-

Classi præficitur quidam Democraticus, Militiæ totius Angliæ, ut & præsidiis *Fairfaxii*.

tra,

tra *Angliam* & *Hiberniam*, (quò maturiùs posset & consultiùs *Hiberniæ* sublevandæ prospicere) constituitur. Exercitui gratiæ aguntur, etiam & in Templo à Concionatoribus; à Civibus quoque (quo solent modo lætitiam & gaudia exprimere, conviviis & luxu) eosdem jam opiparè excepturis, quos armis modò à mœnibus arcendos duxerant. Stipendia porrò in mensem ceu amoris indicia designantur, ob egregiam Parlamento navatam operam.

Gratiæ exercitui & decernuntur stipendia.

Diu hinc indè acriter disputatum est, ex quâ parte staret Senatus, *Castrorúmne an Comitiorũ decreta essent refigenda*; cùm utraque pro vario suffragantium numero per vices essent refixa. Dubii, quonam potiùs exitu sese à laqueis istis expedirent, nè vel Comitia interrupta, vel illatam iis vim, quâ labefactatur eorum Autoritas,

Quâ parte staret Senatus, in dubio est

ritas, aut transfugiendi jus (quod in Regiis Senatoribus damnârant olim) probare viderentur; utrumque modò statuunt, modò alterutrum, modò neutrum. Statuunt utcunque transfugarum receſſum, & cum Exercitu conjunctionem, omnino comprobandam, ad Bonum Publicum ſpectâſſe, prout jure ſuo factum.

Fuga Senatorum comprobatur.

Factioſi jam rerum potiti

Quibus ſucceſſibus elatos Ductores Exercitûs, Factioníſque Primores, magna deinceps & Suorum & Aſſeclarum & Commilitonum cepit oblivio Parlamenti hujus diſſolvendi, alterius indicendi, pollicitationum etiam, quibus toties Regi & Populo impoſuerant, nulla dehinc mentio. Privata jam commoda procurare, & (quâ jam frui ſibi videbantur) Oligarchiam ſtabilire nervis omnibus contendunt.

Regis oblivi-ſcuntur.

Agitatores autem, omnéſque Demo-

Democratici, non minùs *Comitiis* hiſce abrogandis, noviſque (quibus ſub nomine *Repræſentativæ, circumſcripta poteſtas & certæ diſſolutionis periodi* ſtatuerentur) per equiora Populi ſuffragia ſuccenturiandis, ut & *Democratiæ* ſub-inducendæ, remis veliſque incumbunt. Oligarchiam ecturi quidam ex ipſis. Democratiam alii.

Ambæ verò familiæ, ſecuræ jam à Presbyterianis, ex equo & Regi & Monarchiæ machinantur interitum. Hi clamant, Regem vel Juditio ſiſtendum, vel per vim & clanculum è veſtigio tollendum. Illis conſultiùs videbatur, per fraudulentas ambages artificiosè rem agi; quod ità inſtituunt, ut ad Regem conditiones pacis perferantur; quibus ſi annuat, ipſe ſe Regno abdicaret; ſin abnuat, alienis foret ſuffragiis abdicandus; contumax inſuper apud vulgus audiret, & prætextum Omnes pariter infenſi Presbyterianis Ariſtocraticis, etiam & Monarchiæ & Regi.

textum illis agitandi facinoris honestiorum exhiberet.

Proposita tamen ad Regem specie pacis, revera Occasionis in eum quærendæ causâ mittuntur.

Hoc nomine efficiunt apud Comitia, ut denuò Regi deferantur non conditiones uberiùs disceptandæ, sed *Propositiones* & tantùm non *Mandata*, satis quidem pro Imperio dura, &, quibus concessis, ipse se coronâ exuerit. Quibus, etiamsi Ductores Exercitûs (*Cromwellius* imprimis) suffragia tulissent in Comitiis, nè tamen Rex astipularetur in Exercitu, ipsi Autores exstitere; polliciti, se conditiones magis æquas pro eo impetraturos, aut daturos etiam; eásque tanquam è Presbyterianâ severitate profectas, detestari pluribus simu abant.

Responsum Regium.

Quo artificio delusa Regia Majestas, respondet, Propositiones in se esse ejusmodi, quibus nec salvâ Conscientiâ nec Honore liceat subscribere, nec singulis

singulis in Regno Partibus conciliandis pacique restituendæ accommodas: provocat potiùs ad exercitùs postulata, utpote conditionis pacis omnibus molliores, & Colloquii (quod ut omnium ex votis cederet, quàm maximè expetit) Personalis, inter ipsum & Comitia, idoneum præcipuè argumentum; cujus rei ampliùs adjici ab Exercitu Delegatos postulat.

Gratulari plurimùm sibi *Cromwellius* hoc responsum videbatur, cæteríque Ductores Exercitùs gestire, (quasi Regis jam calculo major haberetur *Castris* Honor quàm *Comitiis*) Regíque viciſſim quælibet officia polliceri. De quo videtur sibi gratulari *Cromwellius*, aliíque.

Interea tamen aliorum adversùs Regem Senatorum animos exacerbare modis omnibus, contrà leniter pudorem simulare, quòd minùs pactis & pollicitis Interim irritat alios.

pollicitis ſtarent, nunc Senatorum reverentiam, nunc *Agitatorum* ferociam cauſſari; tandem labaſcere penitùs, aperte tergiverſari, interpretari in contrarium promiſſa, incutere *Regi* metum ab Agitatoribus, Democraticíſque omnibus, quaſi mortem ipſi violentam intentarent, nec poſſe obſiſtere Ductores Exercitûs, iterúmque polliceri, modò periculo imminenti eriperet ſe Regia Majeſtas, in ordinem coactis Agitatoribus, ſine remorâ poſſe ſe fidem ſolvere.

Metum incutit Regi ab Agitatoribus.

Quibus permota Regia Majeſtas, (quum diffidere perniciosius eſſet quàm prodi) ſubducit ſe clanculum ab Exercitu (quò ſe fata ducebant ſua) in *Vectim Inſulam*, cui nuperùm (ut huic ſcenæ inſerviret) præficiebatur *Tribunus Hammon*, *Cromwellio* præcharus. Hujus in patrocinium ſe tradit, ita ſeſe

Qui ſe brevi ſubducit in Inſulam Vectim (locum ab Hoſtibus deſtinatum)

sese ultro conjiciens in casses, quas diu Oligarchiæ affectatores obtenderant. Exinde Reipublicæ deesse non sustinens, miranti, quò confugisset, Senatui scribit Regia Majestas, Concessiones mittit præter spem omnium & multorum vota faciles, & nimiùm æquas, adjectis insuper aterrimis Argumentis, cur ex omni parte Propositionibus à Comitiis ad eum nuper transmissis consensum suum præbere minùs potuerit. Concessiones suas & Exercitûs postulata proponit Personali Tractatu seu Colloquio eventilanda, quod vehementer in Populi gratiam efflagitat, nihil non suo de jure remissurus, quò possit quantovis pretio redimere Subditorum quietem.

Rex indè ad Comitia properat scribere, Concessionibus missis.

Super quas colloquium cum Parlamento poscit.

Oligarchiæ Candidati, certi recrudescentem cum Rege pacem, quibuscunque possent obicibus & scrupulis interjectis,

ctis, oppugnare. Hinc ansam arripiunt postulanti Regi Postulata quatuor opponendi, quasi in fidei pignus prælargienda, quibus si Regia Majestas annuerit, de cæteris se Tractatum pollicentur inituros.

Postulata quatuor erunt hujusmodi:

I. *Licitum esto Regni totius Militiam in posterum ordinare absque consensu Regio, quos placet Exercitus conscribere; prohibitis sub pœna perduellionis omnibus aliis, ad numerum triginta hominum, absque Autoritate Comitiorum in unum convenire.*

II. *Fas jusque esto, Comitiis considere, removere Consessum in quemcunque locum, quocunque tempore, & pro arbitrio suo convenire.*

III. *Cassa*

III. *Cassa habentor, & pronunciantor irrita singula Juramenta, Interdicta, Declarationes quacunque, contra Comitiorum utrumlibet consessum in Vulgus emissa.*

IV. *Quoscunque Nobilium titulis auxerat Rex, ex quo discesserat ipse, magnumque Regni Sigillum subduxerat, iidem Honoribus exuuntor. Ista omnia uti rata habeat, & in Leges transire jubeat Regia Majestas, postulant; secus, res sibi suas habere jubent.*

Scotici Delegati sese opponunt apud Parlamentum & apud Regem.

Delegati interim *Scotiæ* Regni, qui *Londini* tunc temporis agebant, Argumenta in scriptis sua contra hæc Postulata exhibent, & postea, cùm nihilominus ad *Regem* mitterentur, coram *Rege*, adhibitâ Protestatione, oppugnant, ceu *Religioni*, *Coronæ*, *Pactisque*

inter Angliæ & Scotiæ regna é diametro adversantia.

Quò se verteret, aut unde elaberetur, hisce angustiis constrictus Rex? Qui si postulatis annuat, suo se suffragio abdicaret Regno; sin abnuat, alienis erat suffragiis abdicandus; insuper contumaciæ notam, nec mitius fatum, apud Vulgus incurreret.

Non defuit Regi & Magnitudo animi, & mira prudentia; unde ad hæc illico respondet:

Respondet Rex. *Inter alias, quibuscum diu luctatus sum, difficultates, gravissima est, quâ discrepantium studiorum omnium postulatis satis mihi jam facere incumbit. Quod exeo palàm fit, quum eodem tempore quo Comitia Anglorum Propositiones mihi sanciendas miserint, Scotorum Commissarii in contrarium protestentur; unde spes mihi omnis*

pre-

praciditur, rebus ità se habentibus, quod maximè in votis est me consecuturum, nempe Pacem votis undequaq; omnium accommodam. Quin & istud obstaculo est, quò minùs Comitiorum Postulatis à me unquam satisfiat; quòd quum antiqua Legum ferendarum ratio fuerit, vel per consensum Regis Personalem in Domo Superiori adhibitum, vel per Diploma magno Angliæ sigillo à Rege communitum: Quorum illud impossibile mihi est, sub custodia agenti; hoc ipsis in posterum fraudi esse poterit; cùm sigillo, Regiæ Majestatis injussu conflato, quævis Concessio & Securitas immixa, labilis & infida prorsus foret. Ista etiam rata esse jubendo, memet ipsum & Successores meos non solùm omni principatu in perpetuum exuerem, sed & quæcunque gravamina per hanc tantam protestatem Parlamentariam in mancipata Subditorum

meorum capita conglobari conti
gerit, mihi vitio verterentur; quo
quantum abhorreat à nativâ P
puli Libertate, officióque eunde
tutandi Regi concredito, cuiv
relinquo judicandum. Rogo etiam
reputare secum Comitia non gra
venter, quàm importunum sit, C
rationi absonum, cum Rex Colle
quium expetat Personale, rerum
ibi disceptandarum primaria ca
pita velle praconcessa.

Hasce ob causas, mihi videt
minimè consultũ, quamlibet Pr
positionem sciscere, Legisq; ut
loco, jubere, priusquam in Colle
quio de omnibus convenerit.

Quò me tamen impellunt pater
na erga populum meum viscera
hujusmodi colloquium personal
constanter & importunè rogo,
defixis interea in cœlum oculis
usque dum Parlamentum Deu
inclinaverit ad rationes Pa
cis ineundas. Mihi autem sa
futurum

futurum est solatii, quod quæcunq; pro officio tum Regis, tum viri Christiani incubuisse mihi duxi, eorundem nihil prætermiserim.

Hæc cùm signata (sicuti erant) ad Comitia transmittenda, Delegatis Comitiorum demandaverat *Rex*, resignari rogat Comes *Denbighanus* (Oligarchorum placitis mancipatus) quò certiores fierent Delegati, quid reportarent; prout Legatos deceret, non Tabelliones (quanquam & Ipsis, postulata ista Regi in scriptis tradendi, sola delegaretur potestas) interpositâ ad hæc illorum fide, ne quicquam id Regi cederet in fraudem aut detrimentum.

Rex detruditur in arctam custodiam.

Sed quamprimum, relegente Rege, quod eos urebat Secretum resciverunt, datam nihil morati fidem, arctiorem in custodiam, statim ac egressi sunt è Regiâ præsentiâ, monen-

tibus his viris, *Rex* Optimus detruditur, omnes ab eo arcentur Servi, novis exceptis hominibus, & inimicis, potius in ludibrium & satellitium, quàm servitia circumdispositis; nè quid literarum, vel chartaceæ laciniæ, vel internuncius clàm irreperet, aut à Regia Majestate transmitteretur, in omnes accessus, ad fores & fenestras Cameræ appositis excubiis militaribns, invigilatur.

Militum ductores in Ordinem redigunt Agitatores.

Tandem, Responso Regio in Comitiis perlecto, *Cromwellius, Iretonus, Aliique Exercitûs Antesignani* & Obligarchiæ Affectatores (qui simul ac Regem tendiculis suis illaqueatum resciverant, Agitatores omnésque Democratiæ Assertores; uno vel altero, sub militaris Disciplinæ tutandæ specie, trajecto plumbeis glandibus, aliis-

que

que in carcerem conjectis, in ordinem redegerant) jam diu celatum pectoribus venenum proferre, palàm adversùs Regem debacchari, concepta verbis perorare, cæteros hortari Senatores, & quatuor Interdicta machinari, quibus

Palàm adversùs Regem Comitiis debacchantur.

Decreta rogant, obtinéntque contra omne cum Rege commercium;

I. *Cautum est, Nullum in posterum ad Regem aditum Comitiis fore, aut commercium.*

II. *Nihil ultro citróque commercii mortalium cuiquam cum rege fore, nisi impetratâ priùs utriusque Domûs venià.*

III. *Nullum vicissim à Rege nuncium, nullam unquam cartulam recipiendam.*

IV. *Proditionis pœnâ plectendum, qui contrà fecerit.*

Sed nec ista sine technis & fraude solitâ potuerunt assequi, nè quidem apud inferiorem Comitiorum Cameram. Priusquam enim facta est hujusmodi

sed surreptitiè in Senaculo Inferiori.

ſeveritatis mentio quadraginta vel quinquaginta Primarii viri (quorum ſaltem pars maxima conatibus iſtis obſtitiſſet) in propriás Provincias amandantur, quaſi ad nummos in ſtipendia militum exigendos, ut eò paucioribus ob horum abſentiam refragantibus, & conſpirante parte numeroſiori, res ex facili perficeretur. Nihilo tamen minùs, Primum iſtud perditiſſimorum hominum Placitum: *De Rege ejurando*, à decimâ matutinâ ad ſeptimam uſque veſpertinam súſque déque diſceptatum, defatigatos priùs quam perſuaſos ſuffragatores vix tandem comperiſſet, niſi ſpe à præcipuis Oligarchicis factâ, nihil atrocius in Regem cudendum; Tria poſteriora (cùm diverſum qui ſentirent, è Senaculo ad reficiendum ſpiritum ſeſe ſubduxiſſent) horæ dimidiæ

midiæ ſpatio, pauci, ex compoſito locis ſuis inſidentes, ſanxerunt.

Cæterùm ægriùs in hanc ſententiam perducta eſt *Camera Superior*, ibi ſiquidem per dies complures protrahebatur Diſſertatio, donec adventantes ab Exercitu Delegati gratias egerunt, Exercitûs nomine, Senaculo Inferiori, quòd Decreta illa ſanxiſſent, in eorum defenſionem paratiſſimos ſe proteſti; minas iidem intentant *Proceribus*, niſi ſuis calculis deſcendant in *Plebiſcita*; paullóque pòſt cunctabundos impellunt Legionibus duabus in Palatia Regia Senaculis finitima (ſub ſpecie Cuſtodiæ Senatorum, revera in terrorem diſſentientium Dynaſtarum) immiſſis; quibus permoti Proceres (dilabentibus multis,) Plebiſcito ſua adjiciunt ſuffragia. Hiſce tam

Per vim & minas in Superiori.

tam salutaribus universo Regno decretis applaudunt etiam apud Proceres missi de industria *Delegati Militares*, qui in se porro totius Exercitûs nomine sanctissimè recipiunt, *Omnia se Jura & Privilegia Camerae Superioris defensuros.*

Cromwellius sese á perfidia purgat.

Cromwellius interim, ut perfidiæ prævaricationi speciosum aliquod velum prætexeret, nonnullis narrat, se animum induxisse Regem in solium & avitam Majestatem efferre, necnon in Reipublicæ utilitatem fore credidisse, & hoc nomine sæpius Supremum Numen precibus solicitâsse, ut dirigeret conatus in hunc scopum: aliquando autem mediis in precibus vocem sibi faucibus hæsisse, nec verbulum amplius potuisse eloqui, ídque se responsi loco à Deo accepisse, indéque Regem ceu reprobum habuisse, de

quo

quo nihil boni potuit ſperari: aliis autem licere fallacem & improbum (qualem Regem eſſe volunt) fallaciis & improbis artibus circumvenire, rotundè profitetur.

Poſthæc *Declaratio* cuditur, quâ (nomine Senaculi Inferioris) cauſſas exponunt Oligarchiæ Candidati, quibus permoti Decreta ſanxerint iſta, de Rege neutiquam compellando. Huic inferciunt quaſcunque poſſunt Calumnias contra Regem ex inimiciſſimis expiſcari, aut rumoribus incertis (& quos ipſi ſuſcitârant) conjectare. Quicquid vel paterno vel proprio ſub Regimine, per Aulicos Servos, Miniſtros, per Judices Regni, ſeu per Juſtitiæ Curias commiſſum fuerat, id omne Regi imputatur; imò vel ipſa infortunia, ſeu potiùs Judicia Divina, Criminum loco

Declarationem emittunt cui quaſcunque poſſunt calumnias adversùs Regem inferciunt.

loco objicere non verentur, quamvis intra Comitiorum parietes jam priùs constaret, res hasce nullâ cum veritatis umbrâ, odii tantummodo majoris creandi causâ, exaggerari.

Jubent in omnibus parochiis

Libellum hunc infamem in omnes Regni parochias transmittendum curant, securi nimirum, respondendi periculum subire ausurum neminem,

Concionatores, ut eandem publicè legant

vel posse (prelis undique observatis) responsum emittere. Ministris Ecclesiarum imperant, idem populo in templis obtrudere, verbisque, quoad poterint, ornare. Quò autem lubentiùs operam illis suam

eósque promissis lactant,

locarent, sub idem tempus, Decimas continuandas esse, Reditúsque Decanorum in Concionatores derivandos, non sine simulatâ Religionis fovendæ solicitudine, Senaculo in

Infe-

inferiori decretum est; quin & Eirenarchæ passim jubentur, ut in Decimarum persolutionem renitentes adigant. Per Emissarios simul & Milites undique dispersos, per Catabaptistas, Schismaticos & Hereticos (qui rerum suarum diligentissimè satagerunt) populum sperabant excitatum iri, ut gratulatoriis Petitionibus factum illud Comitiorum approbarent, & sævius aliquod exposcerent in Regem supplicium.

Per Emissarios Petitiones gratulatorias à Populo extorquere nitunta.

E contrario tamen evenit. Tres etenim ad minimum *Apologiæ* brevi prodeunt, quibus luculentissimè purgabatur à convitiis Regia Majestas; Criminationes unà retorquentur, scelerúmque factio ipsa probatur conscia, quæ falsò Regi imputârat; ídque tanta luce, ut nemo vel mutire contra potuerit. Concionatores frigidè obse-

Purgatus Majestas Regia multis Apologetheis.

Concionatores frigide

mandata exequuntur.

obsequuntur mandatis: Petitiones duæ tantùm vel tres gratulatoriæ, eæque paucis & obscuris manibus consignatæ, per omnem factionis hujus solertiam eliciuntur.

Pauciſsimi gratulantur

Totus populus tremit, indignatur.

Fremere verò totus populus, indignari, prævarications & impostura *Independentes* omnes, præcipuè milites insimulare, hisce omnia dira imprecari, postea Petitiones ex plurimis Provinciis (iisdem quæ semper steterant à partibus Parlamentariis) quibus vehementer exposcitur, ut Tractatus cum Rege Personalis instauretur, stipendiis persolutis Exercitus exaudiretur, *Hiberniæ* interim demittantur subsidia, liberentur ipsi ab Oppressionibus, & in alendo milite a symbolo impensis, quibus ultrà sustinendis impares erant.

Petitum veniunt pro Colloquio cum Rege instituendo.

Fò tandem deventum est, ut hujusmodi supplices libelli com-

complures, innumeris hominum subscriptionibus comprobati, renitentem Senatum pænè obruerint; frustrà per singulos Comitatus Militum Ductoribus, Commissariis Parlamentariis (qui se jam propè omnes in victricis Factionis clientelam dederant) Factionisque asseclis, per *Sequestri*, per *Carceris*, & *Mortis* minas, per blanditias aureásque pollicitationes, ut os obstruerent, pro virili incumbentibus. Neque hîc fugere nos inobservati debent sive divinæ vindictæ, sive popularis turbæ reciproci motus, dum eadem illa *Comitia*, à quibus primi supplicum Tumultus adversùs Regem emanârant, ipsa jam spontaneo supplicum tumultu periclitari conqueruntur Senatoriam dignitatem juxta & salutem.

Frustra renitentibus Parlamentariis.

Primi supplicantium agmen ducunt

Essexienses primò. ducunt *Essexienses*, inusitato prorsus ante hæc tempora numero, qui quos exoratos velint, possent in vota cogere. Sequuntur *Surrienses*, quos inermes levi arreptâ occasione, Milites malè mulctant, propè Senaculi fores, fugant, multos occidunt, longe plures vulnerant, omnes deprædantur; idque nutu *Senatorum & Auctorum* jussu. Imò tam inaudîti sceleris nomine, gratiæ à Domus Inferioris Oratore grassantibus aguntur, & munera decernuntur.

dein & Surrienses, quos male mulctant Milites.

Sed istâ tyrannide, quâ Populi sub onere gementis comprimerent querimonias, nihil ampliùs proficiunt, nisi ut frequentiori numero, irritatæ Provinciæ petitum accederent. Quæ cum nihilo plus remedii à Comitiis (frigido eludentibus responso) quàm ab

inanibus

inanibus querimoniis retulerint, à precibus ad Arma confugiunt. In vexillis unà denuo perferunt (quæ pridem malè cohærere credidit elusum vulgus) Regis & Populi Libertatem, *Cantiani*, *Essexienses*, *Suffolcienses*, *Cornubienses* *Norfolcienses*, & etiam *Walli*, plures *Australes*, aliqui *Boreales*, *Surrienses* tandem acriori vindictæ cupidine, Proceribus multis detectâ prius conjuratione, quam *Londini* clam inierant, cum iis præmaturè se conjungent bus:

Deficiunt eodem erga Regem commiserationis æstu delati Nautæ, necnon septemdecim plùs minùs naves in Principis [CAROLI jam II di.] subsidium transeunt, expolito in littore Parlamentario Thalassi archâ *Rainsboro*. Classis deficit à Parlamento

Scoti etiam Regi turpiter captivo Scoti etiam li-

berandi Regis ergo invadunt.

tivo, in libertatem & dignitatem Regiam asserendo arma expediunt, ídque sui Decreto Parlamenti irrumpunt in Boreales plagas exercitu numeroso, sub auspiciis *Hamiltonii*, sed solito seu Regis, seu ipsius *Hamiltonii* infortunio. Quonam verò fato fieri dicam, seu potiùs decreto divino, quòd separatim alii post alios, & ex intervallo Hostes adoriantur, quasi respirandi spatium, reficiendíque illis vires indulgerent; adeò ut res esset perexiguæ molis, Exercitui veterano, impedimentis bellicis, & omni commeatu instructo, in quamcunque expeditionem, sub Imperio consultissimorum Ductorum, paratissimo, tumultuarios colonos potiùs quàm milites, armísque & necessariis in bellum & plerunque Ducibus destitutos, dum alii post

Ab Exercitu tamen separantur Angli.

alios

alios in aciem descendunt, opprimere & in fugam conjicere.

Colonia tamen (vulgò *Colcestria*) Essexiensium, & *Pembrochia* Wallorum (quamvis illa obsidioni ferendæ imparata) non parùm negotii facessunt inimicis.

Scoti Ductorum insciti& & ignaviâ, vel (quod suspicari nollem) perfidiâ, qui permisere agmina sui Exercitûs in quadraginta lapidum distantiam separari, à *Cromwellio* nullo cum negotio funduntur, qui medium agmen inopinatò aggressus in fugam vertit, terrore in omnes procul palantes disseminato, multis cæsis, captísque, inter quos *Hamiltonio* Duce, cæteros in *Scotiam* usque persequitur; ubi *Argathelius*, collectis copiis, non minùs domesticus occurrit hostis, quàm

& Scoti.

quam *Cromwellius* extraneus, in eáſque brevi redigit anguſtias, ut Exercitus, qui conſcribebatur Parlamenti auſpiciis, armi deponeret, ejúſque Factionis ſeſe permitteret arbitriis; unde de novo Parlamentum indicitur, excluſis omnibus qui arma induerant, vel de bello Regis gratia ineundo ſuffragia tulerant: ibi noviſſimè Parlamenti placita reſcinduntur, bellum injuſtè ſuſceptum eſſe pronunciatur, *Cromwellio* publicæ gratiæ aguntur; & privatum (ut *Cromwellius* ipſe gloriatur) pactum inivit *Argathelius* ſeſe Oligarchorum Anglorum commodis velificaturum, nec minus è *Scotia* (cum rerum ferret opportunitas) quàm ex *Anglia* Monarchiam exterminaturum.

Navigia quædam defectionem á

Navigia adhæc plura, refluente æſtu, defectionem à Principe parant, pro innatâ Nautis

tis levitate, Comitis *Warwicensis* patrocinium suspirantibus, qui Nautas crebris sibi largitionibus demeruerat, novæque Classi ad alliciendos iterum in obsequia Parliameniaria Nautas præficiebatur, sed circumseptus Oligarchorum exploratoribus, & opera defunctus, solitam conductitiorum omnium mercedem non immeritò retulit, nimirum ut loco cederet atque dimitteretur. Principe parasit, rebus malé in terra gestis

Dum ista geruntur ab Exercitu bella, Senatores in Comitiis, jam procul agentis Exercitus, necnon *Cromwellii* jugo liberi, serióque apud se reputantes, quàm ægrè totius regni Populus illatas Regi injurias pateretur, quàm lubrico in loco res suæ starent, pacis conciliandæ satagunt; & sero cum Phrygibus sapientes (contra Oligarchorum sententiam) Senatores interea de Pace consilium ineunt.

De-

Rescindunt decreta de Rege non conveniendo.

Decreta de Rege neutiquam adeundo rescindunt, junctis utriusque Senaculi calculis; *Colloquium cum Rege de componendis litibus suscipiendum statuunt*; sed per Delegatos, idque insula *Vecti*. Delegantur in hoc munus Proceres ex Camera Superiori quinque, ex Inferiori præcipuæ existimationis decem Municipiarii. Propositiones Colloquio isto disceptandæ præscribuntur, quas omnes verbatim proferri, quamvis præter operis institutum, fortè Lector non indignabitur.

Colloquium cum Rege per delegatos instituendum statuunt.

Materia Colloquii

Quoniam utrique Parlamenti Consessui incubuerit ad justam sui defensionem Belli capessendi necessitas, & huic prosequendo se Sacramento obstrinxerint, Rege jubente, sanciator,

Quò

I. Quò *Declarationes & Proclamationes omnino omnes adversùs Parlamenti Cameras, vel quotquot iis adhæserint, omniáque Judicia, Postulationes, &c. contra eos pro irritis habeantur, & pronuncientur.* Propositio. Prima.

II. *Statutum fiat Jussu Regio, de abolendis omnibus Archi-Episcopis, & Episcopis ex Ecclesiis Angliæ & Hiberniæ, de fundis eorundem & reditibus dividendis; nisi etiam comprobetur assensu Regio Theologorum Convocatio & Confessus Synodicus, Reformatio Religionis per Angliam & Hiberniam, ad eum modulum quo decreverunt vel decreverint Parlamenti Senatores, habito priùs cum Theologis prædictis consilio. In particulari, Regia Majestas adhibeat consensum, ut in Statutum seu Legem dehinc migret Decretum utriusque* Secunda.

usque Domûs Parlamenti de Directorio priùs factum, quoad cultum divinum publicè per Angliam & Hiberniam celebrandum, de abrogandâ veteri Liturgiâ, de Regiminis Ecclesiastici formulâ, & Religionis Articulis, cum Catechismis, minore majoréque, de Die Dominico religiosiùs observando, de supprimendis innovationibus in Templis & Fanis, de Concionatoribus publicis justâ mercede ad officium animandis, de Pluralitate Beneficiorum, & non-Residentiâ virorum Ecclesiasticis prohibendâ; ut Regia Majestas manum apponat Fœderi Nationali, eodemque se ipsum obstringi patiatur; ut etiam publico Edicto imperetur Subditis omnibus utriusque Regni Angliæ & Scotiæ, eodem obstringendis, sub pœnâ ad utriusque Cameræ placitum irrogandâ: ut Statuto interfit Parlamenti De-

mo

morum, Universitates Oxoniæ & Cantabrigiæ, Collegia quoque Westmonasterienſe, Wintonienſe, & Etonenſe viſitare & reformare. Statutis caveatur, nè Jeſuitæ, Sacerdotes & Pontificii Rempublicam perturbent, Leges eludan, ut & iſtis hujuſmodi criterio internoſcendis Sacramentũ adminiſtraretur, quo Pontificis Romani Suprematum abjurent, Tranſubſtantiationem, Purgatorium, Cultum Imaginum, Erroresq; alios Eccleſiæ Romanæ ſuperſtitioſos; proſpiciatur de educandis Pontificiorum liberis in fide & Religione Proteſtantium; de multis in Pontificios irrogandis eorum ſtructu pro arbitrio utriuſque Domûs collocandâ. Proviſum eſto, de conatibus Pontificiorum adversùs Rempublicam reprimendis, Legibùſque in illos abſque fraude exequendis, & Miſſæ adminiſtratione & frequentatione, ſive in Aula,

seu quocunque in loco, intra Angliam & Hibernam districtiùs interdicendâ.

Tertia. III. Penès Domos Parlamenti solas, Terrestris simul & Navalis militia per Angliam & Hiberniam potestas resideat. Integrum ipsis esto, conscribere, exercere quot placet; ducere quò libet milites; irrogare quas visum fuerit pecunias in horum stipendia, unde Tumultibus intestinis obviàm eant, exterorumque invasionibus; nec Rex aut ejus Successores quicquam in istis sibi juris vindicabunt, per spatium viginti annorum: quibus emensis, si Proceeribus & Plebeiis utriusq; Consessûs Parlamenti, interesse videbitur salutis Reipublicæ, ut conscribatur exercitus aut Navalis aut Terrestris, & stipendia hisce solvantur, idémque Auctoritate suâ sanciant, decretum illud vigorem Legis aut statu

sortiatur

sortiatur, etiam Rege reclamante

Si homines qualescunq; ad numerum trigesimum convenerint armati; neque Procerum & Plebeiorum jussu deposuerint arma, Perduellionis rei habentor, citra spem omnem veniæ abs Rege impetrandæ.

Huic, Auctarii loco, accesserunt Provisiones nonnullæ de Civitatis *Londinensis* Privilegiis, & Potestate ordinaria Ministrorum Iustitiæ in sententiis latis exequendis.

IV. *Statuto, Cessatio Hibernica,* Quarta
Tractatūsq; ibi omnes & Articuli sine consensu Parlamenti facti, rescindantur. Belli Hibernici prosequendi Ius ab utriusq; Domûs arbitrio pendeat; Pro-Rex omnesq; sive Bellici sive Civilis Regiminis Administri à Parlamenti Cameris designentur; Hiberniæ Cancellarius magni sigilli Custos, Thesaurarius omnes Regni Officiarii, Judices omnes, cassis muneribus, officiis, Honorum

tulis, fundorúmque donationibus à Rege conceſſis, ab eo tempore, quo pacta Ceſſatio erat.

Quinta. V. Comitia Parlamentaria pecunias irrogent, quæſcunque libuerit, in publicorum perſolutionem debitorum dannorumque; & in alias quaſcunque publicas utilitates ut ipſis in poſterum opus videbitur.

Sexta. VI. Honores omnes & tituli, à Viceſimo primo Maii, Anno Chriſti Domini Milleſimo ſexcenteſimo quadrageſimo ſecundo (quo nimirum tempore Magni Sigilli Cuſtos Sigillum unà ſecum ſubduxerat ab Ædibus Parlamentariis) denuncientur irriti. Nemo etiam in Dynaſtarum ordinem deinceps cooptatus, ſedem in Camera Procerum, abſque conſenſu utriuſque Domus occupabit.

Septima. VII. In prima Delinquentium claſſe cenſeantur (ſic enim

pe

perſtringebantur Omnes, qui vel Regiis partibus adhæſerant, vel Comitiorum iras quocq; o pacto concitârant) *quibus nulla condonationis relicta ſpes ſit, ſed Vitis Fortuníſque omnibus exuendi, Rege adſtipulante, ſunto, Principes Palatini*, Rupertus & Mauritius, *Comites tres, Barones quinque, Epiſcopi duo, totidem & Regni Judices, viginti duo circiter Equites* (quorum recenſere nomina compendii ratio vix patitur) *ii tamen ferè erant, qui Regi ſedulam maximè navâſſent operam; adjectis & Pontificiis omnibus, qui arma ſumſerant; nominatim Marchione Wintonienſi, cum duobus comitibus, totidem Baronibus, & ſex Equitibus, ut & omne qui Rebellionem Hibernicam vel excitârunt vel foverunt.*

In ſecunda Claſſe repoſiti quinquaginta Nobiles & Equites Se-

natores omnes Camerae Inferioris, qui, desertis Comitiis, in Regias partes transierant; Judices insuper omnes, Juris-Consulti, Ecclesiastici, exulent ab Aula Regia, publicisque ab Officiis abstineant, idque pœna Perduellionis, Vitarum & Fortunarum jactura, Iudices, & Iuris-Consulti prescribantur foro & praxi sua, Ecclesiastici Beneficiis, & concionandi copia interdicantur.

Tertiam implent Classem, qui quicquam contra Parlamentum admiserant, vel consilium dederunt quorum nullus vel Eireunarcha, vel Judicis, vel Vice-Comitis, vel Administri publici munus in futurum assequatur.

Quartæ annumerantur Militis gregarii, omnesque communitis vilioris homunciones, quibus libris ducentis angustior fortuna est.

Fundi, eorúmque bona omnia, qui

qui è prima Classe sunt, ad æ publicum numerandum sub auctione veneant. Senatorum autem, qui novis Oxoniæ positis Comitiis, Westmonasterio adhærescentes Perduellionis reos pronunciarant, duæ fundorum Bonorumq; partes ex tribus; Aliorum dimidia pars; Iudicum, Iuris-Consultorum, & Ecclesiasticorum, tertia, sextáq, omnium è tertia Classe in prædictas solutiones veneant. Impunè cæteri dimittuntur, modò Sacramento fœderis Nationali obstrinxerint. Omnes in secunda tertiáque Classe, post solutionem multarum, venia utriusque Domus impetratâ & concessâ, in integrum restituantur.

VIII. *Vti omnia Regni munia, & præcipui Magistratus per viginti annos proximè sequentes conferantur, constituanturque ex arbitrio Senaculi utriusque.* Octava

IX. *Vti Sigillum novum,* Nona.

Comitiis jubentibus efformatum, sanctione Regiâ tran'eat in genuinum Angliæ Sigillum, nec ullum alium deinceps usui habeatur. Omnes Concessiones munia, & novo hoc signata rata maneant, cassis omnibus irritisque, quæ sub veteri (quod penès Regem erat) *ab eo tempore, quo illud e Comitiis primùm subduxerat Custos Sigilli Baro* Littletonius *concessa sunt.*

decima. *X. Omnia Privilegia, Concessiones, Chartæ, & Immunitates, civitatis Londinensis, iteratis Institutis corroborentur; Turris Londinensis & Militia juxta Prætoris Urbani, Senatorum, & Concilii ibidem Communis arbitrium ordinentur. Nemo Civium extra Civitatis pomœria in Militiam adigatur, nisi jubentibus Comitiis. &c.*

adnecti- ma & ultima. XI. Et Ultima hæc erat *Exterminetur Pupillorum Cu'i*

cus

cum omnibus Officijs & Muneribus eò ſpectantibus; Ceſſent etiam Omnia ſervitia ejus nomine irrogata, Hæreditatibus omnibus (quæ priùs in Capite, &c. Equeſtris ſcilicet ſervitio à Rege per Poſſeſſores occupabantur) *ab oneribus ſumptibúſq; liberatis, quinquaginta tamen millibus Regi annuatim in compenſationem perſolutis.*

Hæ erant Pacis Conditiones à *Comitiis* præpoſitæ, in argumentum, ſeu materiam redintegrandi *Colloquii*, adeò vehementer & votis omnium & complurium armis expetiti; nihil ab iis immutatæ, quæ *Regi* pridem miſſæ, dum adhuc in *Hamptonienſi* Baſilica commorabatur, non ab ipſo Rege ſolo, ſed & ab Exercitu quoque, utpote paullò iniquiores, repudiatæ ſunt. In hoc uno diſſo-

Nulla in hiſce habita ratio ſcotorum.

næ, quòd in hisce novissimis nulla habita sit *Scotorum* ratio.

Quibus Conditionibus adstringuntur Delegati Pacificatorij.

Pacificatores autem non aliâ donantur, quàm ad Regia argumenta respondendi autoritate, rationésque retorquendi ad Regium Assensum expugnandum. Nulla illis *Propositionem* ullam emolliendi, vel unam immutandi vocalem, imò ne *præfationem* prætereundi potestas. Jubentur autem identidem admonere Comitia de Concessionibus Regiis, totiúsque negotii de processu; omnia scriptis agere; imò & eodem ordine de Propositionibus disceptare, ad aliam Propositionem non descendendo priusquam de præcedente convenerit.

Colloquium Neoportiinstituendum.

Nec satis erat, Conditiones & Delegatos tam duris circumscribi Legibus, locum ipsum *Colloquii* ad *Neoportum* intra insulam

sulam *Vectim*, atque tempus adhuc arctius definiunt intra quadragesimum diem.

Regi etenim ad Colloquium evocato libertas hactenus indulgetur exeundi é carcere in Custodiam Insulæ spatiosiorem, sponsione etiam interpositâ, nusquam se ex Insula excessurum per quadraginta ab elapso Tractatu dies. *Servi*, sed ii ter ad Regis Ministeria aut Consilia necessarii accersuntur. Idque nominatim, & magnâ cautione à Comitiis adhibitâ; *Consiliarii*, *Theologi*, cum *Secretariis*, non in scenam tamen aut ad alloquium intromittendi; sed post aulæum & in proscænio astaturi; adeò ut unus, unicúique Rex Politicum se opponeret & Theologum selectissimis totius Regni Politicis & Theologis Parlamentariis. Regi concedantur Ministeria Servorum necessaria.

In

Mira Regis in Colloquio prudentia.

In Colloquio peragendo, tam incredibili prudentiâ & dicendi vi, rationum omnium momenta *Rex* solus eventilavit, repulitque, tantâ largiendi & condonandi lenitate, etiam quæ iniquiora redarguerat Postulata, modò nec *honorem* labefactarent, neque *conscientiam*, concessit, ut omnes in admirationem raperet, quodque divini plane ingenii fuit, vel inimicissimos in sententiam suam invitos pertraheret, quamvis ex officio & Capitis discrimine tenerentur, refragante Conscientiâ, disputationem producere: Certè paternam Benignitatem, quâ suis unius damnis à Belli cladibus Populum redimeret, luculentissimè ostentavit.

In medio Tractatu Senatu

Diu fervet circa res componendas Colloquium, cum ecce Comitiis innotescit, *Marchionem*

nem Ormundii in Hiberniam appulisse, istructum Autoritate Regiâ, qua *Deputati* titulo insignitus toti Hiberniæ præesset, Pacémque firmaret communem Conditionibus, quibus posset, Optimis; Exercitum quoque conscriberet ad Regem è captivitate liberandum. Mittuntur super hâc re literæ ad Delegatos in Insula *Vecti*, jussos à Rege postulare, ut Diploma reposceret *Ormundianum*, ejúsque Autoritatem Pacificantibus nimis molestam abdicaret.

res poscunt, ut Ormundii diploma rescindatur.

Interea ad Senatum transacta negotia frustulatim referuntur; ubi plures non minùs averso, quàm Rex propenso ad Pacem animo carpunt & minutatim arrodunt omnia, nisi suis terminis & ad præscriptam formulam annueretur; veriti nimirum (quod & palàm professi sunt

In senatu carpunt Regis responsa.

sunt ex iis nonnulli) nè vo
compotes reddendo, nullum
amplius inimicitiæ aut querel
locum relinqueret. Rex enim
pluribus præter omnium opini
onem astipulatus, non mod
rem ipsam, sed etiam verborum
scrupulos admisit.

Rex inexspectato pluri ma concedit.

Præfationi, non tam ad Pa
cem spectanti publicam, quà
ad ignominiam sibi suisque in
urendam, ægrè & non nisi præ
missâ cautione consensit, hâ
scilicet, *Nè quid in ista Dic
ta pro concesso haberetur, ni
ubi de Cunctis in universum con
veniret.*

Annuit *Propositioni primæ*, d
Declarationibus revocandis
Tertiæ, de Militia: *Quartæ*, d
Hiberniæ Administratione
Quintæ, de Publicis Solutio
nibus (modò intra biennium
revocentur ad calculum ista de
bita:) *Sextæ*, de Honorum ti
tulis

nulis abrogandis: *Octava*, de ſupremis Regni Magiſtratibus: *Nona*, de Sigillo Magno: *Decima*, de Londini Privilegiis: *Undecima*, de Curia Pupillorum, modò Compenſationis nomine centena librarum millia annuatim penderentur.

In iſtis omnibus, Aliorum Avaritiæ & Ambitioni facilem ſe prædam exhibuit; & dum Regnum aliis pacatius redderet, ſuis manibus eripi permiſit.

Secundæ Propoſitionis Articulis omnibus Aſſenſum præbuit, excepto unico de Epiſcopis, corúmque reditibus: In iſto tamen non defuit omnino Comitiorum votis. Quicquid enim à Divino Inſtituto non plarè promanâſſe conſtaret, penitùs abrogari patitur, adeóque Archi-Epiſcopatum intercidere; Epiſcopalem etiam

Juriſ-

luriſdictionem, i. e. Diſciplinæ ſeu Regiminis Eccleſiaſtici exercendi dignitatem; non item vim Ordinatricem, in ordinandi Diaconos & Presbyteros jure poſitam, utpote Apoſtolicam, labefactari ſinit.

Tandem verò (intorquentibus, inter alia, quæ meliùs refutare potuit, argumenta, Neceſſitatis telum Synodi Magiſtellis & Pacificatoribus; necnon, in aliis ipſi ceſſuros Senatores, modò in hâc re de rigore conſcientiæ remitteret, ſpe factâ) Ordinandi munus per triennium haud exercendum ab Epiſcopis abſque Presbyteratûs aſſenſu, imò ſuſpendendum, indulget; donec, viginti Theologis à ſeipſo delectis, cum Synodo, Comitiorum juſſu concita, conſilium habituris, certi aliquid de Regimine Eccleſiaſtico conſtitueretur, Cui cum

cum Senatu consentire promisit; interea temporis Presbyteratum experimenti gratiâ ratum esse, haud reluctatur.

Fundos & Reditus *Episcoporum*, Sacrilegii horrore perterrefactus divendi, & ab Eccle. sia abalienari non passus est; *elocari* tamen *in nonaginta novem annos, parvo pretio annuatim, in hæreditarii juris testimonium, & in Episcoporum alimoniam persolvendo* permisit modo, post finitum hunc terminum, *ad Jus Coronæ revertentur*, in Eccle siæ usum erogandi; certò interim apud se statuens, propriis Reditibus redemtos in Ecclesiasticos usus effundere.

Septimam de Delinquentibus Propositionem, propriis in periculis haud immemor Amicorum, subscriptione suâ confirmare nequiit. Permittit autem, ut

I.

I. *Moderatæ Pecuniarum multæ his irrogentur.*

II. *Prohibeantur ab Accessu Regio, Aulâque; etiam ut horum quidam Regno exulent, non tamen sub notâ Perduellionis, nec jactura Vitæ & Possessionum plectantur, sed multâ pecuniariâ constituendâ si contra fecerint.*

III. *Jure assidendi in Comitiis Parlamentariis per triennium non priventur.*

IV. *Judicio sistantur, si ità visum sit: & si quid admiserint contra latas Angliæ Leges* (quis Regiis favere pro comperto erat) *promerito luant.* Iniquum existimabat plecti quempiam propter fidem sibi præstitam, etiam & secundùm conscientiæ Juríque Municipalis dictamina, per Legem ex post-facto. Alios tamen ejusdem Propositionis Articulos concedere placuit, ea Lege, si nimirum Ecclesi-

cleſiaſticis probis, doctis, & Scandalo liberis, tertiâ parte Beneficiorum frui liceret, nec hi concionandi munere penitùs abdicarentur.

Autoritatem *Ormundio* eo ipſo cùm cuſtodiæ traditus eſſet temporis Articulo demandatam, abrogare nequit, niſi in aliis ſibi cum Comitiis convenerit; hoc ſi fieret, tum (juxta Conceſſiones ad quartam Propoſitionem) Comitiorum pro arbitrio ſolùm res Hibernicas adminiſtrari placebit. Interea tamen literas *Ormundio* ſcribit, in quibus jubet, rè quid in ea poteſtate exſequenda moliatur, quamdiu Diæta, & ſpes ulla Pacis ſupereſſet.

Durante colloquio (nè iniquas continuò vices Majeſtas Regia ſuſtineret, inſuper ut quo erga illum affecti animo eſſent Senatores, pertentaret)

Rex

Quædam tandem Rex ipse pro se proponit

Rex Proposita æqua satis, & Publico profutura, Comitiis transm ttenda exhibet.

Primò postulat, *ut Londini vel alio quocunq. in Palatio proprio versari sibi liberum sit, propiusque cum ipsis Comitiis agere, idq; liberè, honorificè, & securè, ut fiat.* Quod Postulatum

Quibus magna ex parte Comitia astipulantur.

concessis Propositionibus, indulgendum ipsi fore, Comitia in se recipiunt, sed Civium prius animis pertentatis, & pæ rè omnium (sarè Optimorum & longè plurium) subscriptis manibus animata

Secundò Rex postulat, *uti Reditus omnes recipiat, & Emolumenta Coronæ.*

Tertio, ut *Compensationem referas pro legitimis Juribus quæ Parlamento visum fuerit abrogare*, H sce itidem Comitia haud gravatè astipulantur.

Quarto, ut *Amnestia seu Oblivioni*

livionis lege ſancitâ, rerum omnium quæ graſſante Belo acciderunt, ipſa memoria funditus deleatur. Huic Poſtulato non adjiciunt calculos, niſi cum cautelis & limitationibus, quarum beneficio Comitiorum aſſeclis liceret ferè quenquam è Regiis perſequi.

Rebus propè ex animi ſententiâ, omnino præter exſpectationem, compoſitis; Delegati Pacificatores Pacem, quam animis ſuis percipiebant, Regi quoque, ſed vani Augures, pollicebantur; rati nempe (uti par erat) Comitia aliquantiſper à rigidis Poſtulatis receſſura, cùm Rex ad ipſos leniendos, utriuſque planè Regni, *Angliæ* & *Hiberniæ* de Imperio ceſſerit. Imò læta Concordiæ ſpes omnium ferè ſuſpenſis animis affulſit, & ſubſequuta dubio procul fuiſſet, nj Factioſi homines

Spem Pacis omnibus affulgentem.

Factioſi intervertunt.

mines, qui clandestinis artibus nos dudum in bella protruserant, palàm jam & armata manu optatum Colloquii fructum, & coalituram illico Pacem intervertissent. Quo modo autem id effecerint, & vos exteros scire operæ pretium fuerit, & summa, quantum potero, fide enarrabo:

Quo modo. Dum Diæta celebratur, pars illa Exercitûs, quæ priùs felicem Belli aleam experta, Victricia Signa domum retulerat, stativa occupat sub imperio *Fairfaxii* (cui, seu malus Genius, sese adjunxerat *Iretonus*) tam prope *Londinum*, ut diculæ dimidiatæ spatio liceret iter illud emetiri, & oprimere imparatos Adversarios, modo subitanea occasio id requireret.

Ductores exercitus simulant sibi perplacitu- Interea *Fairfaxius*, *Iretonus*, aliique Tribuni demisse sese in publico gerunt, *placitis Comitiorum*

tiorum ſemper ſe obtemperaturos. Pacẽ publicam ſibi-ipſis præ omnibus gratam futuram, quâ Militia tadiis liberi res ſuas privatas procurent, & poſt tot exantlatos labores quiete fruantur, præ ſe ferunt. Privatim vero (collatis cum factione ſuâ, *Comitiis* intermiſtâ, conſiliis) permittunt inter cohortes & legiones gregarii milites, minorumque ordinum Ductores conciliabula agitari, & Petitiones fabricari (quibus *irritus fieret cum Rege Tractatus, & ſupplicium de omnibus indiſcriminatim, Regiam perſonam jam tum callidè impetentes, Reipublicæ inimicis exposcerent*) etiam & evulgari, preliſque impreſſas ad tentandos Vulgi animos propalari. [Dubium, annon & harum Petitionum Autores extiterint ipſi majorum Agminum Ductores Tribuníque] In eandem ſententiam per

ram Pacem.

Interim gregarios milites adverſus Pacem exſtimulant, ut & Regem in ſupplicium poſtulent.

Emiſ-

Emissarios (præsertim *Hugonem Peters*, Ministerii desertorem juxta & opprobrium, impigrum, effrontem, & procacem hominem) passim locorum dispositos, milites, per se satis faciles, in spolia & res novas alliciunt.

Congregantur Milites prope Londinum,

Interea quamprimum insurgentes Plebios (quorum suprà meminimus) dissipare, præsidia per singulas provincias firmare, & itineri se comparare potuerunt, versùs *Fairfaxii* stationem omnes totius Regni Milite accersuntur, qui Victoriis ovantes, & (partes Victrices sequentibus quam plurimis) auctiore numero confluunt. *Iretonus* (simultatis inter ipsum & *Fairfaxium* exortæ famâ in Vulgus sparsâ) privatim sese intra castellum *Windsorense* recondit, & *Remonstrantiam* magno verborum apparatu, & Eloqui

Iretonus Remonstrantiam effingit ad versùs Pacem,

ambitione

ambitione procudit; quâ, ſub *Exercitus* nomine, *contra pacem cum Rege pactam, Regiſq; reſtitutionem, argutiis neſcio quibus contendit*; imò *Regis ipſius caput ad ſupplicium expoſcit*; *petit Iudicio ſiſti undecim illos Senatores, quos anno ſuperiori Perduellionis poſtularat Exercitus*; *excludique a Senaculis alios omnes, qui Comitiis olim adhæſerant, cum fugerent ad exercitum Oratores, reliquique Factioni iſti mancipati*; *ſtipendia Militibus debita perſolvi é Regio cenſu, & Decanorum Capitulorumq; poſſeſſionibus in hunc præcipuè finem, Sumptuſque publicos ferendos, dividendis*; *Terminum præſenti Parlamento ſtatui, inita magis æquatione de Repræſentativa Populi in poſterũ eligenda, penes quam ſumma rerum poteſtas ſit*; aliaque hujus generis complura ſatis pro Imperio poſtulat: Idque Exercitus nomine.

I Col-

Colloquii fine jam appropinquante (quod protelari, & artibus ſuis turbari, quò meliùs interim in unum ſe contraheret Exercitus, curabant ſedulò *Oligarchorum* ſimul & *Democraticorum* Factiones, quæ Parlamentariis ædibus intererant) *Ductores Exercitûs* ab inſula *Vecti*, & *Comitiis* de omni rerum proceſſu & opportunitate ſuis negotiis accommodâ edocti, *Conſilium Caſtrenſe*, quo Tribuni omnes, minoriſque ſortis militares Præfecti conveniunt, indicunt; ibi prolatam lectámque *Iretoni Remonſtrantiam*, quaſi de Cælo delapſam magno plauſu excipiunt, eamdémque tanquam ab omnibus comprobatam formidabili titulo *Exercitus* inſcribunt, Comitiis deniq; exhibendam procurant, nomine *Exercitus* & *Populi Anglicani*, cujus ſi conqui-

Quæ militari Conſilio comprobatur, & Comitiis exhibetur

ſit

ſita fuiſſent ſuffragia, vix mil-
leſimus præbuiſſet aſſenſum;
reliqui autem perfidum ſceleris
Caput cum integro Satellitio,
ceu humani generis peſtes malæ
& cruci devoviſſent.

Senaculum verò Inferius tan-
tos ab ipſa temporis neceſſitate
ſibi ſumpſit animos, ut auſum
ſit (iſtâ Remonſtrantiâ ad tem-
pus ſepoſitâ) Regiis, quas præ
manibus habebat, Conceſſio-
nibus penſitandis inſiſtere.
Quod cùm Præfecti Exercitus
ſtomacharentur, tam indignè
nempe ſe ab iis tractari, qui
ſibi omnem, quâ gaudebant,
dignitatem acceptam ferrent,
immiſſis in *Vectim Inſulam* auxi-
liaribus copiis, Regi manus
injiciunt, & ex Inſula dela-
tum, in *Caſtello Hurſt* (qui ex
oppoſito Inſulam ſpectat, locus
anguſtiſſimus, ſordidus, & mari-
circumfluo inſalubris) inclu-

Pergit nihilomi-nus Infe-rior Con-ſeſſus in penſitan-dis Regiis Conceſſi-onibus.

Regemque abripiunt ex Inſula Vecti.

Signa Londi-

num versus movent; & occupant stativa circumcirca Senatum

dunt, simul etiam signa *Londinum* versùs moveri jubent; Palatia Regia, & Nobilium ædes Comitiorum atriis finitimas præsidiis occupant, circumfusis locis vicinis Exercitu. Sperantes hujus audaciæ præ metu dilapsuros in latibula (prout solenne fuerat) qui contrà sentiebant; & suæ factionis hominibus occupantibus Comitia integrum ipsis fore, sub Auctoritatis Parlamentariæ larva sub patrocinari violentiæ, & quicunque suis rationibus inservirent suffragia, sive Decreta sancire. Fefellit vero spem horum eventus. Nam plerique Parlamentarii' circumsonantes Militum fremitu, armorùm questrepitu nîl territi, Senatoria (utì sibi persuaserant) Auctoritate satìs muniti, solito frequentiores coeunt consilium inituri.

Coeunt tamen Senatores Consessus Inferioris;

In Senaculo Inferiori de Re- disceptantque de Regiis Concessionibus.
iis Concessionibus usque in
iem posterum accriter disputa-
um est (dum interea de *Presby-*
eratu, de *Fœdere Nationali*, de-
ue *Delinquentibus* (in quibus
ex satis non fecerat Comitio-
um placitis) scrupulos nectunt
& disseminant rixas quibus in di-
ersum alias partes agerent, lon-
que oratiunculis tempus tere-
ent. *Independentes Oligarchici*
& *Democratici*, quo totus Exer-
itus in Civitatem immigrandi
patium lucraretur) In istam
andem sententiam descendunt, Decernunt Concessiones Regias idoneum esse
Concessiones Regias idoneum esse
Pacis per ipsos stabiliendæ funda-
mentum. Quæ sententia ducen- Regias idoneas esse stabiendæ Pacis fundamenta.
is suffragiis (dissentientibus
ix sexaginta viris) comproba- Cui & adstipulantur Proceres
a est. Cui in terminis die se-
quenti non segniter adstipula-
ur *Superior Senatus*, proroga-
o statim in septimanam (donec

defervesceret aliquantulùm ist impetus) conventu. Delegat protinus à Domo Communi um seliguntur, quibus deman datur, ut *Fairfaxium* & *Ducto res Exercitus* eâ de re certiore faciant.

Hoc male habuit Oligarchicos.

Oligarchicos hoc malè ade habuit, ut Orator *Lenthalin* (qui toto pectore jam hauser eorum insaniam) statim palâ in Comitiis interminaretur *Nunquam in posterum istis, sententiæ mordicus adhæserin copiam fore ad Comitia conven endi.* Et revera proximo Consel sûs die, Tribuni quidam, unâ v alterâ legione pedi um, cum co horte Cataphractorum circum stipati, omnes Inferioris Camer accessus obsident, ingressuri squ Senatoribus sententiæ eoru adversis nempe quadragin cordatioribus consultioribu que viris violentas manus inj ciunt

Ductores Exercitus obsident Senacula.

Incarcerant Senatores

ciunt. Centum & quinquaginta, plùs minùs, alios Comitiis arcent, nec ullis indulgent introeundi licentiam, nisi quos probè norant factioni suæ velificaturos. Aliquos vero scrutinium præterlapsos, simul ac constaret Senaculum ingressos sedes ibi occupare, scripto tanquam ab Amicorum vel Clientum aliquo ad Colloquium evocante, januam versùs pellectos, & frustrà Senatus Autoritatem inclamantes, ex ipsa Senaculi Camerâ vi abripiunt.

150 alios arcent à Comitiis.

Tribunes nonnullos è domo Comitiorum

Multis malè modis exagitata, ludibrio exponuntur captiva Parlamenti Membra, carceriscque squalore diu macerantur; atque hos inter complures qui Parlamentariam Causam præcipuo loco, ceu *Archistrategi, Præfecti, Tribunique* propugnaverant, fortem & fidelem navârant operam, hanc denuo

Captivos male tractant.

gratiam reportant. Imo *Prinnus*, ille fusissimorum pro Parlamento Scriptorum indefessus Autor, eodem cum cæteris in luto hæret. Hinc passim obstupescentibus hominibus inscrutabilia Dei Judicia, qui *suorum stipendiariorum manibus indignè adeò tractari permisit eos, qui priùs manus audaces in Regem suum Subditi injecerant. Sed & hoc ipsum repurgandi Senatus fuco & Reformationis titulo cohonestant.*

Arripit Autoritatem Senatus Oligarchica Factio, & circiter viii;

Sic ad paucos vivos Senatus Inferior redactus est, eosque omnino Exercitui mancipatos, vel (ut verius dicam) præcipuis Exercitûs Ductoribus, quibuscum Castris in Senatum retroque commeantibus, jam quotidianæ Sententiarum collationes fiunt; & Castrensi prius Concilio decernitur, quod Comitiis (jam invicem sub milite merentibus) statuendum proponitur,

quos tamen Milites moderantur.

ponitur, quorum Autoritatis larvam ſuis deſignationibus obducunt.

Ex tot centenis Senatoribus, Capitum denuo ad hanc Cameram coeuntium numerus, vix par inferioris Senaculi nomini ſuſtinendo, quadragenarium ſcilicet ægrè attingit. Eorum etiam nec tantùm minimum, ſed & peſſimum in imo, & quæ de *Comitiorum* fæce ſupereſſe conſtat. Quin & horum magna pars *Ductores* ſunt *Exercitus*. Adeo nihil plane de Senatu reſtat, præter nomen; tam grande nefas horrefcentibus, & ab ipſorum conſortio aufugientibus etiam nonnullis qui conſcientiæ ſuo deluſi *Independentium* Parti nomina dederant.

Hi pauci hominiciones de ſumma rerum Anglicanarum ſtatuenda, de *Rege plectendo*, Legibus patriis ferendis & refi-

Statuunt de ſummis Regni Negotiis.

De Rege plectendo.

gendis, Regiminis aviti fundamentis penitus subvertendis, hi, inquam, de rebus hisce determinandi potestatem sibi solis arrogare non erubescunt. Decreta olim de *Rege non amplius compellando* (surreptitia illa, vi & dolo malo extorta, plenis verò utriusque *Senaculi Comitiis* rescissa) de novo rata esse jubentur: altera verò illa, *De Colloquio cum Rege*, irrita. Illud potissimùm, quo Regiæ Concessiones pro idoneâ Pacis futuræ basi habendæ statuebantur, exploditur, & cum ludibrio expungitur, utpote indignum & minimè Parlamentarium scitum. Nova prioribus substituuntur, à Communium horum cœtu, Plebiscita; unde suffragiis invadunt, quod priùs Armis arripuerant, Imperium.

Decreta *De Rege non conveniendo* rata esse jubent; *De Colloquio instituendo* irrita.

Sciscunt primò, *penès Populum potestatem omnem primitus residere*. Secundis.

Scita præmittunt in Regis Caput.

Secundò, *Ad Populi Delegatos, seu Repræsentativos* (seipsos volunt intelligi) *Domus Communium viros id potestatis pertinere.*

Tertio, *Proinde vim Legis obtinere Populi seu Communium Placita, citra Regis aut Procerum suffragia*; Horatianâ planè lege,

Quod Plebs sciverit, id Populum teneat.

Quartò, *Contra Populi Repræsentativum sive Parlamentum arma ciere, & bellum eidem inferre, crimen esse Perduellionis.*

Quintò, *Regem ipsum contra Parlamentum arma sumsisse, eóque nomine sanguinis per Civile hoc bellum fusi reum esse* (quò suis capitibus scelus amoliri viderentur) *sanguinéque proprio crimen illud expiaturum.*

Hisce sic præludebatur grandi (quod sensim oportuit moliri) Tribunal Subditorum eri-

gunt adversus Regem,

liri) & (horresco referens) atrocissimo sceleri. Hac tanta (quantam sibi ipsis visum est sumere) potestate freti non verentur Tribunal novum Subditorum abjectissmorum in Regem erigere; cui *Justitiæ-Curia-Suprema*, nomen imponunt, à nomine Reverentiam mutuaturi. Huic Iudices centum & quinquaginta præficiuntur (ut numero saltem Populum repræsentarent) Factionis universæ factiosissimi vindices, quibus potestatem faciunt sistendi, audiendi, judicandi, & mortis plectendi *Carolum Stuartum* Regem ANGLIÆ.

E sua factione 150 Iudices in hoc facinus constituunt.

E Proceribus ex Iudicibus Regni.

Horum in numerum adscribunt *Comites è Senaculo Superiori* sex, *Indices* etiam Regni numero ab ipsis electos. Pars vero maxima conflata est è *Ductoribus Militum*, (qui priùs Regis in excidium conjurarant) *Camerarij*

E Ductoribus Exercitus.

Infe-

Inferioris Membris, Regio nomini infensissimis: Reliqui homines è Civitatis Londinensis, aut vicinæ fæce, Hos inter unus aut alter Sutor Calcearius erat, Cerevisiarii, Aurifabri, aliique Mechanici plures: qui foro cessarant, Abliguritores, Decoctores, Scortatores (qui tamen Sancti audiebant à suæ Sectæ Discipulis) plurimi. Imò vero nullus erat, qui peculatui suo, Sacrilegio, repetundis, aliisque facinoribus impunitatem vel Regios reditus, Palatia, Supellectilem sibi cessuram, vel munia quæstuosa in se, ob tam audax facinus conferenda, non sperabat.

E senatoribus Inferioris Consessus

E Mechanicis.

Decoctoribus.

Obnoxiis hominibus.

Dynastarum interim vix ulla ratio habebatur: atque vulgò credebatur eosdem sponte sua à Superiore Senaculo abfuturos utpote tantis periculis perterrefactos, præter quatuor aut quinque

Superior Senatus flocci penditur.

quinque Oligarchiæ sectæ mancipia. Horum Autoritatem sibi fore satis validam autumabant *Factiosi* cuivis facinori corroborando. Neque omni ex parte illusa eorum spes fuit; In summo tamen negotio cessit infelicius. Pauci enim Dynastæ quotidie Comitiis interesse consueverant, eo autem die, quo approbandum Procerum Senatui Decretum, *De Rege sistendo*, deferebatur ex *Camera Communium*, inopinatò septemdecim adsunt, qui omnes (ne iis quidem exceptis, qui *Oligarchicis* favebant) non modò Assensum præbere detrectant, sed & ipsum rejiciunt Decretum, ut *damnosum nulliſque Legibus innixum.*

Placita tamen sua mittunt Oligarchi, ei ab eodem corroboranda

sed incassum. Decretum ex inde ejicitur ut noxium & illegitimum.

Hinc excandescere *Grassatores* ac vindictam spirare, ob publicam adeò sibi inustam infamiam. Cæterùm imprægnantiarum satis ipsis visum est, ut

Hinc Prooeres omnes ex albo Iudicum Regio-

è

é numero Iudicum contra *Regem* delectorum, *Proceres* omnes expungerent. rum ex punguntur

Mox veró ex eodem albo eximebantur *Regni Judices*, quod in hoc negotio privatim sentententias rogati (quamvis ipsi nuperrime, mediante hac Novatorum Factione, in officia sua Comitiorum Autoritate evecti fuerant) respondissent, *Esse contra receptas Leges & Consuetudines Angliæ, Regem Iudicio sisti* Vt & Regni Iudices ocu placiris istis contrarii.

Præsidem huic Curiæ præponunt qui ad hoc munus parem allaturus erat famam & dignitatem, obscuris nempe natalitiis rabulam *Bradshaw*, frontis effrictæ, linguæ petulantis, hominem nuperrime vel inter suæ professionis viros, nullius pretii; Procuratorem vero quendam *Cook*, ejusdem farinæ, homuncionem egenum (polygamum ferunt) mille defun- Præsidem Curiæ quem eligunt & Procuratorem.

ctum

ctum artibus, & facinoribus ad panem emerendum, & jam aucupandi lucelli spe promptum in quodlibet facinus. Privatim consulitur per dies aliquot de materia, formâque sive modo perpetrandi facinoris: ubi ad Accusationem Regis concinnandam, maximam elocavit operam *Dorislaus* quidam, Legum Doctor, Germanus, exulem vel transfugam appellare nescio.

Interea Ministri Presbyteriani contra declamant.

Reclamant interea *Ministri Presbyteriani Ecclesiarum Londinensium* ferè omnes, & ex plurimis Provinciis plures; imò ex *Independentium* partibus nonnulli, concionibus è suggestu, literis, colloquiis, libellis supplicibus, Protestationibus & Remonstrantiis publicè divulgatis, obtestantur, *nè contra tot Iuramentorum horrendas Obligationes, contra fidem publicam,*

priva-

privatam, Declarationibus, politationibus communitam, contra Leges Gentilitias, contra sacræ Scripturæ & Religionis sanctiora dictamina, imò contra Reipublicæ utilitatem manus suas & regnũ cruore regio commaculârent. Scoti per Delegatos obviàm eunt, contrà protestantur; *Ordines Belgi fœderati* per Oratores interponunt, operam omnem adhibent, prece, pretio quoque oblato; *Nobiles Angli* sese Obsidum loco, aut (si poscerent) succedaneorum vice offerunt unicos, siquid Rex peccârit, flagitii Ministros. Fremit, mussitàtque *Populus*, ægrè vanas sine viribus iras compescens.

Scoti quoque contrà protestantur.

Ordines *Hollandiæ* interponunt.

Proceres sese obsides pro Rege offerunt.

Totus Populus fremit.

At frustrà hæc omnia. Nam his ex facili contemptis tuentur se *Novatores, obtentu providentiæ divinæ sanctique spiritûs impulsu.* Mactos esse jubet è suggesto

At frustrà

Quodam *Peters* è

Peters

suggesto judices exstimulante.

Peters (saxeæ frontis histrio, qui flagris ignominiosè cæsus Cantabrigiâ cessit, ab eo tempore navatâ Schismaticis operâ mendacissimus, adulter, horum tamen dignissimus Apostolus) *adesse tempus* docet, *quo Sancti terræ Reges eorumq; Nobiles ferreis vincirent catenis* (sic prophanus nebulo Sacram paginam interpretatur) *monétq; nè dubitent ad se prophetiam spectare, præconci ne Sanctos Judices identidem compellat, quinq; millia non minus Sanctos in Exercitu quam in cœlo apud Deum ipsum versari protestatur se compertos habere*, flexis in suggestu genubus, lacrymis fictis, elevatis manibus, & *Populi Anglicani nomine obnixè petit ut Institiam exequantur in* Carolum, *& nè* Benhadad *inimicum dimittant incolumem.* Imò in Monarchiam ipsam insolentissimè debacchatur & gliscente livido

livido ingenio historiam illustrat, quâ *Arbores in eligendo rege, vite atque olea recusantibus id officii, asperiorem subiere rubi dominatum. Regium regimen rubeti instar esse docet.* Hujusmodi Argumentis incitat firmâque novos hosce *Iudices*, satis superque contra *Regem* propriâ indole ferocientes.

Alius item præter *Petrum* istum Præco designatus è fæcialibus, qui circumstante (ne lapidibus obrueretur) Equitum turma, præcinentibus Buccinatoribus, citabat adversùs Regem quoslibet Actores, siquis illum cujuspiam Criminis reum cognosceret: quod in *Aula* prùs *Westmonasterienſi* evulgatum, deinde aliis in locis Civitatis *Londini* frequentissimis. Per Preconem citantur Testes actoresque adversùs Regem.

Hisce coram Iudicibus, novo insidentibus Tribunali, *augustissimus* Rex sistitur

ſtiſſimus *Carolus* tribus Regnis (ſi per illos licuiſſet, florentiſſimis) exutus; jam etiam, quæ ſola ſupererat, vitâ ſpoliandus, nullis incompoſiti animi aut vultus indiciis deducitur. Accuſatio perlegitur, in quâ *poſtulatur, Anglicani populi nomine, Perduellionis, Tyrannidis, Cædium, & rapinarum omniũ, quæ bello acciderant:* multis in exaggerationem adjectis, in eo totius Criminationis pondus reponunt, quod *Bellum contra Parlamentum moviſſet* (quod ipſi tamen vi & armis protrivérant) immensa ſpectante Corona, gemitibus, ſuſpiriis, lacryminſque Optimi Principis ſortem deplorante.

Accuſatur.

Rex audita criminatione, vultu, verbiſque Majeſtatem teſtantibus, ſupra quàm ſtylo aſſequi quis poſſit, novos iſtos Judices interrogat, *Qua Auto-*

Autoritatem fori

ritate

ritate Regem Regem ſummo jure in ſuum, contra fidem publicam (quæ nuperrimè data fuerat cum utriuſque Ordinis Senatoribus colloquium inſtituenti) *pro Tribunali ſiſterent? Quâ* (inquit emphaticè) LEGITIMA AVTORITE *? Nec enim ſe latere dixit plurima paſſim graſſari Imperia, nullis Legibus innixa; ſicuti Latronum, Prædonum in compitis: declarent modò quo Jure hanc, qualiſcunq: fuerit, poteſtatem ſibi arrogâſſent, séque libenter, reſponſurum objectis. Quòd ſi minùs poſſent, piaculum hoc à ſuis capitibus & à Regno ut avertant, monet; quicquid illi fecerint, ſibi fixum, non prodere Provinciam à Deo traditam, & longævo ſtemmate confirmatam.* dubitam vocat

Præſidi oggerenti, Eum *Populi Anglicani Jure, cujus Electione in Regem adſcitus erat, in examen* Quam affirmat Præſes à Populo, Regem

Angliæ eligente derivari. Rex inficiatur.

examen vocari; Reponit Rex, *Neutiquam Electivum sed Hereditarium annos supra mille ad Se Regnum devolutum; Populi Anglicani Jura Se manifestius asserrere, autoritatem illegitimam & arbitriam recusando, quàm Judices vel alios quoscunq; astruendo: Populi Parlamentariis in Comitiis Jus & Potestatem ostentari, Neminem vero hic cerni Nobilium Ordinum, quos Parlamento utique constituendo adesse oportuit, quin & Rex aliquis interesse debuit; verum nec alterutrum, nec utrumque Parlamenti consessum, nec aliud ullum in Terrarum Orbe Tribunal quicquam Juris habere, Regem Angliæ in ordinem cogendi, multo minus edittiios aliquot Judices, Inferioris Senaculi, ejusdemque proculcati, Autoritate larvatos. Quin proferant saltem Autoritatem*

hanc

hanc ſuam denuo monet, nè ſe defenſioni ſuæ defuturum. Sibi quippe idem eſſe ſtagitii Tyrannicæ poteſtati cedere, ac legitimæ obniti; ſæpe orationis filum interrumpente Præſide, & tandem ad Cuſtodiam abripi captivum imperante.

Secundo tertioque Rex ſiſtitur.

Jam ſecundò, tertióque ſiſtitur ad Vulgi Tribunal Regum Optimus, ubi Præſes eum de Crimine poſtulat, mandátque ut Articulis objectis reſpondeat, niſi capitalem audire mallet ſententiam. Rex autem conſtanter de Auctoritate fori iſtius percontatur; Minoris æſtimari à ſe vitam ait, quàm Honorem, Conſcientiam, Leges, Populi Libertatem; quæ ſimul omnia nè pereant, graves ſubeſſe Rationes, quare Defenſionem ſuam, apud iſtos Judices proſequi, novámque Judicii formam agnoſcere, non liceret.

Rationes allaturum contra Curiæ Autoritatem.

liceret. Tribunal siquidem in Regem erigendi, quæ unquam potestas Subditis, aut quibus Legibus concessa est? Non utique Divinis, quippe quæ obsequium è contrario Principibus præcipiunt; non Humanis, nec Gentilitiis nostris cùm Leges Angliæ postulationes omnes Regis nomine fieri jubent; nec ullam Iudicandi potestatem vel in Subditorum abjectissimum, Senaculo Inferiori (seu communium) indulgent. Ni denique profluxit id Potestatis ab Autoritate (quæ fingi potest) extraordinariâ à Populo Delegatâ, cùm nè decimum quidem quemque (millesimum potuisset dicere) hac in causâ rogaveritis.

Præses intercipit, & insolentius increpat.

Præses identidem, ut priùs, interrumpens orationem, nunc porro insolentiùs increpat, sortisque suæ memorem esse jubet; Curiæ Ius suum abundè constare asserit

asserit, nec audiendas à Curia Rationes ullas, quæ suæ Autoritati detractum irent. At quænam (inquit Rex) *aut ubi Gentium est illa Curia, in qua nullus est rationi locus? Imò* (subjicit Præses) *ipsam hanc esse istiusmodi sentiet. At* (instat Rex) *ut saltem in scriptis permittant rationes exhiberi, quibus satis si fecerint, se Iurisdictionem cessuram.* Hîc pernegare non contentus, sed insuper excandescens Præses, *abripi captivum jubet*, nihil aliud ad ista regerentem, quàm, *Memineritis Regem esse Vestrum, cui aures avertitis. Fruſtrà sanè Subditi mei Justitiam à vobis exspectaverint, qui Regi Vestro causam suam acturo aures obturatis.*

Rex jam quartò ad Iustitiæ (dicam? an Injustitiæ) forum accersitur; ubi Præses ostro refulgens, Rex quarta vice sisti-

fulgens, *Regis contumaciam acerrimè perstringit, longanimitatem fori ubertim collaudat à. Iubet ut jam tandem Curiæ se submittat, aliàs pronunciatam in se capitalem sententiam anditurus. Rex verò iis coram causam dicere constanter recusat; habere autem se nonnulla ad rem Populi Pacémque Regni spectantia, quæ coram utriusque Ordinis Senatoribus expromendi libertatem desiderat. Illi verò nè hanc quidem Ipsi gratiam* (haud infimæ quidem sortis hominibus negari solitam) *concedere dignantur, nè scilicet id cedat in moram & sufflamen Justitiæ.* Ibi tum Rex, *subeundam potiùs unius aut alterius diecula moram, quàm præcipitandam sententiam; perennes Regno Tragœdias, infantibúsq; nondum natis miserias allaturum. Cunctandi occasiones* (inquit) *si captarem,*

Recusat iterum sese Autoritati Tribunalis istius submittere.

Copiam poscit Senatores utriusque Consessus conveniendi

captarem, anxiùs contestatâ lite causſam dicerem, quæ tempori protrahendo, & deformi sententiæ paulisper saltem remoranda sufficeret: Sed ità Legum, Patriiq; Iuris me Defensorem geram, ut malim pro hisce mori, Populi mei MARTYR, quàm istiæ gladii ferociæ prostituendo, libertatem qualemcunq; meam aucupari. Loquendi autem brevissimam hanc libertatem ideo postulo, ante latam fœdam atrocémque sententiam, quòd probè nôrim difficiliùs eam retrectari posse, quam antevertii.

Præses concepta oratione præludit Sententiæ.

Atat, quâ cœperat immanitate, pergit ad sententiam Præmissa oratione, qua contumaciam Regis, & Criminis atrocitatem exaggerat, Parlamentariam astruit Autoritatem, prolatis in medium exemplis, tum domesticis, tum exteris, præsertim è *Scotiâ* (quàm rite

ipsi viderint) quibus Populus in Reges animadverterat: *non minorem esse Populi Anglicani in suum Regem potentiam asserit, majorem quàm aliorum omnium Regis hujus reatum, utpote qui* (juxta *Caligulæ* votum) *totius Regni jugulum præcidere tentârat, Bello adversùs Parlamentum intentato.* Iubet proinde legi sententiam sub hâc Formula:

Capitalem sententiam legi, Iubet.

Quoniam Carolus Stuartus *à Populo postulatus Tyrannidis, Perduellionis, Homicidii, & Administrationis malè-gestæ, nec pro se quicquam respondit, Contumaciæ denuo juxta ac obiectorum Criminum reus*

reus, prædictus Carolus Stuartus *neci adjudicator, Caput à Corpore sejungendo.*

Quâ pronunciatâ, qui aderant Iudices sexuginta septem (cæteris, inter quos *Fairfaxius* ob horrorem sceleris interesse non sustinentibus) invitante Præside, assurgunt in sententiæ comprobationem, quasi audaciſſimi facinoris conscientiâ elati.

Iudices quotquot aderant, assurgunt in comprobationem sententiæ.

Abripitur indè Sacra *Majestas* militibus illudenda, in atrociſſimi Paricidii proœmium (ut plurima Christo suo similima pateretur) qui posita omni *Regii* Nominis Reverentia, quasi triumphos de Captivo agerent, immani Barbarie *Justitiam Justitiam* (instigante *Petro* isto prædicto) sicut olim *Judæi Crucem, Crucem,* vociferantur.

Regem abripiunt Milites.

ludunt.

& inhumaniter exagitant

Prætereuntis veſtimenta conſpuunt: Vnus (quod, inter alios adſtantes, Tribunus quidam è Regiis Iudicibus retulit, non ſine militis animoſi laudatione) Venerandos Vultus ſalivâ conſpurcat. Nicotianæ nidorem quem Regi gravem eſſe nôrant, in os reddunt, tubulorúmque fruſtra præ pedibus obambulanti projiciunt: aliis etiam inhumanitatem imponunt: nunc vel pileo prætereuntem ſalutantes fuſtibus mulctant; imò quendam paullò-humaniorem, & illud (*Miſereatur Deus*) ingemiſcentem exanimant. Ingerunt ſeſe conclavi, nec interdiu noctuve, ſolitudine, aut privato frui vel Sacellani ſui conſortio permittunt, cujus unius (Epiſcopi ſcilicet *Londinenſis*) idque ægrè, indulſerant acceſſum; cachinnis Sacra Ritu *Anglicano* peragentem proſequuntur

quuntur; Mordacibus dicteriis, frivolisque distinent Quæstiunculis, & perturbant ad extrema se parantem.

Magnanimiter & Prudenter se gerit Regia Maiestas.

Ille verò, magnâ animi præsentiâ, ad propè astantes conversus, dum *Justitiam* reboarent Milites aliqui, *Miserias animas!* inquit, *idem erga Duces suos exigui aris pretio agerent*; dum sputa exciperet, abstergens, *Christus Mei gratiâ plus passus est.* Ductores Exercitus, Milites, aliósque importunos Catabaptistas, qui suis Argutiolis & Disputationibus tentatum venerant, tàm validis in causam suam allatis argumentis repressit, ut ora plerisque obturaverit: scommata & ludibria facil contemptu dissimulavit, petulantiam negligendo elusit. Imò in his temporis angustiis, et inter hanc militum obstrepentium barbariem, animo semper ad

Religionem compoſito, confeſſioni peccatorum, condonationi Inimicorum, Euchariſtiæ Sacramento ſuſcipiendo, Lectioni ſacræ, piis Colloquiis incumbendo, omnibúſque Pietatis officiis fungendo inter hominum odia Divino velificatus favori, mortiſque terrores antequam ingruerent, propulſat ſuperátque.

Ad extrema ſubeunda ſeparat.

Iudices interea Edititii, privatis Conſeſſibus habitis de tempore, loco, totáque necis infligendæ ſolennitate conſilium ineunt. Vbi quæ fœda Mortis genera, pro odio & ſævitiâ cujuſque genii, damnato Cæſari irroganda propoſita fuerint, pudet referre, utcunque à fide-digniſſimis recepta.

Conſulitur à Iudicibus de modo & tempore necis infligendæ.

Quidam palo caput & membra paſſim transfigenda, (quod Perduellibus fit) duratura poſt mortem ignominia ſtatuerunt;

Alii

Alii laqueo enecandum, Homicidarum & Latronum ritu muſſitant: Nonnulli Regio Diademate redimitum & inſignibus indutum, in Monumentum Populi ſupra Reges potentis, plectendum volunt. Tandem ſatis eſſe cenſent, ut ſecuri percutiatur, ſuper contabulationem hunc in finem compaginandam, præ *Baſilicæ Albæ* foribus, juxta Regium Senaculum, ut ibidem ubi Solium aſcendere conſueverat, & Sacræ Majeſtatis oſtentare pompam, tranſiret ad funebre ſuggeſtum; & exuvias Majeſtatis poneret, ubi induerat Inſignia. Hic Triumphus, hæc trophæa ovantis vindictæ. Et quoniam inaudiverant, nolle Regem cervicem ſubmittere ſecuri Subditorum, uncis ferréiſque retinaculis armari pegma jubent, ad Caput, Manúſque (modo

reniteretur) revinciendas.

Non tamen prætereundum est inter ista Mortis præludia, Milites quosdam, die supremum antecedente, *Propositiones* obtulisse; quibus si tandem subscriberet, vitæ, hominísque Regii gratiam se præstituros pollicebantur; quas, unâ vel alterâ lectâ, rejicit, inquiens: *Mille mortes mihi subiere potius erit, quàm sic meum Honorem, sic Populi Libertates prostituere.*

Rex ad supplicii locum deducitur.

Dies fatalis illuxerat, cùm Rex obfirmato adversùs mortem per Innocentiam & Pietatem pectore, excessit è Divi *Iacobi* Basilicâ (jam carcere Regio) per vivarium iter pedestre quingentorum passuum faciens, alacri, tanquam ad venationem, vultu; ubi cunctabundos Milites & bipenniferos hortatus est sæpiùs, ut gradu pergerent citatiori;

tatiori, admonens, *Se jam illis præcedere, luctam de Cœlesti Coronâ subiturum, minori solicitudine, quàm sæpe suos duxerat Milites pro Terreno præliaturus Diademate.*

In Cœnaculum inductus, horæ spatio precibus vacat; ut cum Deo jam animæ negotio perfunctus vacuum aliquod relinqueret moriendi spatium, cum Milite transigendum. Inde prodeunti in pegma, pullis horridùm stratis, larvati Carnifices occursant, truncus & sæva securis objiciuntur, nec tamen ità territant, quin majorem præ se ferret viventium curam, quàm moriendi solicitudinem. Circumspiciens enim Populum (quem septa densatæque Equitum turmæ procul arcebant) vidènsque Se ab iis exaudiri non posse, prætermissa [uti probabile est] quâ turbam

turbam compellare decreverat, oratione, ad Tribunos, reli. quósque Regicidii Ministros conversus, hisce verbis affatus est:

Tribunos reliquosque Regicidii Ministros alloquitur.

Nihil vobis coram jam dicerem, nisi Silentium meum in reatûs argumentum traherent nonnulli. Méque existimarent eâ conscientiâ crimina exprobata in Me admittere, quâ patientia pœnæ succumbo.

Tuetur innocentiam suam.

Innocentiæ meæ testem Deum invoco (præ cujus Tribunali brevi sistendus sum) mihi nunquam in mentem venisse justa Parlamenti Privilegia imminuere, neque priùs Exercitum conscripsisse, quàm Illi hostiles in Me Copias parassent; quod, è œptorum utrinque ordine & Diplomatum Programmatúmq; fastis, inquirenti liquidò constabit.

Deitatem Iustitiam agnoscit.

Interim agnosco, & demissimè am-

amplector Iustitiam Divinam, quæ per iniquam hodie Sententiam justum mihi inflixit supplicium, quod olim innocentem Virum (Hiberniæ pro-Regem intelligebat) *liberare noluerim, cum iniquissimo Decreto opprimeretur.*

Qua Charitate savientes in me Hostes amplector, testem habeo Virum hunc probum (Digito in Episcopum Londinensem intento) *veniam hisce omnibus intimis ex præcordiis indulgeo; Deúmque Misericordiarum obnixè veneror, ut seriam iis respiscentiam largiri dignetur, & remittat hoc facinus.* Hostibus dat veniam.

Nequeo tamen, dum spiritum hunc evanidum traho, non de Regni mei Pace solicitus esse; cui penès me non est impræsentiarum rectiùs ut consulam, quàm designando semitam, & quà latè deviatum est, & qua vobis militibus Regni miseretur.

ad

ad bonam frugem Pacémque redeundum sit.

Errores Factiosorum indigitat.

In eo Vos conspicor miserrimè devios, quòd Gladii titulo, absque omni vel umbrâ Iuris, Imperium ad Vos arripiendum censetis, Regnúmque non autoritate Legum, sed Victoriæ nomine stabilire annitamini; cui nihil Juris accrescere unquam poterit, nisi Caussa & Tuba Belli pacinuerit justa, nempe vel ob injurias propulsandas, vel Jura iniquè detenta recuperanda. Quòd si Successus lætiores ultra castos æqui bonique limites provexerint Victores, nihil obstat, quò minùs Regna ... quæ instituuntur, magna Latrocinia & sint & audiant, quod olim Alexandro *Piratam objecisse legitur.*

Ad Pacem quomodo reverti possint, docet.

Cæterùm non aliâ Ratione deviantibus licet in rectum Pacis tramitem reverti, non alio (mihi

cre-

credite) Consilio Divinam Iram averti posse spes est, quàm Deo, Regi, Populo, quæ sua cujusque sunt, restituendo. Deo quæ sua sunt reddetis, purum ejus Cultum, & Ecclesiam ritè ordinatam ad Verbi Divini præscriptum redintegrando, quæ diu convulsa & labefactata miserè jacuit. Hoc autem commodissimè præstabit Synodus Nationalis ritè convocata, liberéque desiniens Regi (Successori scilicet meo) Ius in integrum fiet, si ea reponatis, quæ Legum ipsarum clarâ voce indicantur. Populo denique sua Iura, & veram Libertatem asseretis, non illum in Solii consessum & Sceptri Regimen evehendo, sed Legibus suam conciliando Antoritatem & Populi Obsequia; quibus perenorme Gladii Imperium abrogandis ut assentirer cùm nulla ratione adduci potuerim, huc perductus

ductus sum pro Populo meo MARTYRIUM subiturus.

Sic extremo spiritu mitissimam in orationem leniter effuso, suggerit *Episcopus Londinensis, ut* (si ità visum Serenissimæ Majestati fuerit) *de Religione quid sentiret, palàm profiteretur; non quòd ulli Mortalium suspecta esset, cujus ipse semper toto vitæ spatio clara indicia dederat*) *sed ut populo & Consuetudini satisfaceret.*

Christianum se mori profitetur, juxta Reformationem Anglicanam.

Ad hæc Rex, *Se Fidei suæ testimonium penès illum bonum Virum* (Episcopum volebat) *deposuisse, aut etiam ab omnibus hâs ex parte defensionem exspectare quibus Vita & Professio perspecta fuit; utpote qui morior* (inquit) *in Fide Christianâ, juxta Ecclesiæ Anglicanæ Professionem, scuti mihi eandem tradidit Beatissimæ Memoriæ Pater.*

Dein

Dein Tribunos circumspiciens, *Deo* (inquit) *Clementissimo, Causáque justissima fretus, Coronam hanc corruptibilem alteram immarcessibili me protinus commutaturum & confido & gestio, méque in Regnum aliud emigraturum, ab omni motu penitus privum liberúmque.*

Indè versa in precaciunculam oratione, ad truncum tanquam ad orandi pluteum se devolvens, generosas Cervices demisit humillimè Deo, à larvato Carnifice amputandas. Quod repentè factum est, unico ictu, sed fortiori. Sic cecidit CAROLVS: sic universa simul BRITANNIA. Capite plectitur.

Neque satis ducunt in vivum sæviisse. Spoliant Inimici securi percussum corpus, cruore manus abluunt, baculos intingunt, truncum in segmenta discissum, & arenam sanguine imbutam Immanis in emortuum Barbaries.

imbutam licitantur ; capillo etiam venum exponunt ; exenterandum corpus tradunt Medicastro cuidam & Chirurgis castrensibus (abactis propriis Ad. ministris) Regio nomini intensissimis, quibus in mandatis erat inquirere sedulò (hoc ipsis perinde erat, ac si pronunciare juberentur) an morbo Aphrodisio, vel alio quovis vitio laboraret. Verùm id sceleris in ovo (quod aiunt) oppressit honestioris animi Medicatulus, qui Corporis dissectioni sese clanculùm ingesserat, retulítque fata illum supra cæteros mortalium productiori ævo educâsse, ut utrínque aspicientibus Corporis juxta ac animi mirandum (ferè ad pondus) temperamentum, pro comperto jam habitum est. Imò ut ad summum livoris apicem sævitiam intenderent, non minùs dubitant Regis

gis quoque memoriam eâdem cæde obruere, animámque Inferni flammis devovere, ídque tam ex facili, quàm ſuos omnes *Sanctorum albo* ſolent inſcribere.

Omnia Regis ſcripta abripiunt ne quid prodeat in publicum.

Ab Epiſcopo *Londinenſi*, diu Cuſtodiâ detento, chartas, quas tradiderat Regia Majeſtas, abripiunt, capſulas & veſtimenta excutiunt, omnéſque angulos rimantur, nè quid chartæ Regiâ manu exaratæ in vulgus emanaret; multíſque profectò eximiis Pietatis & Prudentiæ monumentis privarunt orbem

Meditationum tamen Regiarum liber aureus in lucem prodit.

Summâ tamen Dei Optimi Maximi Providentiâ, ad horum invidiam exacerbandam, & in immenſæ virtutis Regiæ teſtimonium, MEDITATIONVM ſive SOLILOQVIORVM volumen è tenebris emerſit, Opus poſthumum: cujus ſiquis Materiæ pondus,

pondus, ſtyli nitorem, Rationis nervos, ardoremque Pietatis æqua lance perſitet, Regnum inter Scriptores illum prom ruiſſe vel ipſa fatebitur invid a, & quæ prædominium civile auſu nefando extorſit, reddet literarium.

Nemo Regum, non Britannicorum, ſed & omnium quotquot uſquam ſolio inſederunt, majore cum luctu & deſiderio terras reliquit. Mortis etenim rumore per *Angliam* ſparſo, mulieres abortum pati, in palmum, ſyncopen & melancholiam viri mulieréſque incidere, imò quidam repentina conſternatione exſpirare, ſuggeſtum concionatorium paſſim gemitibus perſonare, iiſdem vano luctu ſublatam proſequentibus, quibus dum vixit, propter opinionis diſſenſum in Regimine Eccleſiaſtico parùm gratus erat.

Ingens Populi mæſtitia.

Etiam

Etiam pueruli (quibus ista non solent esse curæ) in lacrymas effusi solatium ægrè admiserunt. Omnis sortis, & ferè sectarum omnium homines laudibus extulerunt *Iobo*, *Davidi*, *Solomoni*, patientia, pietate, prudentia, compararunt. Nec sanè facile mihi est non hîc immittere rudentes, non vela pandere, totóque ingenio vehi per virtutum ipsius oceanum, quanquam hac mihi licentia comprendii, cui jam incumbitur, ratio interdicat. Paucis itaque istdénque per obscuris radiis hunc solem ostendam.

Princeps sane erat inter optimos omnis retrò ævi Principes numerandus; Magna Ingenii vi, majoribus morum dotibus; omnium suffragiis vel inimicissimorum, dignus imperio, si non imperasset; Qui omnium confessione illud Magnum præstitit, Character demortui Regis.

ſtitit, unum hominem ubique agere, eundum virtutis & morum tenorem, eundem vultum tenere, in diverſiſſimis, quas expertus eſt, fortunis; quaſi è torridâ in frigidam transmigraret Zonam, nil immutato pectoris temperamento. Qui vel invitis placuit, & quaſi incantamento quodam multorum odia lenivit, hoſtes qui fuerunt, Cultores ſui effecit, convitia in laudes convertit; qui tantâ prudentiâ, tot Heroicis planè virtutibus præpolluit, ut clariùs per opprobria & calumnias emicuerit.

Quem mentis inopem finxerant Hoſtes, experti ſunt non Politicis modò, ſed & Theologis ſelectiſſimis parem, ſi non & ſuperiorem. Quem timidum & ad omnia facilem, fluxæ fidei & muliebris inconſtantiæ infamarant, eundem in præliis militi

promp-

promptiorem, minis, probris, periculis interritum, Carcere & morte ſenſerunt inconcuſſum. Quem Pontificium affirmârunt, Reformatam Apoſtolicam Religionem ſcriptis viderunt nervosè confirmantem, nec fuſo tantum atramento, ſed & ſanguine vindicantem. Quem ſanguinarium & ſævum prodiderant, eò calumniandi audaciæ ſolâ Regis clementia perducti ſunt; ad quam facilem nimis receptum ſibi promiſerant Rebelles, donec ultra veniæ metas aſpirante fortuna evecti, mallent tantæ clementiæ Principi veniam negare, quàm eandem ab eo jam exarmato petere.

Cui ſi revera quid objici poteſt, næ illud fuit, non eximii Principis vitium aliquod; ſed corruptiſſimi ſeculi, & alieno tempore intempeſtiva & noxia virtus;

virtus; nimia apud sævos *Lenitas*; apud prava ingenia *Candor*, rigidúmque Honestum vix Regibus concessum, & *Verecundia* suis diffisa viribus; Animusque tantopere à fastu alienus, ut minus sibi tribuerit in optimis consultis, quàm aliis in minùs bonis, quasi inimicorum de se convitiis crederet.

Magnum vivendi, majus moriendi exemplum; quem eadem qua virtus ipsa, sorte indigni modis habitum

——incolumen odimus;
Sublatum ex oculis quærimus invidi.

Impune grassantur Novatores in aliorum Capita & Possessiones.

Magno jam Legum vindice sublato, solutáque Reginiinis compage, omnia gubernationis fundamenta subvertere Novatores, jura pro libitu proculcare, impunéque in Capita, Possessiones & Libertates omnium gras-

grassari. Confestim sub læsæ Majestatis pœnâ edicunt, nè quis CAROLUM II [*Principem Walliæ*] Regem pronunciet; & quasi parùm hoc esset, *Nè quis Deum comprecetur pro salute* CAROLI II *sub nomine Principis, aut* Scotiæ *Regis, aut Primogeniti Regii, vel pro salute Ducis* Eboracensis, *vel è Regiâ sobole cujuspiam, idque periculo sequestri.*

Edicunt, ne quis CAROLUM II Regem appellet, Neve in precibus ulla fiat ejus aut Regiæ sobolis mentio.

Monarchiam abrogant, nec non dynastarum sive superioris Senatus Consessum; illam prætextu *sumptuum & periculi*; hunc verò *inutilitatis cum periculo cõjunctæ Angliæ* Regnum vetustissimum in *Popularem* statum immutant: factùmque hoc Prætorem *Londini* promulgare jubent: renuentem officio privant, mulctáque bis mille librarum irrogatâ in Turrim conjiciunt, quód id facinoris

Sublato Monarcha statim & Monarchiam lugulant: Senatoriam quoq; procerum autoritatem abrogant.

Prætorem Londinensem à fastigio detrudunt

non ad *Prætoris*, ſed *Vice-Comitis munus pertinere cauſaretur; dicerétque ſibi id per conſcientiam, tot juramentorum nexibus obſtrictam non licere*. In hujus locum ſurrogant è veſtigio è Regiis judicibus, bardum hominem: abrogato (nè hujus ſcrupuli conſcientia alios in poſterum à capeſſendis juſſis deterreret) juramento, quod quicunque publicis muniis initiantur, Regiæ Majeſtatis per leges præſtare tenentur. *Commune Civitatis concilium* (ex oppulentioribus gravioribúſque Civibus conſtare ſolitum) ut & Senatores complures ſedibus exturbant, prætextu à ſubſcriptâ ſuperiori anno Petitione (*quâ Perſonale cum Rege colloquium petebatur*) derivato; ſuffectis horum in loco abjectis & viliſſimi furfuris homuncionibus, multis ætate admodum juvenili, pleriſque autem

Senatum quoque Civitatis imminuunt

Sectæ ſuæ hominibus introductis

em fortunâ decrepitâ; Alios, quòd *novo Prætori operam navare, & decretum de Monarchiâ adeundâ promulganti astare renuissent, Procuratorem, scribam, aliosq; Civitatis* Administros ejiciunt ex Officiis, novis & Factioni suæ addictis hominibus superinductis. Legem priscam adversùs Sectas & Schismata latam rescindunt. Concionatores & Ecclesiæ Ministros reditibus promissis (Decanorum scilicet undis) defraudant, Decimarum iam onus se tenellis Conscientiis exempturos profitentur nonnullis millibus annuatim è regio censu in illorum subsidium attributis, unde ex arbitrio Oligarchicorum penderent, & in Monarchiam conspirare, conductis pro more operis ex officio eadem protraherentur. Imò de templorum Januis ad tempus cludendis, & Presbyterorum

Legem contra Schismata latam rescindunt.

Concionatores fraudant promissis reditibus.

licentiâ coercendâ deliberant; sed mitioribus consiliis vincentibus, uno vel altero squalore Carceris (quod aliis malum ipsi prius nimiâ sedulitate procurâssent, jam vicissim experiuntur) macerato, Capitis sententiâ perterrefacto, *jubentur reliqui, sub pœnâ Sequestri ab Invectivis abstinere, in Diebus festis & Jejuniis celebrandis, ut & aliis quibuscunque Oligarchicorum placitis circa Res Ecclesiasticas incumbere.*

Hisce & sæviora minitantur.

Dehinc, nullâ habitâ *Honesti aut Iniqui* ratione, nulli Sexui, nulli Hominum Ordini parcitur; *Comitissam Carliolensem*, indignum quàm pro Sexu & splendore Nominis habitam, quippe quæ exbenevolâ animiùm, animiùm tandem adversam Se gesserat, in Turrem conjiciunt. *Hamiltonii* Ducem *Hollandiæ* Comitem (qui ut prop priæ consulerent incolumitati primi Procerum & præcipui, novato

Comitissam Carliolensem incarcerant.

p incipes qui Regi milita rant, vi-

ru

rum infestis conatibus contra Regem præbuerant opem & consilium, at serò resipuerunt) & inter Regios, virum plane Heroicum, Baronem *Capel* Primarium Patriæ juxta ac Regis vindicem, ejusdem Præsidis *Bradshawi* operâ (qui Regio sanguine purpuratus, cruoris alieni parcere nescit) consimilis fori Iudicio damnant ad securim. Quos visum fuerit, bonis exuunt & latifundiis; exilio damnant, hæc q, omnia nullo Legis obtentu; Imò de Lege rogandâ agitum est, quâ *Militibus liceret, quemcunq; crederent reipublicæ vel exercitui Inimicum, eundem sistere pro Militari Concilio, & Capite plecti jubere. Concilium quadraginta* hominum constituunt (quos blando apud Vulgus Elogio, *Pacis & Libertatis Custodes & Conservatores* appellant) per ès quos omnes vel eorum ad minimum saltē novem Administratio Reipublicæ

ros Regiam itidem ad securim damnant

Rei publicæ nomen populo permittunt; Potestatem ad paucos (40 nempe viros) contrahunt.

licæ constaret; quorum in Catalogum tres vel quatuor ex abjectissimis, & suæ Factioni emancipatis Proceribus asscribunt, quibus præficiunt cum titulo Dni Præsidentis eundem istum *Bradshawũ* duabus librarum millibus ipsi in Regicidii Mercedem annuatim attributis.

Cæterùm *omnibus imperatur subscriptio, quâ quæcunq; contra Regem Regnúmq; Oligarchici conscivierant, comprobare tenerentur*, cui tamen cùm non pauci refragarentur, admittuntur nihilominus eâ Lege, ut *de futuro, quovis Vitæ Fortunarúmq; periculo, Novitium hunc Statum & Parlamentum, quo jam in loco esset, provi-*
rili tuerentur. Postea neminem excluforum Senatorum, vel dilapsorum, in Senaculum admitti placuit, nisi subscripto nomine facinora novissima comprobarit. Omnibus tamen imperant, ut ad præscriptum diem compareant, ni ali-

Senatores exclusos, nisi post subscriptionem ad rati habenda facinora non admittunt.

is in ipsorum loca cooptatis in perpetuum eliminari mallent. Unde nonnulli metu sequestri, & nescio cujus damni, quod sibi imminere meticulosi vaticinabantur; alii spe lucri quod è rebus novis captare possent, fœdo prævaricationis monumento se Novatoribus Oligarchicis adjungunt, & in consortium periculi, & laboris, non autem Imperii admittuntur.

Reipublicæ prætextu Oligarchiam sibi-ipsis fraudent democratici contra invehuntur

Molinntur ista *Reipublicæ* quamprimum erigendæ prætextu; sed revera sibi-ipsis Imperii muniendi animo. Cui dum alii ferè omnes fracti succumbunt, *Democratici* soli reluctantur. Hi postulant, ut toties repetita & toties promissa *Representativa* æqualibus Populi suffragiis eligenda instituatur, abjegatis Parlamenti jam proculcati reliquiis Invehuntur Scriptis & Colloquiis in Arbitrariam Oligarchicorum Dominationem; Supremam Justitiæ Curiam, Concilium Statûs, sive

Custo des Libertatis, utpote *gravioris Tyrannidis mitiora solum nomine; imò Regicidium ceu injustum & nullis Legibus, vel justâ Auctoritate suffultum. Vociferantur populum mutasse Jugum, non excussisse; malle se pessimi Regis sub Imperio decennium vivere, quàm sub horum Dominio vel annum agere: Regis* Caroli *lumbos longè leviores fuisse, quàm minimum istorum digitum* (eccè veritatis vim, quæ tales etiam ab invitis voces exprimit!) tandem ad Arma convolant, & Militibus gregariis, Equitibus præsertim (qui pridem illis maximam partem consenserant) excitatis & hinc inde vocatis, exercitus in speciem sese adunare incipiunt. Oligarchici verò non segnes occasionum inceptis occurrunt, facileque imparatos (spe nempe colloquii factâ, & *pactorum inter Honestos scilicet eademq; meditantes viros, sed sequiùs de se invicem opinantes*

Arma arripiant.

Oligarchici occurrunt.

pinantes inundorum prætextu) proterunt, armis Captivos exuunt, & principibus turbarum Autoribus glandium imbre transfixis, aliisque mitiùs punitis cæteros terrent omnes, nè in posterum mordaci veritate, vel armis audeant lacessere rerum potitos. Jam securi Dominationis novatores, Edicto cavent. *nè quis Tyrannidis insimulare, verbo vel scripto obmutire, vel quidvis moliri contrà audeat pœna Perduellionis*; Solennes Ferias indicunt, quibus Deo ob res contra Democraticos feliciter gestas Publicæ Gratiæ agantur; ut hoc pacto Deo illudentes, facilius obesæ naris Plebi, de malis suis gaudia imponant Eodemque die à Prætore Vrbis & Senatoribus lauto Convivio (non sine convitiis & imprecationibus fere omnium spectantium excipiuntur, ubi inter miserias lacrymásque complurium fame (quæ tum temporis grassabatur) ereun-

Edicto prohibent, ne quis obloquatur.

Solemnitates indicunt,

&

ad Convivia invitantur a Prætore Civitatis & Senatoribus.

tium opipare tubuccinantur; *Fairfaxius* autem & *Cromwellus* splendida Munera aurea atque argentea referunt. Et nè miſelli Cives operam omnem & Oleum in ſaginandis his corvis perdidiſſe videantur, *Theriotrophium* Regium, *Novum* vulgò dictum, iis largiuntur, remunerandæ quidem nuperæ Magnificentiæ obtentu, ſed revera, ut infruniti homines offæ hujus, dulcedine diliniti, in partes ſuas pertrahantur, novóque bene vellent Imperio. Abhincnihil illis Sacrum Sanctumve; Regis Supellectilem, Fundos, Palatia, & Eccleſiæ reditus (qui ſcilicet ad Decanos Præbendáſque ſpectabant) adhuc intactos, & utriuſque Senaculi ſuffragiis in uſus Cleri novitii ſive Miniſtrorum Presbyterianorum diſtribuendos, aut mutuó inter ſe dividunt, aut aliis levi pretio venundant; ut his artibus & avaritiæ propriæ conſulerent, & alii complures eodem involuti reatu factioni

Quos compenſant Vivario Regio attributo.

Regia Supellex, Palatia, fundos &c. venundant.

factioni suæ firmiùs adhærerent.

Nec satiati redditibus Regiis, Regneis, Ecclesiasticis, Latifundiis Dynastarum & Generosorum (eorum scilicet, qui seorsim ab iis sertientes potiorem longè Regni partem constituebant) quæ *sequestri* nomine dudum invaserant; peculio, bonisque omnium prædictorum, quæ diripuerant; infinitis penè gazis quas pro redditibus redimendis & gratiâ redintegrandâ quotidie solvunt, qui Regi nuper addicti erant; incredibili pecuniarum vi, quam indies portoriorum, vectigalium, Excisæ (nomen olim *Angliæ* haud ferendum) titulo corradūt; (ut nihil dicam de subterraneis opum rivalis, *Dona* volo & *Largitiones*, quas propitiandis hisce lucrionibus officiorum Candidati, Actores, Rei, &c. marsupiis immittunt) Impositionum gravissimam nonagintà scilicet Librarū millia, in stipendia militis otiosi singulis

Nec tot spoliis satiati,

Populum gravissimis Taxationibus onerant.

mes

mensibus exigendo toties deronsum populum deglubere non erubescunt.

Hiberniam Regi obtemperaturam invadunt

Imò nec jam unius Regni spoliis & Imperio contenti, *Hibernos* Regi obtemperaturos (quos *Rebelles* dum essent, horum plurimi laudârunt, pauci certè hostiliter aggressi sunt) armis invadunt, certam de his victoriam pollicentes. Et Hibernia *devictâ* Scotiam & Galliam (utpote factionibus laborantem utramque) *Se facilè redacturos in ordinem, jugumque, quo Reges terrarum Plebem opprimunt, excussuros* palàm gloriari horum plurimi non verentur. Nec sanè cuiquam constare potest ubi terminatura sit hujus *Flagelli* sævitia, ubi se fluctus iste franget, nisi *Divinæ Majestati, quæ mari fossam excavavit, & ei opposuit vectem & valvas, dicitque, Huc usque venies, & nè procedito, & hic opponet tumens se superbiæ fluctuum tuorum.*

FINIS.